

**OZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI
VAZIRLIGI**

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

GEOGRAFIYA KAFEDRASI

***IQTISODIY GEOGRAFIYA
FANLARIDAN
TEST SAVOLLARI***

NAVOIY -2008

Tuzuvchilar: g.f.n., dots. B.H.Kalonov
kat.o`qit. Z.A.Abdiyeva
kat.o`qit. M.M.Qodirova
o`qit. Sh.Sh.Norov

Taqrizchilar: g.f.n.,dots.Yu.B.Raxmatov
i.f.n., dots. Z.X.Zoirov

Mas'ul muharrir: g.f.n., dots. B.H.Kalonov

**Tabiatshunoslik fakulteti ilmiy-uslubiy kengashi
tomonidan nashrga tavsiya etilgan.**

SO`Z BOSHI

Mazkur test savollari to`plami talabalar bilimini test asosida baholashga qaratilgan. Mamlakatimizda “Ta’lim to`grisida” qonun va “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi”ni hayotga tadbiq etish maqsadida oliy ta’lim tizimida juda katta o`zgarishlar amalga oshirildi. Kadrlar tayyorlash Milliy dasturining asosiy talablaridan biri, yangi iqtisodiy – ijtimoiy munosabatlarga to`la javob beruvchi, bozor iqtisodiyoti sharoitida raqobatga bardosh bera oladigan, Vatanga sodiq va fidoiy kadrlarni tayyorlash hisoblanadi. Bunday kadrlarni tarbiyalab etishtirish oliy o`quv yurtlari oldiga yangicha mazmunga ega bo`lgan vazifalarni amalga oshirishni va birinchi navbatda o`quv jarayonini tashkil etishda yangi shakl va uslublarni tadbiq qilishni talab qiladi.

Ana shu maqsadda 5440500-Geografiya, 5140500-Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari ta’lim yo`nalishlarining o`quv rejasida iqtisodiy geografiya fanlari tizimiga kiruvchi “Sanoat va qishloq xo`jaligi asoslari”, “Aholi geografiyasi va demografiya asoslari”, “Jahon mamlakatlarining iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi”, “O`rta Osiyo iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi”, “O`zbekiston iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi” va “Geografiya o`qitish metodikasi” fanlaridan tuzilgan. Test savollari har bir fandan 50 tadan savollardan va III-variantdan iborat. Savollar oliy maktab fan dasturida berilgan mavzular bo`yicha tuzilgan.

Bundan tashqari savollar majmuasining electron variantlari kafedrada mavjud bo`lib, har kurs oxirida va bitiruvchi kurslar attestatsiyadan o`tkazilib turiladi.

Muallif

SANOAT VA QISHLOQ XO`JALIGI ASOSLARI

I-variant

1. Sanoat geografiyasi boshqa iqtisodiy fanlardan nimasi bilan farq qiladi.

- A) ob'ektni kompleks o`rganish bilan B) iqtisodiy jixatlarni o`rganish
C) hududga boglab urganish bilan D) ijtimoiy jihatlarni o`rganish
bilan E) hammasi to`g`ri

2. Har bir fanni o`rganishimizda birinchi qaysi metoddan foydalaniladi.

- A) tarixiy metod B) solishtirish metodi C) statistik metod
D) matematik metod E) kartografik metod

3. Qaysi metodda tashqi ta'sir e'tiborga olinmaydi.

- A) tizimli tarkibli metod B) ekstrapolyasiya metod
C) statistik metod D) kartografik metod E) hammasida
olinadi

4. Sanoat va qishloq xo`jaligi geografiyasi qanday fan.

- A) iqtisodiy fan B) umumiy geografik fan C) ijtimoiy fan
D) iqtisodiy geografik fan E) tabiiy geografik fan

5. O`zbekiston sanoatining nechta tarmog`i mavjud.

- A) 50 dan ortiq B) 60 dan ortiq C) 70 dan ortiq
D) 80 dan ortiq E) 100 dan ortiq

6. Har bir mamlakat iqtisodiyotining salohiyati qaysi tarmoq rivojlanganligi bilan aniqlanadi.

- A) sanoat tarmogi B) qishloq xo`jaligi C) transport tarmogi D) aholiga
xizmat ko`rsatish tarmog`i E) hammasi to`g`ri

7. Yalpi ichki mahsulotning necha foizi O`zbekiston sanoatida yaratiladi.

- A) 50% B) 40% C) 16% D) 10% E) 8%

8. O`zbekiston sanoatida qadimdan qaysi tarmoq etakchi mavqega ega.

- A) ogir sanoat B) yengil sanoat C) oziq-ovqat sanoati D) elektro-
energetika sanoati
E) qishloq xo`jaligi mahsulotlarini qayta ishlovchi sanoati

9. O`zbekiston aholisining necha foizi qishloqlarda yashaydi.

- A) 62% B) 70% C) 50% D) 55% E) 40%

10. Yalpi ichki mahsulotning necha foizi qishloq xo`jaligiga to`g`ri keladi.

A) 30% B)26,8% C) 25% D) 24% E) 20%

11. Ishlab chiqarishni joylashtirishda ta'sir qiladigan omillar qaysilari.

A) tabiiy geografik omil B) iqtisodiy omil C) ijtimoiy omil
D) ekologik omil E) hammasi to'g'ri

12. Tabiiy omillarga nimalar kiradi.

A) yer va suv B) tuproq, quyosh, o'simlik C) tabiiy resurslar va tabiiy sharoit D) iqlim E) biosfera

13. Ishlab chiqarishda qatnashmaydigan ammo unga ta'sir etadigan omil nima.

A) tabiiy sharoit B)transport C) xom ashyo D) suv E) ishchi kuchi

14. Tabiiy resurslar necha guruhga bo'linadi.

A) 5 guruhga B)4 guruhga C) 3 guruhga D) 6 guruhga E) 2 guruhga

15. Xom ashyo omili qaysi tarmoq joylashtirilishida etakchi o'rinni egallaydi.

A) sintetik tola ishlab chiqarish B)paxta tolasi ishlab chiqarish

C) qishloq xo'jaligi mashinalari ishlab chiqarish

D) paxta yogi ishlab chiqarish E) to'g'ri javob B va D

16. Azot o'g'iti ishlab chiqaruvchi tarmoqni joylashtirishda qaysi omillar ta'sir ko'rsatadi.

A) iste'mol omili B)suv omili C) ishchi kuchi omili

D) xom ashyo omili E) transport omili

17. Iqtisodiy ijtimoiy omillardan eng muhimi qaysi omil.

A) suv va iqlim B) yoqilg'i omili C) iste'molchi omili

D) aholi va mehnat resursi omili E) xammasi to'g'ri

18. Ekologik jihatdan «nomaqbul» sohalarni ajrating.

A) yengil va oziq ovqat sanoati B) kimyo va issiqlik elektrostansiyalari

C) qishloq xo'jaligi mashinalarini ishlab chiqarish tarmog'i

D) yogoch va sellyo'loza va vino zavodlari

E) to'g'ri javob B va D

19. Elektroenergetika sohasini joylashtirishda qaysi omilga ko'proq e'tibor beriladi.

A) suv omiliga B)transport omiliga C) ilmiy texnika taraqqiyotiga

D) ekologik omiliga E) hammasi to'g'ri

20. Tabiiy omillarga kirmaydigan omilni ayting.

A) xom ashyo B) suv C) iqlim D) ishchi kuchi E) mineral resurslar

21. Ishlab chiqarishni tashkil etishning shakllari nechta.

A) 4 ta B) 5 ta C) 3 ta D) 2 ta E) to'g'ri javob yo'q

22. Mujassamlashuv ko'proq qanday sohalarda namoyon bo'ladi.

A) nomoddiy sohalarda B) aholiga maishiy xizmat ko`rsatish sohalarida

C) moddiy sohada D) A va S javob to`g`ri E) A va B javob to`g`ri

23. Ixtisoslashuvning necha bosqichi va necha turi bor.

A) 4 bosqich va 2 turi B) 2 bosqich va 5 turi C) 3 bosqich va 3 turi

D) 5 bosqich va 2 turi E) 2 bosqich va 3 turi

24. Bir mahsulot yaratish uchun turli korxonalarining hamkorligi nima deyiladi.

A) koopyerasiya B) konsentratsiya C) ixtisoslashuv

D) kombinasiya E) barchasi noto`g`ri

25. Sanoatning qaysi tarmogida kombinat so`zi kamroq qo`llaniladi.

A) engil sanoat B) oziq-ovqat sanoati C) yoqilg`i energetika sanoati

D) metallurgiya sanoati E) mashinasozlik sanoati

26. Jahon sanoatida taxminan qancha kishi band.

A) 350 mln B) 500 mln C) 400 mln D) 700 mln E) 800 mln

27. Sanoat tarmoqlari vujudga kelgan vaqtiga qarab necha guruhga bo`linadi.

A) 8 guruhga B) 6 guruhga C) 5 guruhga D) 4 guruhga E) 3 guruhga

28. Sanoatning eski tarmoqlarini ajrating.

A) plastmassalar va kimyoviy tolalar ishlab chiqarish

B) metallurgiya va to`qimachilik C) avtomobilsozlik va vagonsozlik

D) organik va sintiz kimyosi E) hammasi kiradi

29. Sanoatning yangi tarmoqlarini ajrating.

A) avtomobilsozlik va alyuminiy eritish

B) toshko`mir va temir rudasi qazib chiqarish

C) mikroelektronika D) mikrobiologiya E) hammasi to`g`ri

30. Sanoatning eng yangi tarmoqlarini ajrating.

A) paravoz va teplovozsozlik B) to`qimachilik

C) avtomobilsozlik D) toshko`mir va temir rudasi qazib chiqarish

E) atom va aerokosmik ishlab chiqarish

31. Organik sintez kimyosining eng yirik korxonasi qayerda.

A) Navoiyda B) Chirchiqda C) Qo`qonda D) Toshkentda E)

Namanganda

32. Respublikamizning qaysi shaharlarida sement zavodlari mavjud.

A) Toshkent, Samarqand B) Namangan, Farg`ona C) Xiva, Buxoro

D) Jizzax, Guliston E) Navoiy, Ohangaron

33. Respublikadagi lub zavodi qaysi viloyatda joylashgan.

A) Toshkent B) Jizzax C) Buxoro D) Qashqadaryo E) Surxondaryo

34. O`zbekistonda to`qimachilik sanoatining yirik markazini toping.

A) Xorazm B) Farg`ona C) Navoiy D) Kogon E) Muborak

35. O`zbekiston Respublikasining umumiy yer fondi qancha .

A) 600000 ming ga B) 44798 ming ga C) 50000 ming ga

D) 74000 ming ga E) 78000 ming ga

36. Respublika yer fondining asosiy qismi qanday yerlar.

A) o`rmonlar B) to`qayzorlar C) fuqarolar yerlari

D) qishloq xo`jaligi yerlari E) to`g`ri javob yo`q

37. Yangi o`zlashtirilgan yerlarni hududi qaysi viloyatlarga to`g`ri keladi.

A) Jizzax, Mirzacho`l B) Toshkent C) Buxoro

D) Samarqand E) Farg`ona

38. Yaylovlarning ko`pchiligi qayerda joylashgan.

A) Farg`ona, Namangan B) Andijon, Toshkent C) Surxandaryo, Sirdaryo

D) Jizzax, Toshkent E) Navoiy, Qashqadaryo, Buxoro viloyatlarida

39. Dehqonchilikning yalpi mahsuloti qancha .

A) 60% B) 49,7% C) 50% D) 44% E) 42%

40. Qishloq xo`jaligi zonalligi xususiyatlarini belgilab beruvchi omil nima.

A) iqlim B) suv C) foydali qazilmalar D) yoqilg`i E) energetika

41. O`zbekiston qishloq xo`jaligida dehqonchilik necha mintaqaga bo`linadi.

A) 5 ta B) 4 ta C) 3 ta D) 2 ta E) to`g`ri javob yo`q

42. Obikor dehqonchilik mintaqasida necha foiz qishloq xo`jalik mahsulotlari yetishtiriladi.

A) 90% B) 85% C) 80% D) 75% E) 70%

43. Sholikorlik – chorvachilik kichik mintaqasi qaysi hududda rivojlangan

A) Samarqand viloyatida B) Sirdaryo vohasida

C) Zarafshon daryosi bo`ylarida D) Amudaryo qayirining quyi qismida

E) to`g`ri javob yo`q.

44. Cho`l-yaylov mintaqasi nimaga ixtisoslashgan.

A) chorvachilik B) qoramolchilikka C) parrandachilikka

D) baliqchilikka E) to`g`ri javob yo`q

45. Respublika qishloq xo`jaligida qancha kishi band

A) 4 mln B) 5 mln C) 3,8 mln D) 6 mln E) 8 mln

46. Respublikada hozir qanday yangi g`alla o`rish va paxta terish mashinalari qo`llanmoqda.

- A) «Magnum» B) «Keys» C) «Marol»
D) «Kamins» E) barcha javob to`g`ri

47. Mineral o`g`itlardan noto`g`ri foydalanish qanday oqibatlariga olib kelayapti.

- A) tuproq holatini yomonlashtirmoqda B) atmosferani ifloslantiryapti
C) suvni ifloslantiryapti D) turli xil kasalliklarni ko`payishiga olib kelyapti E) javobning barchasi to`g`ri

48. Qishloq xo`jalik yerlarining kengaytirilishi bilan maxsuldorlikni oshiruvchi yo`li nima.

- A) intensiv yo`l B) ekstensiv yo`l C) oqilona yo`l
D) to`g`ri javob A va S E) to`g`ri javob yo`q

49. Shahar atrofi kichik mintaqasi nimaga ixtisoslashgan.

- A) sabzavotchilik, sutchilik B) bog`dorchilik, uzumchilik
C) sholikorlik, chorvachilik D) paxtachilik, g`allachilik
E) to`g`ri javob A va B

50. Respublikada barcha o`tloq va yaylovlarning 49,9 foizi qaysi viloyat hududiga to`g`ri keladi.

- A) Samarqand B) Xorazm C) Surxandaryo D) Buxoro E) Andijon

II-variant.

1. Texnik ekinlarni ajrating.

- A) paxta, sholi B) paxta, kanop C) paxta, bug`doy
D) paxta, makkajo`xori E) paxta, arpa

2. Donli ekinlarni ajrating.

- A) bug`doy va zig`ir B) arpa, sholi C) kanop, makkajo`xori
D) bug`doy, kunjut E) hammasi to`g`ri

3. O`zbekistonda qaysi ekinlardan yiliga ikki marta hosil olish mumkin.

- A) paxta va bog`dorchilik B) sholi va bug`doy C) bug`doy va sabzavot
D) bog`dorchilik, sitrus E) barcha javoblar to`g`ri

4. Paxta tolasi etishtirish bo`yicha O`zbekiston dunyoda nechanchi o`rinda turadi.

- A) 3 chi B) 2 chi C) 6 chi D) 4 chi E) 5 chi

5. Uzun tolali paxta qaysi viloyatlarda etishtiriladi.

- A) Toshkent, Navoiy B) Namangan, Farg`ona C) Andijon, Jizzax
D) Surxondaryo, Buxoro E) Xorazm, Sirdaryo

6. Qishloq xo`jaligi maxsulotlari ishlab chiqarishda nodavlat sektorining ulushi qancha .

A) 98% B) 90% C) 80% D) 70% E) 60%

7. O`zbekiston pilla etishtirish bo`yicha dunyoda nechanchi o`rinda turadi.

A) 3 B) 4 C) 1 D) 5 E) 2

8. Respublikadagi asosiy ipakchilik rayonini aniqlang.

A) Toshkent viloyati B) Sirdaryo, Jizzax C) Farg`ona vodiysi
D) Surxondaryo, Sirdaryo E) Buxoro, Xorazm

9. Kanop Toshkent viloyatining qaysi rayonlarida etishtiriladi.

A) Bo`ka tumani B) Bekobod tumani C) Yuqori Chirchiq tumani
D) Quyi Chirchiq tumani E) to`g`ri javob C va D

10. Tamaki yetishtirishga qaysi tuman ixtisoslashtirilgan.

A) Ishtixon B) Urgut C) Nurota D) Chirchiq E) Hammasi ixtisoslashtirilgan

11. Qishloq xo`jaligining isloh qilishning necha shakli bor.

A) 4 shakli B) 3 shakli C) 5 shakli D) 7 shakli E) 8 shakli

12. Dehqonning yerga, mulkka, butun daromadning bir qismiga egalik huquqini belgilaydigan shakli nima deyiladi.

A) oilaviy pudrat B) shaxsiy xo`jalik C) tomorqa xo`jaligi
D) pay shakli E) qishloq xo`jalik shirkati

13. Respublika bo`yicha aholini gaz bilan ta`minlash necha foizga chiqdi.

A) 50% B) 55% C) 67,1% D) 73% E) 80%

14. Paxta hosildorligini oshirish uchun seleksiya ishlarini tashkil etish qaysi viloyatda yaxshi yo`lga qo`yilgan.

A) Toshkent B) Navoiy C) Samarqand D) Buxoro E) Andijon

15. Qishloq xo`jalik islohotlariga oid chiqarilgan qonun hujjatlarini belgilang.

A) mulk to`g`risidagi qonun
B) dehqon xo`jaliklari to`g`risidagi qonun
C) ijara to`g`risidagi qonun
D) yer to`g`risidagi qonun
E) javoblarning barchasi to`g`ri

16. Fermyer xo`jaliklari va kichik korxonalariga xizmat kursatuvchi banklarni ajrating.

A) Paxtabank B) G`allabank C) Zaminbank
D) Tadbirkorbank E) javoblarning barchasi to`g`ri

17. Respublika xalq xo`jaligining eng muhim va ixtisoslashgan tarmogi nima.

- A) chorvachilik B) paxtachilik C) dehqonchilik
- D) sanoat E) barcha javoblar to`g`ri

18. Mujassamlashuv qaysi sohada uncha sezilmaydi.

- A) og`ir sanoatda B) yengil sanoatda C) qishloq xo`jaligi va transportda
- D) aholiga xizmat ko`rsatishda E) to`g`ri javob yo`q

19. Ixtisoslashuv oqibatida nimalar shakllanadi.

- A) turli tarmoqlar vujudga keladi
- B) iqtisodiy rayon shakllanadi
- C) shaharlarning funksional tiplari shakllanadi
- D) geografik mehnat taqsimoti rivojlanadi
- E) barcha javoblar to`g`ri

20. Ixtisoslashuvni aniqlash uchun qanday shart-sharoit zarur

- A) mahsulot tovar xususiyatiga ega bo`lishi kerak
- B) mahsulot kup ishlab chiqarishi kerak
- C) mahsulot kam ishlab chiqarishi kerak
- D) mahsulot sifatli bo`lishi kerak
- E) to`g`ri javob yo`q

21. Diffuziya qonunining iqtisodiy nazariyasini kim yaratgan.

- A) E.Xekshyer va B.Olin B) Yozef SHumpetyer va T.Xagestrand
- C) Tyunen va Vavyer D) V.Krystallyer va A. Lyosh E) to`g`ri javob yo`q

22. Enyergiya ishlab chiqarish sikllari g`oyasini kim ilgari surgan.

- A) N.N.Baranskiy B) E.B.Alaev C) N.N.Kolosovski
- D) V.Bunge E) S.A.Nikalaev

23. «Yer insonni soglom, tuk va adolatli qiladi» iborasi kimga tegishli.

- A) Ksenafont B) U.Petti C) Sukrot D) Ptolomey E) Pifagor

24. Sanoatni hududiy tashkil qlishning birlamchi elementi nima.

- A) sanoat markazi B) sanoat korxonasi C) sanoat parki
- D) sanoat tarmog`i E) hamma javoblar to`g`ri

25. O`simliklarning xalq xo`jaligidagi ahamiyatini belgilash uchun ularning qanday xususiyatlariga baho beriladi.

- A) O`simliklarning hosildorligi B) Osimliklarning sifati
- C) O`simliklarning mavsumiyligi D) O`simliklarning ko`p yilligi
- E) Barcha javoblar to`g`ri

26. O`zbekiston oltin qazib chiqarish hajmi bo`yicha dunyoda nechanchi o`rinda turadi.

A) 5 chi B) 6 chi C) 7 chi D) 8 chi E) 9 chi

27. Respublikamizdagi tabiiy gaz zahirasi qanchaga teng.

A) 2 trl.m.kub B) 3 trl.m.kub C) 4 trl.m.kub D) 5 trl.m.kub E) 6 trl.m.kub

28. Hozir mamlakatda chiqarilayotgan neftning 92 foizi qaysi viloyatga to`g`ri keladi.

A) Surxandaryo B) Namangan C) Farg`ona D) Qashqadaryo E) Buxoro

29. Mulkchilikning nodavlat shakldagi korxonalar soni qancha.

A) 150 mingta B) 160 mingta C) 170 mingta D) 180 mingta E) 190 mingta

30. Respublikamizda faoliyat ko`rsatayotgan o`rta va kichik korxonalar soni 2000 yilda qanchaga yetdi.

A) 126 ming B) 128 ming C) 130 ming D) 135 ming E) 140 ming

31. O`zbekistonda birinchi GES qachon ishga tushirilgan

A) 1923 yilda B) 1924 yilda C) 1925 yilda D) 1926 yilda E) 1927 yilda

32. Respublikamizning qaysi shahrida yer osti gaz ombori qurilgan.

A) Kogon B) Gazli C) Asaka D) Chirchiq E) Xo`jaobod

33. Angren qo`ng`ir ko`mir koni respublikada ishlab chiqarilayotgan jami ko`mirning necha foizini beradi?

A) 90% B) 92% C) 95% D) 96% E) 97%

34. «Zarafshon - Nyumont» korxonasi qachon ishga tushirilgan.

A) 1995 yil mayda B) 1996 yil aprelda C) 1994 yil martda
D) 1996 yil iyunda E) to`g`ri javob yo`q

35. Respublikamizning qaysi shaharlarida kimyo sanoati korxonalari mavjud

A) Toshkent B) Samarqand C) Andijon D) Chirchiq E) Barchasi

36. Respublikamizdagi sug`oriladigan yerlar maydoni qancha

A) 4 mln.ga B) 4,2 mln.ga C) 4,5 mln. ga D) 4,8 mln.ga E) 5 mln.ga

37. Toshkentdagi «Xabas –Tapo» korxonasi nima ishlab chiqarishga ixtisoslangan.

A) kimyoviy vositalar B) pilla mahsulotlari C) teri
D) Nometall quvurlar E) chinni idishlar

38. Sanoat ishlab chiqarishi qaysi viloyatlarda rivojlangan.

A) Toshkent, Navoiy B) Buxoro, Jizzax C) Samarqand, Xorazm
D) Qashqadaryo, Namangan E) Andijon, Sirdaryo

39. Respublika qishloq xo`jaligida mavjud bo`lgan katta muammo nima.

- A) ishchi kuchining etishmasligi B) quyosh energiyasining kamligi
- C) suvning yetishmasligi D) vegetatsiya davri ko`pligi
- E) Texnikaning yetishmasligi

40. Yer yuzida qishloq xo`jaligida qancha kishi band

- A) 1,5 mlrd. B) 1,4 mlrd C) 1,3 mlrd D) 1,1 mlrd E) 1,6 mlrd

41. Energiya ishlab chiqarish sikllari nazariyasining asoschisi kim?

- A) I.V.Komar, 1957 B) N.N. Kolosovskiy, 1947
- C) K.I. Ivanov, 1952 D) N.N. Baranskiy, 1953 E) A. Veber, 1948

42. “Mamlakat va rayonlar iqtisodiy geografik ta’rifini shunday beringki, u oyog’i bilan yerga-geologoya, geomorfologiya va tuproqshunoslikka, tanasi bilan tarix orqali o’tishi, boshi bilan esa siyosat va mafkuraga tayanisi, taqalishi kerak” degan so’zlarning muallifi kim?

- A) I.V.Komar, 1957 B) N.N. Kolosovskiy, 1947
- C) K.I. Ivanov, 1952 D) N.N. Baranskiy, 1953 E) A. Veber, 1948

43. Iqtisodiy geografiyaning tamoyillarini ko’rsating.

- A) Hududiylik B) Komplekslilik C) Demosentrizm
- D) Ekologik yondashuv E) Barcha javoblar to’g’ri

44. Mazkur sanoat ishlab chiqarish jarayoni uncha murakkab emas, uning shakllanishiga katta kapital mablag’ sarflanmaydi, bunday korxonalar tez quriladi, ularning rivojlanishi uchun xom ashyo va ishchi kuchi barcha joylarda mavjud. Bu ta’rif qaysi sanoat tarmog’iga xos.

- A) To’qimachilik B) Elektrotexnika C) Mashinasozlik
- D) Metallurgiya E) Kimyo sanoati

45. Qishloq xo’jaligining o’ziga xos rivojlanish xususiyatlarini belgilang.

- A) Ishlab chiqarish jarayonining mavsumiyligi
- B) Iqtisodiy samaradorlikning ancha pastligi
- C) Hududiy tashkil etish shakli areal ko’rinishda
- D) Joylashishga tabiiy sharoitning kuchli ta’sir etishi
- E) Barcha javoblar to’g’ri

46. Qaysi omil agroiklimiy omil emas?

- A) Harorat rejimi B) Vegetatsiya davri C) Qurg’oqchilik
- D) Hududning yer usti tuzilishi E) Yog’in- sochin miqdori

47. O’zbekistonda superfosfat zavodlari qaysi shaharlarda mavjud?

- A) Andijon va Namanganda B) Qo’qon va Samarqandda

C) Navoiy va Buxoroda D) Farg'ona va Chirchiqda E) Oltiariq va Asakada

48. Respublikaning qaysi shaharlarida GES lar mavjud?

A) Sirdaryo, Angren B) Toshkent, Navoiy C) Xojikent, Tuyamo'yin
D) Taxiatosh, Chorbog' E) Navoiy, Sirdaryo

49. "Iqtisodiy landshaftlar" g'oyasining asoschisi kim?

A) V. Kristaller B) A. Veber C) I. Tyunen
D) A. Lyosh E) N. Kolosovskiy

50. Yo'l, yer osti va yer usti qurilmalari, elektr uzatuvchi shaxobchalar, turar joy, maishiy xizmat ko'rsatish ob'yektlari muhayyo bo'lgan joylar yangi ishlab chiqarishni, qo'shma korxonalarni o'ziga jalb qiladi. Xorijda bunday joylar nima deb yuritiladi?

A) Sanoat markazi B) Sanoat parki C) Sanoat ob'yekti
D) Sanoat qutbi E) Sanoat shtandorti

III-variant.

1. Davlat ichidagi mehnat taqsimoti qanday bosqichlardan tashkil topgan?

A) Iqtisodiy rayonlararo mehnat taqsimoti
B) Viloyat va boshqa turdagi ma'muriy – hududiy birliklar o'rtasidagi mehnat taqsimoti C) Viloyat ichidagi mehnat taqsimoti
D) Mahalliy mehnat taqsimoti E) Barcha javoblar to'g'ri

2. Shahar atrofida qishloq xo'jaligini joylashtirish bo'yicha "Tyunen xalqalari" soni nechta?

A) 6 ta B) 5 ta C) 4 ta D) 3 ta E) 2 ta

3. Respublikamizning mustaqillik yillarida barpo etilgan sanoat markazlarini belgilang.

A) Toshkent, Qo'qon B) Farg'ona, Andijon C) Asaka, Qorovulbozor
D) Namangan, Navoiy E) Samarqand, Buxoro

4. O'zbekistonda iqtisodiy rayonlashtirish masalalari bilan kimlar shug'ullangan?

A) V.N.Chetirkin B) K.N.Bedrinsev C) Z.M.Akramov
D) N.N.Baranskiy E) to'g'ri javob A.B

5. Hozir respublikamizda suv omborlari soni qanchaga yetdi?

A) 42 ta B) 45 ta C) 48 ta D) 50 ta E) 52 ta

6. O'zbekistonning oltin konlarini belgilang?

A) Marjonbuloq, Ko'kpatas B) Zarmitan, Ko'chbuloq
C) Qayrag'och, Pirmurob D) Muruntov, Ko'kpatas

E) barcha javob to`g`ri

7. 1999 yilga kelib Respublikamizda qazib chiqarilayotgan neftning hajmi qanchga yetdi?

A) 2 mln.tonna B) 8 mln.tonna C) 5 mln.tonna

D) 6 mln.tonna E) 7 mln.tonna

8. O`zbekiston sanoati tarmoqlari ichida qaysilari yetakchi

A) Yengil, oziq-ovqat, yoqilg`I sanoati

B) kimyo, yog`ochsozlik va sellyo`loza – qog`oz sanoati

C) qurilish materiallari va yengil sanoat

D) rangli va qora metallurgiya, elektr energetika

E) oziq-ovqat, un tortish, yorma omuxta sanoati

9. O`rta Osiyodagi eng yirik korxonalaridan biri Sho`rtangaz kimyo majmuasi qaysi viloyatda joylashgan?

A) Buxoro B) Surxondaryo C) Navoiy D) Samarqand E)

Qashqadaryo

10. Respublikamizda sug`oriladigan yerlar umumiy yer maydoning qanchasini egallaydi? (% hisobida)

A) 10 B) 11 C) 12 D) 15 E) 18

11. O`zbekiston qishloq xo`jaligida paxtadan tashqari qanday texnik ekinlar yetishtiriladi.

A) kanop B) jut C) tamaki D) to`g`ri javob A,C E) to`g`ri javob A,B,C

12. Sanoat o`z mahsulotlarini ishlab chiqarishdagi texnologik jarayonlarga ko`ra qanday guruhlariga bo`linadi.

A) 3 ta: qazib oluvchi, ishlov beruvchi iste`mollarga yetkazuvchi

B) 2 ta: qazib oluvchi, qayta ishlov beruvchi

C) 2 ta: og`ir va yengil sanoat tarmoqlari

D) 3 ta: og`ir, yengil va oziq-ovqat sanoati

E) to`g`ri javob yo`q

13. Paxta tolasi ishlab chiqarish teznologiya xususiyatlariga ko`ra qanday guruhlariga bo`linadi.

A) uzun tolali B) o`rta tolali C) katta tolali

D) uzun va o`rta tolali E) to`g`ri javob A,B,C

14. Respublikamizning qaysi shaharlarida sement zavodlari ishlab turibdi?

A) Bekobod, Ohangaron B) Namangan, Navoiy

C) Quvasoy, Farg`ona D) Bekobod, Toshkent E) to`g`ri javob yo`q

15. Respublikamizning qaysi shaharlarida shisha ishlab chiqarish yo`lga qo`yilgan

A) Toshkent, Asaka B) Buxoro, Urganch C) Quvasoy, Gazalkent

D) Bekobod, Sirdaryo E) Jizzax, Navoiy

16. Qorovulbozor neftni qayta ishlash zavodi qachondan o`z mahsulotini bera boshladi?

A) 1993 B) 1995 C) 1996 D) 1997 E) to`g`ri javob yo`q

17. Qizilqum fosfarit kombinati qachondan ish faoliyatini boshladi?

A) 1998 B) 1997 C) 1996 D) 1995 E) 1994

18. Hidroliz korxonalarida qanday mahsulotlar ishlab chiqariladi?

A) lak bo`yoq mahsulotlari B) nitron- akril tolalari

C) etil va furil spirti furfurol D) fungusidlar, gerbisitlar

E) azotli va fosfotli o`g`itlar

19. Respublika kimyo sanoatida qancha mahsulot ishlab chiqariladi?

A) 600 dan ortiq B) 650 dan ortiq C) 700 dan ortiq

D) 750 dan ortiq E) 800 dan ortiq

20. Donli ekinlardan- tariq, bug`doy, arpa yetishtirish bo`yicha MDh da birinchi o`rin qaysi hududga to`g`ri keladi?

A) Xorazm vohasi B) Chirchiq-Ohangaron vodiysi

C) Quyi Zarafshon D) Farg`ona vodiysi

E) Qashqadaryo, Surxondaryo viloyati

21. Qaysi sanoat tarmog`I ozining 80 foizi xom-ashyosini qishloq xo`jaligi boyliklaridan oladi?

A) kimyo sanoati B) qurilish materiallari sanoati

C) qand sanoati D) selluyuyoza – qog`oz sanoati E) to`g`ri javob yo`q

22. Qaysi qishloq xo`jaligi ekinining chiqindisidan kraxmal, spirt, gilitsilin, kley, drojalar olinadi?

A) qand lavlagi B) arpa C) kunjut D) bug`doy E) sholi

23. Respublikamizda GESlarda umumiy energiyaning necha foizi to`g`ri keladi.

A) 14,5 B) 17,8 C) 25,7 D) 26,9 E) 28,8

24. Respublikamizda Ko`kdumaloq koni qachon ochildi?

A) 1992 B) 1994 C) 1985 D) 1998 E) 1983

25. O`zbekiston davlat chegarasining umumiy uzunligi qancha?

A) 5100 km B) 5300 km C) 5600 km D) 5800 km E) 6000 km

26. Azot o`g`iti ishlab chiqarishda qaysi omil yetakchi?

A) yoqilg`i-enegetika omili B) Ishchi kuchi omili

C) Iqtisodiy geografik o`rin omili D) Iste`mol omili E) Transport omili

27. Alyuminiy ishlab chiqarishda qaysi omil yetakchi

A) yoqilg`i-energetika omili B) Ishchi kuchi omili

C) Iqtisodiy geografik omili D) Iste'mol omili E) Transport omili

28. Seluloza-qogoz sanoatini joylashtirishda qaysi omil kuchli ta'sir qiladi?

A) xom-ashyo omili B) suv omili C) transport omili

D) iste'mol omili E) barcha javoblar to'g'ri

29. Ishlab chiqarishning bevosita davom ettiruvchi tarmog'I qaysi

A) transport B) ilmiy texnika taraqqiyoti

C) mayishiy xizmat ko'rsatish D) aholi E) to'g'ri javob yo'q

30. Iqtisodiy rayonni tahlil qilish qaysi uslubga asoslanib amalga oshiriladi?

A) tarixiy metod B) tizim-tarkib C) statistik metod

D) taqqoslash metodi E) ekstropolyatsiya metodi

31. Sanoat tarmoqlari qanday ko'rsatkichlarni hisobga olgan holda ajratiladi?

A) xom-ashyo birligi

B) ishlab chiqarilgan mahsulotni qaysi maqsadda ishlatilishi

C) texnologik birlik D) to'g'ri javob A,B,C E) to'g'ri javob A,S

32. Hozirgi davrda jahon sanoat tarmoqlari tarkibida qanday jarayon namoyon bo'lmoqda?

A) alyumin texnika taraqqiyotini belgilovchi sohalarni

(elektroenergetika, mashinasozlik va kimyo) ildamroq rivojlanishi

B) Ilmiy-texnika taraqqiyoti negizida yangi-yangi tarmoqlarni vujudga kelishi

C) tarmoqlar o'rtasidagi aloqalarni kuchayishi, tarmoqlararo majmualarni shakllanishi

D) to'g'ri javob A,S

E) to'g'ri javob A,B,S

33. Mashinasozlik korxonalarining joylashtirishga qaysi omil kuchli ta'sir qiladi?

A) xom-ashyo B) iste'mol C) malakali ishchi D) iqtisodiy geografik

o'rin E) barcha javoblar to'g'ri

34. Rangli metallurgiyani o'rtacha elektr energiyasiga bo'lgan talabi qanchani tashkil qiladi?

A) 3000 kvt/s B) 7000 kvt/s C) 9000 kvt/s D) 10000 kvt/s E) 5000

kvt/s

35. MDH doirasida ishlab chiqarilayotgan elektr energiyaning 75 foiz qanday elektr stansiyalari zimmasiga to'g'ri keladi?

A) gidro elektr stansiyalari B) atom elektr stansiyalari

C) issiqlik elektr stansiyalari D) to`g`ri javob A,B E) to`g`ri javob A,B,S

36. Rangdor metallarga kiruvchi legirlovchi metallarni belgilang?

A) volfram, vanadiy B) molibden, xrom, nikel

C) bereliy, litiy D) to`g`ri javob A,B E) magniy, titan

37. Kimyo sanoatining xom – ashyosini belgilang?

A) tog` kon sanoati chiqindilari B) ko`mir, neft, gaz C) oltingugurt

D) har xil tuzlar va qumlar E) barcha javoblar to`g`ri

38. Ixtisoslashuvni aniqlash uchun qanday shart-sharoit zarur

A) mahsulot tovar xususiyatiga ega bulishi kerak

B) mahsulot ko`p ishlab chiqarishi kerak

C) mahsulot kam ishlab chiqarishi kerak

D) mahsulot sifatli bo`lishi kerak

E) to`g`ri javob yo`q

39. Diffuziya qonunining iqtisodiy nazariyasini kim yaratgan.

A) E.Xekshyer va B.Olin B)Yozef Shumpetyer va T.Xagestrand

C) Tyunen va Vavyer D) V.Kristallyer va A. Lyosh E) to`g`ri javob

yo`q

40. Energiya ishlab chiqarish sikllari goyasini kim ilgari surgan.

A) N.N.Baranskiy B) E.B.Alaev C) N.N.Kolosovski

D) V.Bunge E) S.A.Nikalaev

41. Kam taraqqiy etgan davlatlarda qishloq xo`jaligida qancha aholi band?

A) 60-80 % B) 30-40 % C) 80-90 % D) 40-50 % E) 50-60 %

42. Yengil sanoatda yetishtirilgan mahsulotlarning 70 foiz qaysi tarmoqqa to`g`ri keladi?

A) to`qimachilik B) mebel sanoati C) ko`n poyafzal ishlab chiqarish

D) o`rmon sanoati E) chinni, tayans ishlab chiqarish

43. Qishloq xo`jaligi boyliklarini yetishtirishda tabiiy sharoitdan unumli foydalanish choralarini belgilang.

A) Lalmikorlikni yaxshi yo`lga qo`yish suvni tejash

B) Balandliklar bo`ylab qishloq xo`jaligini ko`chirib chiqib, mavjud yerlardan unumli foydalanish chorasini izlash zarur.

C) qishloq xo`jaligida mavjud yerlardan oraliq ekinlarni yetishtirishga e`tibor berilsa, katta iqtisodiy imkoniyat yaratiladi.

D) chiqindisiz boyliklarni yig`ishga erishish zarur.

E) barcha javoblar to`g`ri

44. MDH darajasida ishlab chiqarilayotgan elektr energiyaning necha ba`zi issiqlik elektr stansiyalari zimmasiga to`g`ri keladi?

A) 75 % B) 80 % C) 85 % D) 90 % E) 95 %

45. Yerdan foydalanishning holati nimaga bog`liq?

A) texnika rivoji

B) meloratsiya holatini yaxshilash darajasiga

C) qishloq xo`jaligini 100 % elektrlashtirishga

D) to`g`ri javob A,B,C

E) to`g`ri javob A,C

46. Sanoat o`z mahsulotlarini ishlab chiqarishdagi texnologik jorayonlarga ko`ra necha guruhga bo`linadi?

A) 2 ta: o`g`ir sanoat va yengil sanoat

B) 3 ta: og`ir yengil va oziq-ovqat sanoati

C) 2 ta: Mahsulotni yaratuvchi va ishlov beruvchi

D) 2 ta: ishlov beruvchi va yetkazib beruvchi

E) 2 ta: Qazib oluvchi va qayta ishlov beruvchi

47. Xom ashyoni ko`p sarflaydigan korxonalarni belgilang.

A) qora metallurgiya korxonalari

B) og`ir mashinasozlik korxonalari

C) kimyo sanoati korxonalari

D) rangli metallurgiya korxonalari

E) barcha javoblar to`g`ri

48. Ko`rsatilgan sanoat tarmoqlaridan qaysi birining elektr energiyaga bolgan talabi nisbatan kam?

A) oziq-ovqat sanoati

B) yengil sanoat

C) rangli metallurgiya

D) qora metallurgiya

E) barcha javoblar to`g`ri

49. Fan texnika yutuqlari tarkibiga qanday ishlab chiqarish komplekslari kiradi?

A) xalq xo`jaligini elektrlashtirish va kompleks mexanizatsiyalashtirish

B) ishlab chiqarishni avtomatlashtirish

C) xalq xo`jaligini kimyolashtirish

D) ishlab chiqarishda fan, texnika texnologiya va ichki – tashqi ilgor amaliy yutuqlardan oqilona foydalanish

E) barcha javoblar to`g`ri

50. Suvni ko`p sarflaydigan korxonalarni belgilang?

A) to`qimachilik sanoati korxonalar

B) kimyoviy talablarni ishlab chiraquvchi korxonalar

C) oziq-ovqat sanoati korxonalari

- D) mebel sanoati
- E) gisht sanoati

AHOLI GEOGRAFIYASI VA DEMOGRAFIYA ASOSLARI

I-variant

1. Aholi deganda nima tushiniladi?

- a) ma'lum uyda yashovchi oilalar
- b) Ma'lum hududda yashovchi aholi guruhi
- c) Ma'lum davlatda yashovchi xalqlar
- d) Bir tilda so'zlashuvchilar
- e) Turli tilda so'zlashuvchilar

2. Aholi geografiyasi qaysi geografiyaning muhim tarmog'i

- a) Ozbekiston geografiyasining
- b) Tabiiy geografiyasining
- c) Iqtisodiy geografiyasining
- d) O'rta Osiyo geografiyasining
- e) Jahon geografiyasining

3. Aholi geografiyasi nimani o'rganadi?

- a) Aholi tarkibi, dinamikasi joylashuvidagi regionlari farqlarini, bu farqlarni vujudga keltiradigan rivojlanish qonuniyatlarini
- b) Aholi kelib chiqishini
- c) Aholining moddiy ehtiyojlarini
- d) Aholi yashashi dinamikasini
- e) Moddiy ahvolini

4. Aholi nechta funksiyonal guruhga bo'linadi va qaysilar.

- a) 3 ta moddiy ishlab chiqarishda ishlovchilar, xizmat doirasi sohasidagilar va iqtisodiy ishlab chiqarishda ishtirok etmaydiganlar
- b) 2 ta sanoatda ishlovchilar shahar transporti xodimlari
- c) 1 ta xizmat doirasi sohasidagilar
- d) 4 ta savdo, uy, qishloq xo'jalik guruhlari va ijtimoiy ishlab chiqarishda ishtirok etmaydiganlar
- e) 1 ta turli ishda ishlovchilar

5. Moddiy ishlab chiqarishda ishlovchilar guruhini aniqlang?

- a) Savdo, maorif
- b) Sog'liqni saqlash

- c) Sanoat, qishloq xo`jaligi va transport
- d) Bolalar muassasalarida, sanoat, shahar transport xodimlari
- e) Turli joylarda ishlovchilar

6. Aholi geografiyasi qanday yo`nalishga bo`linadi?

- a) Aholi tarkibi va uning takror barpo qilinishidagi farqlar va uning sabablarini
- b) Mehnat resurslari foydalanishdagi geografik farqlar, aholining hududiy taqsimlanishi va ularning harakati
- c) Aholi punktlari va ularning hududiy tizimi, madaniyati turmush sharoitidagi farqlar
- d) Yuqoridagilarning barchasiga
- e) To`g`ri javob yoq

7. Aholi geografiyasi o`z tadqiqotlari jarayonida aloqa qiladigan, tadqiqot olib boruvchi fanlar qaysi qatorda?

- a) 3 ta, geografiya fanlar tizimi, demografiya va etnografiya
- b) Barcha fanlar
- c) 2 ta, toponimika va o`lkashunoslik
- d) Etnografiya va iqtisodiy geografiya
- e) To`g`ri javob yo`q

8. Etnografiya nimani o`rganadi?

- a) Aholi joylashuvini
- b) Aholi madaniyatini
- c) Xalqlar turmushi, madaniyati, vujudga kelishi va madaniy tarixiy aloqalarini
- d) Aholini takror barpo bo`lishi qonuniyatlarini
- e) Turmush tarzini

9. Demografiya nimani o`rganadi?

- a) aholi madaniyatini b) aholi kelib chiqishini
- c) aholi soni, takror barpo bo`lish qonuniyatlari
- d) xalqlar turmushini
- e) barcha javoblar to`g`ri

10. Aholi geografiyasi qanday hollarda sotsiologiyaga murojat qiladi?

- a) aholi migratsiyasini o`rganishda
- b) tabiiy o`shishni o`rganishda
- c) talab va ehtiyojlarini aniqlashda
- d) barcha javoblar to`g`ri
- e) to`g`ri javob yo`q

11. Aholi geografiyasi iqtisod fani bilan qachon bog`landi?

- a) tabiiy o`rnatishni o`rganishda
- b) etnik tarkibni o`rganishda
- c) aholi urbanizatsiyasini o`rganishda
- d) mehnat resurslari ularni joylashish xususiyatini o`rganish
- e) har doim birga ish olib boradi

12. Aholini ro`yxatga olish dastlab qaysi davlatda amalga oshirildi

- a) Qadimgi Gretsiya, Vavilon, Mesapotoniya, Rim, Xitoy, Yaponiya
- b) Gretsiya va Niderlandiya
- c) Rim, Gretsiya va Misrda
- d) Xitoy, Gretsiya va Dog`istonda
- e) Shvetsiya va Gollandiya

13. Qadimda aholini ro`yxatga olishdan maqsad?

- a) soliqlar va bojlar to`lash
- b) har xil kasalliklar uchun
- c) urushlar sabab
- d) A va S javoblar to`g`ri
- e) To`g`ri javob yo`q

14. Aholini mukammal ro`yxatdan o`tkazish birinchi qayerda bo`ldi?

- a) AQSh, Fransiya, Xitoyda
- b) Daniya, Fransiya, Xitoyda
- c) AQSh, Fransiya, Buyuk Britaniya
- d) Yaponiya va AQSh da
- e) AQSH da

15. Birinchi Amerika aholisining ro`yxati necha oyga cho`zilgan

- a) 18 oy b) 1 yil c) 3 yil d) 15 yil e) 6 yil

16. XX asr boshlarida kelib qancha aholi ro`yxatga olingan?

- a) 80 % b) 90 % c) 60 % d) 64 % e) 70 %

17. Sotsiologik uslubda tadqiqot olib borish qaysi asrda rivojlandi?

- a) XIX asrdan b) XX asrdan c) XVIII asrdan
- d) XIX asrdan 2-yarmidan e) XV asrdan

18. O`zbekistonda aholishunoslik laboratoriyasining asosiy markazi?

- a) Milliy universitet b) Nizomiy nomidagi pedagogika universiteti
- c) M.Ulug`bek nomidagi ToshDU Aholi shunoslik laboratoriyasi
- d) Samarqand davlat universiteti laboratoriyasi

e) Barcha javoblar to'g'ri

19. Aholining tabiiy o'sishi qanday omilga bog'liq?

a) tug'ilishga b) tug'ilish va o'limga c) o'limga d) tug'ilganlardan o'lganlar sonining ko'pligiga e) Immigratsiyaga

20. Tug'ilish bu qanday jarayon?

a) tabiiy jarayon b) biologik jarayon c) demografik jarayon d) geografik jarayon e) A va B javoblar to'g'ri

21. Yer yuzida aholi tug'ilishining kamayishi birinchi bo'lib qayerda kuzatildi?

a) G'arbiy Yevropa davlatlarida
b) Janubiy Yevropa davlatlarida
c) Sharqiy Yevropa davlatlarida
d) Angliyada
e) Yaponiyada

22. Dunyodagi eng ko'p tug'ilish qaysi davrlarda kuzatiladi.

a) Afrika davlatlarida
b) Yevropa davlatlarida
c) Janubiy Amerika davlatlarida
d) Osiyoda
e) Avstraliyada

23. Osiyoning qaysi davlatida 1970 yillardan keyin tug'ilishni kamaytirish chorasi ko'rildi?

a) Hindiston va Taylandda b) Hindiston va Singapurda
c) Hindiston va Xitoyda d) Xitoy va Koreyada
e) Tayland va Xitoyda

24. Osiyo aholisining necha foizini Xitoy va Hindiston aholisi tashkil etadi?

a) 50 % b) 80 % c) 75 % d) 70 % dan ortig'ini e) 40 %

25. Qanday holda aholining tabiiy o'sishi yuqori bo'ladi?

a) o'lim yuqori bo'lganda
b) tug'ilish yuqori, o'lim kam bo'lganda
c) tug'ilish kam, o'lish kam bo'lganda
d) to'g'ri javob yo'q
e) barcha javoblar to'g'ri

26. Yer yuzida har xil avariylar natijasida qancha odam halok bo'ladi?

a) 100 ming b) 200 ming c) 300 ming d) 400 ming e) 500 ming

27. Hozirda yer yuzi aholisi har yili necha foizga ko'payadi?

- a) 0,5 % b) 1,5 % c) 3 % d) 2 % e) 2,5 %
- 28. Dunyodagi tug`ilish eng kam davlat?**
a) Germaniya b) Fransiya c) Angliya d) Italiya e) Gretsiya
- 29. Ahgliyada 1950 yilda aholining necha foizi shaharda yashagan?**
a) 50 % b) 60 % c) 70 % d) 75 % e) 80 %
- 30. Dunyo aholisi qanday irq'larga bo`linadi?**
a) Yevropoid, Mangoloid
b) Mangoloid, Negiroid
c) Yevropoid, Mangoloid, Negiroid, Avstraloid
d) Avstraloid, Mangoloid
e) Barcha javoblar to`g`ri
- 31. Dunyoda har yuzta qiz bolaga nisbatan qancha o`gil bola tug`iladi?**
a) 102-103 ta b) 100-102 ta c) 104-107 ta d) 90-92 ta e) 95-100 ta
- 32. O`g`il bolalar sonining qiz bolalar soniga nisbatan yuqoriligi necha yoshgacha saqlanadi?**
a) 10-15 yoshgacha b) 12-13 yoshgacha c) 15-20 yoshgacha
d) 20-25 yoshgacha e) 30 yoshgacha
- 33. Osiyoda erkaklar ayollarga nisbatan qancha ko`p? (BMT ma'lumoti 1985 yil)**
a) 50 mln b) 58 mln c) 60 mln d) 40 mln e) 56 mln
- 34. Aholi geografiyasi o`z tadqiqotlari jarayonida aloqa qiladigan, tadqiqot olib boruvchi fanlar qaysi qatorda?**
a) 3 ta geografiya fanlar tizimi demografiya va etnografiya
b) Barcha fanlar
c) 2 ta toponimika va o`lkashunoslik
d) Etnografiya va iqtisodiy geografiya
e) To`g`ri javob yo`q
- 35. Mehnat yoshidagi aholining yoshi.**
a) 15-55 b) 18-60 c) 19-55 d) 18-50 e) 14-50
- 36. XX asr boshlarida Shved demografiya Sundberg aholi yosh tarkibining qaysi turga ajratdi?**
a) progrissiv b) statsionar c) regrissiv d) javoblarning barchasi to`g`ri
e) to`g`ri javob yo`q
- 37. O`zbekistonda mehnat yoshi erkaklar uchun**
a) 15-60 b) 16-59 c) 18-60 d) 19-70 e) 14-50
- 38. O`zbekistonda mehnat yoshi ayollar uchun.**
a) 16-54 b) 15-55 c) 15-50 d) 18-55 e) 14-50

- 39. Mehnat yoshi tushunchasi kim tomonidan fanga kiritilgan?**
 a) M.Ulug`bek tomonidan b) Bobur tomonidan c) Uralnis tomonidan
 d) Lomonosov tomonidan e) Baranskiy tomonidan
- 40. Mehnat resurslari nima?**
 a) 40 yoshgacha bo`lgan aholi
 b) 50 yoshgacha bo`lgan aholi
 c) Aqliy qobiliyatli aholi
 d) Aholining fiziologik rivojlanishiga aqliy qobiliyatiga ega xalq xo`jaligida band aholi
 e) To`g`ri javob yo`q
- 41. Mehnat resurslari tarkibini ko`rsating?**
 a) Mehnat yoshidagi aholi
 b) Ijtimoiy ishlab chiqarishda qatnashayotgan o`smirlar
 c) Ijtimoiy ishlab chiqarishda qatnashayotgan nafaqaxo`rlar
 d) Barcha javoblar to`g`ri
 e) To`g`ri javob yo`q
- 42. O`zbekistonda mehnat zahiralari jami aholining necha foizini tashkil etadi?**
 a) 60 % b) 50 % c) 40 % d) 45 % e) 65 %
- 43. Mehnat zahiralari O`zbekistonda har yili qanchaga ko`paymoqda?**
 a) 210-220 mingga b) 250-300 mingga c) 220-250 mingga
 d) To`g`ri javob yo`q e) Barcha javob to`g`ri
- 44. O`zbekiston aholisining o`rtacha yoshi.**
 a) 40 yosh b) 24 yosh c) 30 yosh d) 35 yosh e) 32 yosh
- 45. O`zbekistonda har ming aholining qanchasi o`rta maxsus ma`lumotli.**
 a) 200 nafari b) 300 nafari c) 400 nafari d) 500 nafari e) 600 nafari
- 46. 1940 yillar geografiya kitoblari mualliflarini aholini bog`liq masalalarga yetarlicha baho bermaganlari uchun qattiq tanqid qilib, odamlarni unudingiz deb yozgan olim?**
 a) Baranskiy b) Hasanov c) Pushkin d) Lomonosov e) Barchasi
- 47. Germaniyada oilaning o`rtacha meyori qancha?**
 a) 3 kishi b) 4 kishi c) 2,7 kishi d) 3,5 kishi e) 1 kishi
- 48. 90 yil boshida tug`ilish ming kishiga 41 kishi eng yuqori korsatkichli davlat?**
 a) Chexiya b) Rossiya c) Kuniya d) Yaponiya e) Italiya

49. Buyuk Biritaniya aholisining 2 hissa ortishi uchun necha yil kerak?

a) 100 yil b) 500 yil c) 630 yil d) 600 yil e) 530 yil

50. Aholining ko`payish darajasi Kiniyadagidek bo`lsa dunyo aholisi ikki hissa ortishi uchun necha yil kerak?

a) 60 yil b) 50 yil c) 30 yil d) 10 yil e) 17 yil

II variant

1. Afrikada aholisi eng ko`p 2 ta davlat

a) Misr, Chat b) Misr, Aljir c) Jazoir, Mavitoniya d) Jazoir, Qohira
e) Misr, Nigeriya

2. Lotin Amerikasidagi aholisi eng ko`p 2 ta davlat?

a) Braziliya, Vnesella b) Bunisayris, Urugvay
c)Urugvay, Paragvay d) Braziliya, Meksika
f) Meksika, Peru

3. Yevropadagi demografik siyosatni faol olib borayotgan davlat?

a) Germaniya b) Fransiya c) Italiya d) Angliya e) Ispaniya

4. Rivojlanayotgan davlatlarning qaysi birinchi bo`lib davlat rasmiy siyosati sifatida oilani rivojlantirish milliy dasturini qabul qilgan?

a) 1951 yil Hindiston b) 1900 yil Xitoy c) 1950 yil Xitoy
d) 1950 yil Yaponiya e) Xitoy va Yaponiya 1940 yil

5.Hindistonda qanday shior ostida oilaviy tashviqot olib borilayapdi?

a) bizga bir bola bas b) bizga uch bola bas
c)bizga ikki bola bas d) bizga bola yetarli e) to`g`ri javob yo`q

6. Dunyoda tug`ilayotgan har besh bolaning nechtasi Hindistonda?

a) 2 tasi b)1 tasi c)3 tasi d)To`g`ri javob yo`q e)Barcha javob to`g`ri

7. Butun dunyo aholisining necha foizi faol?

a) 50 % b) 40 % c) 60 % d) 70 % e) 45 %

8. Ish bilan ta`minlanganlik qaysi davlatlarda yuqori?

a) Avstraliya va Shimoliy Amerika b) Yevropa, Osiyoda
c)Afrika va Yevropada d) Rossiya, Xorijiy Yevropa, Shimoliy Amerika
e) Yevropa va Janubiy Amerika

9. Ish bilan ta`minlanganlik darajasi qaysi qit`alarda past?

a) Lotin Amerikasida b) Osiyoda c) Afrikada d) Barcha javob
to`g`ri e) To`g`ri javob yo`q

10. Aholining sifat tushunchasi nimalarni o`z ichiga oladi?

- a) Turmush va ovqatlanish b) Sog`ligi c) Yangiliklarni qabul qilib olish malakasini d) To`g`ri javob yo`q e) Barcha javob to`g`ri

11. XX asr oxirida savodsizlar soni qancha.

- a) 100 mln b) 500 mln c) 40 mln d) 1 mlrd e) 1,5 mlrd

12. BMT ma'lumotiga ko`ra hozirda qancha aholi o`qish va yozishni bilmaydi?

- a) 1 mlrd b) 900 mln c) 850 mln d) 1,5 mln e) 2 mln

13. Dunyoda hammasi bo`lib qancha xalq bor?

- a) 3-4 mingga yaqin b) 2 mingga yaqin c) 3 mingga yaqin
d) 2,5 mingga yaqin e) 3,5 mingga yaqin

14. Etnos nima?

- a) Kishilarning tarixiy takib topgan barqaror birligi
b) Aholi joylashuvi c) Aholi o`troqligi
d) Aholi qoloqligi e) Aholining barqarorligi madaniyati

15. Aholi geografiyasi uchun xalqlarni qanday guruhga ajratish ahamiyatli.

- a) 1-soniga, 2-tiliga b) 1-diniga, 2-tiliga c) Tiliga
d) Soniga, tiliga e) Tiliga, soniga

16. Yevropa va Afrikada Hind-Yevropa til oilasida qancha aholi gaplashadi?

- a) 70 % b) 50 % c) 95 % d) 90 % e) 80 %

17. Xitoy – Tibit oilasida qancha kishi dunyoda so`zlashadi?

- a) 2 mlrd b) 3 mlrd c) 1 mlrd d) 0,5 mlrd e) 1 mlrddan ortiq

18. Bir millatli davlatlar qayerda mos tushadi?

- a) Milliy etnik chegaralar zid joyda
b) Bir millatli joylarda
c) Ko`p millatli yerda
d) Etnik chegaralar, siyosiy chegaralar bilan mos tushgan joylar
e) To`g`ri javob yo`q

19. Ko`p millatli mamlakatlar qanday ma'muriy hududiy tuzilishga ega?

- a) federatif b) federatif va konfederatif s) respublika d) monarx
b) barcha javoblar to`g`ri

20. Iqtisodiy rivojlangan davlatlarda qancha milliy masala keskin tus oldi?

- a) 80 yillar b) 70 yillar o`rtalaridan c) 60 yillar
d) 50 yillar e) 40 yillar

21. Milliy masala keskin tus olishiga birinchi galdan nima sabab bo`ladi.

- a) millat elatlarning tengsizligi b) doimiy urushlar
c) doimiy do`stona kelishuvlar d) siyosiy qarashlar e) javob yo`q

22. Millat elatlarning tengsizligi birinchi galda qaysi mamlakatga xos.

- a) Yaponiya, Koreya b) Fransiya, AQSH c)Buyuk Britaniya, Fransiya
d)Kanada, Belgiya, Ispaniya e) S va D javoblar to`g`ri

23. Kanadada qanday xalqlar yashaydi?

- a) Kanadalik inglizlar b) Kanadalik fransuzlar c)Norveglar
d)A va B javoblar e) To`g`ri javob yo`q

24. Kanada jamiyatida yuqori tabaqani qaysi kanadaliklar egalagan?

- a) Kanadalik fransuzlar b) Kanadalik inglizlar c)Kanadalik nemislar
d) Kanadalik italyanlar e) Kanadalik norveglar

25. Janubiy Afrika Respublikasda iqriy va milliy kamsitilishlar nechanchi yilgacha davlat siyosiy darajasiga ko`tarilgan?

- a) 80 yilgacha b) 70 yilgacha c) 90 yillar boshigacha
d)90 yillar oxirigacha e) 2000 yilgacha

26. Dinlar tarqalishi va ahamiyatiga ko`ra qanday dinlarga bo`linadi?

- a) 3 din, budda, xiristiyan, musulmon b) musulmon, provaslav
c) 2 ga, jahon va mahalliy d) xristian va budda e) katalog va provaslav

27. Jahon dinlari ichida eng keng tarqalgan din qaysi

- a) musulmon b) budda c) provaslav d) katolik e) xristian

28. Xristian dinida asosan qaysi qit'a vakillari etiqod qiladi?

- a) Yevropa Amerika b) Osiyo c)Avstraliya d)Afrika e)AvaS javob

29. Dunyoda tarqalishiga ko`ra ikkinchi bo`lgan din

- a) musulmon b) xristian c) budda d) provasav e) katolik

30. Nechta mamalakatda islom dini xalq dini sifatida qabul qilingan?

- a) Afrikadagi 10 ta davlat b) Afrikadagi 20 ta davlat
c) Osiyodagi 15 davlat
d) Afrika va Osiyodagi 30 davlat e) to`g`ri javob yo`q

31. Jahon dinlari ichida 3 bo`lgan din

- a) xristian b) budda c) musulmon d) katolik e) provoslav

32. Budda dini asosan qayerlarda tarqalgan?

- a) Janubiy Osiyoda b) Markaziy va Sharqiy Osiyoda
c) G`arbiy Osiyoda d) Janubiy G`arbiy Osiyoda
e) Shimoliy- Sharqiy Osiyoda

- 33. Budda diniga qancha aholi e'tiqod qiladi?**
a) 200 mln b) 400 mln c) 250 mln d) 300 mln e) 350 mln
- 34. Milliy dinlarga qaysi dinlar kiradi?**
a) Hindistondagi – Induizm b) Xitoydagi – Konfusioanlik
c) Yaponiyadagi – Sintoizm d) A va B javoblar
e) Barcha javob to'g'ri
- 35. Din aholining qaysi qismiga katta ta'sir qilayapdi?**
a) Ko'payishiga b) Yashashiga c) Madaniyatiga
d) Jahonga ta'nilishiga e) Rivojlanishiga
- 36. Hindistonda qizlarning necha foizi 18 yoshgacha oila quradi?**
a) yarmi b) 30 % c) 40 % d) 60 % e) 20 %
- 37. Ilgari nikohni buzish man etilgan dindagilar?**
a) xristian b) budda c) musulmon d) katolik e) provoslav
- 38. Induizmning musulmon dinidan farqi?**
a) ko'p farzandlikni yoqlaydi b) ajralishni yoqlaydi
c) ajralishni man etadi d) ikki nikohni man etadi e) s va d javoblar
- 39. Butun aholini 70 foizga yaqini quruqlikning qancha qismida yashaydi?**
a) 10 % hududda b) 15 % hududda c) 7 % hududda
d) 20 % hududda e) 12 % hududda
- 40. Aholi tomonidan o'zlashtirilmagan yerlar quruqlikning qancha qismini egallaydi?**
a) 20 % b) 15 % c) 30 % d) 10 % e) 50 %
- 41. Eni 200 kilometrgacha bo'lgan sohil yerlarda butun aholining qanchasi yashaydi?**
a) 3/1 b) Yarmi c) 1/4 d) 20 % e) 80 %
- 42. Yer yuzida 1 km² yerga aholining ortacha zichligi.**
a) 10 kishi b) 20 kishi c) 30 kishi d) 40 kishi e) 50 kishi
- 43. Kanadada aholisining 2/3 qismi uning qaysi qismida.**
a) G'arbida b) Sharqida c) AQSH bilan chegara qismida
d) Shimolida e) Shimoli G'arbida
- 44. Kanadaning shimoliy qismida har 20-25 km.kv.da necha kishi to'g'ri keladi?**
a) 4 kishiga b) 10 kishiga c) 15 kishiga d) 7 kishiga e) 20 kishiga
- 45. Kanadaning shimoliy qismidagidek aholining notekis joylashuvi qaysi javob uchun xos.**
a) Avstraliya b) Amerika c) Yevropa d) Osiyo e) Janubiy Osiyo
- 46. Har bir mamalakat rivoji uchun aholining qanday xususiyati bo'lishi kerak?**

a) soni b) zichligi c) bir millatliligi d) madaniyati e) a va b javoblar

47. Kishilar kelib ketuvchi qushlar emas ularning ko`chishiga biologic emas balki ijtimoiy qonuniyatlar sabab degan kishi?

a) Lomonosov b) Pushkin c) Tyanshanskiy d) Baranskiy

b) To`g`ri javob yo`q

48. Aholining tashqi migratsiyasi qaysi davrda juda rivojlandi?

a) Sotsializm davrida b) Kapitalizm davrida

c) II jahon urushi davrida d) I jahon urushi davrida

e) To`g`ri javob yo`q

49. Eng katta migratsion portlash qachon boldi?

a) XIX asrda b) XX asrda c) XVIII asrda d) 1980 yilda e) 1940 yil

50. Eng katta migratsion portlash davrida immigratsiya markazi?

a) AQSH b) Afrika c) Yevropa d) Osiyo e) Janubiy Amerika

III-variant

1. Emmigratsiya boshlangandan to II jahon urushigacha Yevropadan qancha aholi ko`chib ketdi?

a) 40 mln b) 50 mln c) 30 mln d) 60 mln e) 45 mln

2. Emmigratsiyaning II manbai qayerda vujudga keldi?

a) Afrikada b) Garbiy Yevropada c) Osiyoda d) AQShda

e) Janubiy Osiyoda

3. Emmigratsiyaning asosiy markazi bo`lgan Osiyoning asosan qaysi davlatidan ishchilar ko`chib ketadi?

a) Taylanddan b) Hindiston va Xitoydan c) Koreyadan

d) Mongoliya e) Singapurdan

4. Qaysi davlatlarga hali ishlash uchun immgratlar kelayapdi?

a) AQSh, Kanadaga b) Kanada, Yangi Zenlandiyaga

c) Avstraliyada d) Isroilga e) Barcha javoblar to`g`ri

5. Hozirda qanday migratsiya kuchaygan?

a) qit'alar ichidagi b) qit'alar tashqarisiga

c) qit'alararo d) barcha javob to`g`ri e) to`g`ri javob yo`q

6. Mehnatkashlar megratsiyasi asosan qayerga xos?

a) G`arbiy Yevropa b) Xorijiy Yevropaga

c) Janubiy Yevropaga d) Sharqiy Yevropaga e) Shimoliy Yevropa

7. Qaysi mamlakatda mehnatkashlar migratsiyasining yangi yirik hududi tarkib topdi?

a) Yaqin Sharq mamlakatlarida b) Misrda c) Eronda d) Yaponiyada

d) Koreyada

8. Ishchi kuchini o`ziga tortadigan Yevropa va Osiyodagi asosiy hududlar?

- a) Ispaniya, Portugaliya b) Italiya, Turkiya c) Yugoslaviya, Hindiston d) Gretsiya, Pokiston e) Barcha javoblar to`g`ri

9. Yaqin sharqdagi neft qazib chiqaradigan mehnatkashlarni o`ziga tortuvchi hudud?

- a) Arabiston b) Bahrayn c) Quvayt, Qatar d) Qatar, Liviya e) Barcha javoblar to`g`ri

10. Yaqin sharqdagi neft qazib chiqaruvchi davlatlarga mehnat resurslarini yetkazuvchi davlatlar?

- a) Misr, Sudan b) Yaman, Suriya c) Iordaniya, Hindiston d) Pokiston, Bangladesh e) Barcha javoblar to`g`ri

11. Har yil G`arbning rivojlangan davlatlari chegaralarini qancha kishi ishlash maqsadida kesib o`tadi?

- a) 1 mln b) 2,5 mln c) 2-3 mln d) 4 mln e) 5 mln

12. XX asrda migratsiyaning yangi qanday turi vujudga keldi?

- a) ko`chish b) ketish c) suburbanizatsiya d) oqillarning ketishi e) oqillarning kelishi

13. Oqillarning ketishi qaysi davlatga ketishdan boshlandi?

- a) Rossiyaga b) AQSH va G`arbiy Yevropaga c) AQSH va Brazliya d) Fransiyaga e) Gretsiya va Italiyaga

14. 80-90 yillarning asosiy bo`hton tufayli qaysi mamalakatlardan oqillar ketishi kuchaydi?

- a) Rossiya, Ukraina, AQSH b) Rossiya, Gretsiya c) Rossiya, Ukraina, SSSRdagi boshqa davlatlardan d) MDH davlatlaridan e) G`arbiy Yevropadan

15. XX asrning buyuk ko`chish deb nom olgan migratsiya

- a) qishloq aholisining shaharga ko`chishi b) oqillar ko`chishi c) shahar aholisining shahar chetiga ko`chishi d) shahar aholisining qishloqqa ko`chishi e) to`g`ri javob yo`q

16. Hozirgi zamon urbanizatsiyasi nechta umumiy xususiyatga ega?

- a) 2 ta b) 4 ta c) 7 ta d) 6 ta e) 3 ta

17. O`rta hisobda shaharlar yiliga qancha ko`payadi?

- a) 40 mln b) 50 mln c) 60 mln d) 70 mln e) 80 mln

18. Katta shaharlar koinotining eng yaxshi asarlari yaratiladigan ruhi ustaxonasi deb yozgan olim kim?

- a) Baranskiy b) Yuli Sezar c) Pushkin d) Korbyuze e) To`g`ri
javob yo`q

19. XX-asrning boshlarida jahonda aholisi 100 mingdan ortiq nechta shahar bo`lgan?

- a) 300 ta b) 200 ta c) 360 ta d) 400 ta e) 560 ta

20. XXI asr boshida katta shaharlar soni?

- a) 2000 ta b) 4000 ta c) 2,5 ming d) 3,5 ming e) 4,5 ming

21. Rossiyada asr boshida millioner shaharlar soni

- a) 10 ta b) 11 ta c) 12 ta d) 13 ta e) 14 ta

22. Urbanizatsiyaning birinchi xususiyati?

- a) shahar aholisi soni xususan rivojlanayotgan davlatlarda tez o`shishi
b) shaharlar maydonining kengayib ketishi
c) aholi va xo`jalikning yirik shaharlarda to`planishi
d) barcha javob to`g`ri
e) A va S javob to`g`ri

23. Urbanizatsiyaning ikkinchi xususiyati?

- a) Shaharlar aholisining ko`payishi
b) Shahar aholisining ko`chishi
c) Oqillarning ketishi
d) Shaharlar maydonining kengayishi
e) Aholi va xo`jalikning yirik shaharlarda to`planishi

24. Rim qachon milioner shahar bo`ldi?

- a) XV asrda b) Yuliy Sezar davrida
c) Kleopatra davrida d) XVIII asrda e) XIV asrda

25. Urbanizatsiyaning uchinchi xususiyati?

- a) oqillarning ketishi b) aholi va xo`jalikni yirik shaharlarda to`planishi
c) shaharlar maydonining kengayishi
d) shaharliklarning k`ochishi e) to`g`ri javob yo`q

26. Jahondagi eng yirik aglomeratsiyalar?

- a) San-Paulu, Mexiko b) Tokio, Nyu-York c) Fransiya, Angliya
d) A va B javoblar to`g`ri e) Barcha javoblar to`g`ri

27. Rossiyadagi bir necha o`n yirik aglomeratsiyaning kattasi.

- a) Moskva b) Sankt-Peterburg c) Krasnayarskiy d) Perm
e) Yekaterburg

28. Jahon qishloqlarining umumiy soni.

- a) 15-20 mln b) 10 mln c) 12 mln d) 20-23 mln e) 30 mln

29. Fermerlar qaysi mamlakatlarda eng ko`p

- a) AQSh, Kanada, Gretsiya b) AQSh, Novegiya, c) AQSh, Kanada, Avstraliya
d) Avstraliya, O`zbekiston e) Kanada, Qozog`iston

30. Umumiy ifloslanish hajmining qanchasi urbanizatsiya bilan bog`liq.

a) 1/2 b) 1/3 c) 2/4 d) 3/4 e) 1/4

31. Iflos shaharlar qanday ataladi?

a) Aglomeratsiya b) Suburbanizatsiya c) Migratsiya
d) Megapolist e) Smogopolist

32. Smogopolis deb atalgan shaharlar?

a) Mexiko, Nyu-York b) Rim, Parij c) Mexiko, Tokio
d) Mexiko, Los-Anjelis e) Parij, Berlin

33. Dunyoda aholi ro`yxatdan o`tkazilmagan joylar?

a) Okeaniya b) Avstraliya c) Afrikaning ayrim davlatlari
d) Sharqiy Osiyo e) Yaman va Qatar

34. Butun insoniyat tarixi davomida qancha inson tug`ilgan?

a) 50 mlrad b) 80 mlraddan ortiq c) 100 mlraddan ortiq
d) 70 mlrad e) 90 mlraddan ortiq

35. Dunyoda har yili qancha bola tug`iladi?

a) 100 mln b) 110 mln c) 140 mln d) 130 mln e) 150 mln

36. 80-yillar eng ko`p 55 ta bola tug`gan ayol qayerlik bo`lgan?

a) Chillik b) Perulik c) Brazliyalik
d) Riode-Janerolik e) Bounes-Ayreslik

37. GFRda bolalar salmog`i

a) 20 % b) 30 % c) 10 % d) 15 % e) 50 %

38. Qariyalar soni eng kam davlat?

a) Quvayt b) Misr c) Rim d) Chad e) Madagaskar

39. Qariyalar eng ko`p davlat?

a) Angliya b) Fransiya c) Germaniya d) Gretsiya e) Shvetsiya

40. XIX asrda aholi eng ko`p ko`chib keladigan malakat

a) Irlandiya b) Islandiya c) Italiya d) Italiya va Fransiya
e) Chexiya

41. Avstraliyaga har yili qancha kishi k`ochib keladi?

a) 100-200 ming b) 100-120 ming c) 100-150 ming
d) 120-180 ming e) 90-100 ming

42. Poytaxt vazifasini bajarish uchun qurilgan shahar?

a) Kanada b) AQSh c) Vashington
d) Ottavo e) A, D va C javob to`g`ri

43. Dunyodagi eng baland bino qayerda?

a) AQSh da b) Nyu-Yorkda c) Chilida
d) Chikagoda e) Avstraliyada

44. Avstraliyadagi fermerlar bolalari necha yoshgacha radio orqali o`qitiladi?

- a) 18 yosh b) 15 yosh c) 19 yosh d) 12 yosh e) 14 yosh

45. Poytaxt vazifasini bajarish uchun qurilgan shahar?

- a) Toshkent, Ashqabot b) Tokio, Seul
c) Kanberra, Ottava, Vashington d) Vashington, Velington
e) Pekin, Seul

46. Dunyodagi eng yirik aholili shahar

- a) Mexiko b) Parij c) London d) Tokio e) Vashington

47. Halqaro aloqalar vazifasida hozirda asosiy til?

- a) Ingliz b) Fransuz c) Nemis d) Rus e) Ispan

48. Avstraliyaning mustamlakachilar sardori nomi bilan ataluvchi shahari

- a) Sidney b) Melburun c) Kanberra d) Bristben e) Pert

49. Qaysi davlatlarda faqatgina aholi yashaydigan joylar chegarasi 5000 metrdan ham balandda

- a) Peru, Chexiya b) Boliviya, Rim c) Boliviya, Xitoy, Tokio
d) Islandiya, Chexiya e) Boliviya, Peru, Xitoy

50. Katta shaharlar muammolarini qanday hal qilish loyihalashtirilgan?

- a) Yer osti shaharlari qurish
b) Suvda suzuvchi shaharlar qurish
c) Suv osti shaharlari qurish
d) Konussimon, daraxtsimon shaharlar qurish
e) Barcha javoblar to`g`ri

JAHON MAMLAKATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIY GEOGRAFIYASI

I-variant

1. Qaysi aloqalarning 80 foizi dengiz transportiga to`g`ri keladi?

- a) yo`lovchi tashishning s) Suyuqlantirilgan gaz tashishning
b) mahsulot tashishning d) savdo aloqalarining

2. Og`ir metallar guruhini aniqlang?

- a) rux, mis, magniy s) qo`rg`oshin, qalay, titan
b) qalay, nikel, rux d) magniy, alyuminiy,
qo`rg`oshin

3. Yevropadagi davlatlarning qaysi birida sug`oriladigan yerlar ko`p?

- a) Italiya va Daniyada s) Polsha va Ruminiyada
b) Germaniya va Fransiyada d) Portugaliya va Ruminiyada

4. Hozirgi vaqtda Dunyo okeanida mavjud hayvonlarning turi mavjud.

- a) 100 b) 80 s) 160 d) 120

5. Dunyo okeani yuzasining 1/3 qismi nima bilan qoplangan?

- a) plankton b) neft va neft mahsulotlari s) turli xil chiqindilar d) bentos

6. Atrof-muhit muhofazasiga oid yirik xalqaro anjuman qachon Yaponiyaning qaysi shahrida bo`lib o`tdi?

- a) 1998 yil Kiotoda b) 2000 yil Osakada s) 2000 yil Kiotoda d) 1998 yil Tokioda

7. Jahonda fosforit qazib chiqarishda yetakchilik qiladigan mamlakatlarni belgilang?

1. AQSh; 2. Fransiya; 3. Marokash; 4. Xitoy; 5. Iroq; 6. Jar; 7. O`zbekiston

- a) 3,4,5,6,7 b) 1,2,4,7 s) 1,3,4,6 d) 1,3,5,6

8. Tog` - kon sanoati rivojlangan mamlakatni belgilang.

- a) Avstriya b) Armaniston s) Zambiya d) Latviya

9. Jahon xaritasida qadimgi shahar sifatida ko`rsatilgan shahar-Palmira qaysi mamlakatda joylashgan?

- a) Iordaniya b) Iroq s) Sariya d) Isroil

10. AQSh ning avtomobilsozlik markazi

- a) Mayami, Orlando b) Atlanta, Pueblo s) Nyu-York, Norfolk d) Tuson, Omaxa

11. AQSh ma'muriy-hududiy tuzilishining quyi pag`onasini belgilang?

- a) grafik b) munit sipalilet s) shtat d) rayon

12. Germaniyaning intensiv sut chorvachiligi rivojlangan hududini belgilang?

- a) janubiy b) shimoliy s) janubiy – sharqiy d) sharqiy

13. Gaz qazib olish bo`yicha jahondagi yetakchi davlatlarni belgilang?

- a) Xitoy, Eron b) AQSh, Xitoy s) Rossiya, AQSh d) Eron, Rossiya

14. Afrikadagi OPEK ga a'zo mamlakatlarni belgilang?

- a) Nigeriya, Jazoir, Chad, JAR s) Jazoir, Liviya, Nigeriya, Gabon
b) Nigeriya, Somali, Gabon, d) Senegal, Niger, Mali, Efiopiya Kamerun

15. Braziliya qaysi rudali resurslar bilan yaxshi ta'minlangan?

- a) temir rudasi, mis, boksit, qalay
- b) temir, rudasi, marganes, boksit, nodir metallar
- s) marganes, boksit, mis, qo`rg`oshin
- d) boksit, nodir metallar, mis, temir rudasi

16. Dunyoda eng ko`p ko`mir qazib chiqaruvchi davlatni aniqlang?

- a) Rossiya b) Xitoy s) Germaniya d) AQSh

17. Yevropada avtomobil transporti va uning soni bo`yicha qaysi davlat yetakchi o`rinni egallaydi?

- a) Italiya b) Rossiya s) Buyuk Britaniya d) Germaniya

18. Dunyoda eng ko`p po`lat qaysi davlatda eritiladi?

- a) Braziliyada b) Rosssiyada s) AQShda d) Yaponiyada

19. Mis rudasiga boy mamlakatni belgilang?

- a) Panama b) Kanada s) Belorussiya d) Yamayka

20. Hududning 15 foizini o`rmonlar egallagan davlatni aniqlang?

- a) Turkiya b) Eron s) Afg`oniston d) Pokiston

21. Dunyo bo`yicha ishlab chiqariladigan to`qimachilik tolasining necha foizi jun tashkil etadi?

- a) 5 b) 2 s) 20 d) 10

22. Ishlab chiqarish taraqqiyotining ikkinchi yo`nalishi qanday ataladi?

- a) energetika xo`jaligini qayta qurish s) kompyuterlashtirish
- b) kompleks avtomatlashtirish chiqarish d) yangi materiallarni ishlab

23. Jahon yer fondining 34 foizi qanday yerlardan iborat?

- a) o`tloqlar b) yaylovlar s) kam foydalaniladigan yoki butunlay unumsiz yerlar
- d) ishlaov beriladigan yerlar

24. Elektroenergiya ishlab chiqarishda issiqlik elektr stansiyalarning salmog`I 87-97 foizini tashkil etgan mamlakatni belgilang?

- a) Germaniya b) Fransiya s) Niderlandiya d) Ispaniya

25. Antaktida muzliklari necha yil muqqadam hosil bo`lgan?

- a) 2 mln b) 200 ming s) 20 ming d) 20 mln

26. AQSh, Yevropa, MDH va Yaponiya qaysi tarmoqning eng asosiy regioni hisoblanadi?

- a) kimyo sanoatning b) mashinasozlikning s) yengil sanoatning d) oziq-ovqatning

27. Quyida keltirilgan mamalakatlarning qaysi biri yengil avtomashinalar ishlab chiqarish bo'yicha jahonda birinchi o'rinni egallaydi?

a) AQSh b) GFR s) Yaponiya d) Fransiya

28. Nodir metalni aniqlang?

a) germaniy b) aluminiy s) magniy d) titan

29. Xrom rudasi qazib olish bo'yicha dunyoda 3-o'rinda turgan mamlakatni belgilang?

a) Pokiston b) Eron s) Turkiya d) Afg'oniston

30. Har yili barcha xalqaro yuklarning o'rtacha 4/5 qismi transporti orqali tashilmoqda/

a) daryo b) temir yo'l s) dengiz d) havo

31. "Bir oilaga – bir bola". Bu shior qaysi davlatning demografik siyosatiga aylangan?

a) Xitoy b) Hindiston s) Yaponiya d) Rossiya

32. Tog'-kon sanoati rivojlangan mamlakatni belgilang?

a) Avstriya b) Armaniston s) Zambiya d) Latviya

33. Dunyo okeanini birinchi bo'lib behta qismga ajratgan olim qaysi mamlakatdan edi?

a) Gollandiya b) Fransiya s) Ispaniya d) Italiya

34. Yevropadamln. kishi transport tarmog'ida band.

a) 80 b) 100 s) 70 d) 20

35. Elektroenergiyaning 90 foizdan ortig'ini GESlar ishlab chiqaruvchi mamlakatni belgilang?

a) Fransiya b) Braziliya s) Germaniya d) Gvineya

36. Boksitga boy davlatni belgilang.

a) Uganda b) Mali s) Chad d) Gvineya

37. Dunyo bo'yicha bug'doyning yalpi hosil yiliga necha mln. tonnani tashkil qiladi?

a) 470 b) 400 s) 560 d) 540

38. Ishlab chiqarish taraqqiyotining ikkinchi yo'nalishi qanday ataladi?

a) energetika xo'jaligini qayta qurish s) kompyuterlashtirish
d) yangi materiallarni ishlab
b) kompleks avtomatlashtirish chiqarish

39. Avtomobil parki eng katta bo'lgan Yevropa mamlakatini belgilang?

a) Fransiya b) GFR s) Buyuk Britaniya d) Italiya

40. Baliq ovlash bo'yicha birinchi o'rinda turuvchi davlatni belgilang.

a) Yaponiya b) Peru s) Xitoy d) AQSh

41. Elektr energiyasini eksport qiluvchi mamlakatni belgilang?

a) AQSh b) Niderlandiya s) Kanada d) Italiya

42. 1995 yil Toshkentda qanday yig'ilish bo'lib o'tdi?

a) NATO ning seminari b) Yevropa Ittifoqining seminari s) Markaziy Osiyoda mintaqaviy xavfsizlik muammolariga bag'ishlangan xalqaro d) Islom Konferensiyasi Tashkilotining majlisi

43. "1,2 mln km" quyidagi javoblarning qaysi biriga tegishli?

a) Yer va Oy o'rtasidagi masofa b) O'zbekiston qishloq joylaridagi kanallarning umumiy uzunligi
s) jahon daryo yo'llarining umumiy uzunligi d) jahon temir yo'llarining umumiy uzunligi

44. Qaysi aloqalarning 80 foizi dengiz transportiga to'g'ri keladi?

a) yo'lovchi tashishning b) mahsulot tashishning
s) suyuqlantirilgan gaz tashishning d) savdo aloqalarning

45. Yengil metallar guruhini belgilang.

a) magniy, aluminiy, titan b) rux, titan, magniy
s) aluminiy, qo'rg'oshin, qalayi d) titan, mis, aluminiy

46. Botsvana mamlakatiga chegaradosh davlatlar -

a) JAR, Tanzaniya b) Mozambik, JAR s) Zimbabve, JAR d) KDR, Zimbabve

47. Marganes rudalarning yirik mavjud mamlakatni belgilang.

a) Germaniya b) Belorussiya s) Ukraina d) Fransiya

48. Jon boshiga qog'oz ishlab chiqarish bo'yicha birinchi o'rinda turgan mamlakatni belgilang.

a) Kanada b) Finlandiya s) Shvetsiya d) Rossiya

49. Temir rudasini eksport qiluvchi mamlakatni belgilang?

a) Germaniya b) Liberiya s) Slovakiya d) Polsha

50. Tog' kon sanoati rivojlangan mamlakatni belgilang?

a) Latviya b) Indoneziya s) Nigeriya d) Zambiya

II variant

1. Global ilmiy bashorat bilan dastlab qaysi tashkilot olimlari shug'ullangan?

a) "REND korporeyshn" s) Dunyo kelajakni tadqiq etuvchi

tadqiqot markazi

markaz

b) Kelajak muammolari d) Stendford universiteti
istituti

2. Ishlab chiqarishni geografik joylashtirish nimaga bo`ysundirilishi lozim?

- a) mudofaani mustahkamlashga
- b) iqtisodiyotni rivojlantirishga
- s) ishlab chiqarishni oqilona rivojlantirishga
- d) iqtisodiy samaradorlikni oshirishga

3. Ishlab chiqarish taraqqiyotining ikkinchi yo`nalishi qanday ataladi?

- a) energetika xo`jaligini qayta qurish
- b) kompleks avtomatlashtirish
- s) kompyuterlashtirish
- d) yangi materilalarni ishlab chiqarish

4. AQSh ma'muriy-hududiy tuzilmasining quyi pag`onasini belgilang?

- a) grafik b) munitsipalitet s) shtat d) rayon

5. Germaniyaning intensiv sut chorvachiligi rivojlangan hududini belgilang?

- a) janubiy b) shimoliy s) janubiy –sharqiy d) sharqiy

6. Mis rudasiga boy mamlakatni belgilang?

- a) Panama b) Kanada s) Belorussiya d) Yamayka

7. Germaniyaning oliy darajadagi avtomobil yo`llarining uzunligi....ming km dan ortiq.

- a) 11 b) 18 s) 50 d) 40

8. Elektro energiya ishlab chiqarishda issiqlik elektr stansiyalarnng salmog`I 87-97 foizini tashkil etgan?

- a) Germaniya b) Fransiya s) Niderlandiya d) Ispaniya

9. Qaysi temir yo`li orqali Yevropaga chiqish mumkin?

- a) Buxoro-Qo`ng`irot b) Beynov-Orsk s) Buxoro-Beynov d) Qo`ng`irot – Orsk

10. Hayot darajasi yuqori bo`lgan mamlakat –

- a) Gvina, Beliz b) Bahreyn, Namibiya s) Kipr, Chili d) Mavrikiy, Gonduras

11. Eskudo qaysi davlatning pul birligi?

- a) Avstriyaning b) Polshaning s) Litvaning d) Portugaliyaning

12. Yirik olimlar,, mutaxassislar FTIning bir-biri bilan uzviy aloqalar to`rtta tarkibiy qismlar deb atashmoqda. Ular qasilari?

1. ilm-fan; 2. kompyuterlashtirish; 3. texnika va texnologiya; 4. robotlashtirish; 5. ishlab chiqarish; 6. kosmosni o`zlashtirish; 7. boshqaruv

a) 1,3,5,6 b) 1,2,3,7 s) 2,4,5,7 d) 1,3,5,7

13. Yiliga 2 mln. donadan ortiq yuk va yengil avtomobil eksport qiladigan davlatlar guruhini belgilang?

a) Kanada, Germaniya, Fransiya b) AQSh, Fransiya, Kanada
s) Yaponiya, Germaniya, Kanada d) Fransiya, AQSh, Yaponiya

14. Ishlab chiqarilgan baliq mahsulotlarning yarmi nechta mamlakat hissasiga to`g`ri keladi?

a) to`rtta b) uchta s) oltita d) beshta

15. Birinchi global ilmiy bashorat qanday nomlangan edi?

a) "Insoniyat burilish arafasida" b) "Rivojlanishni cheklash"
s) "Bo`lajak betartiblik" d) "Uchinchi to`lqin"

16. "24,5mln." quyidagi javoblardan qaysi biriga tegishli?

a) jahon temir yo`llari uzunligi b) jahon avtomobil yo`llari uzunligi
s) jahon daryolari uzunligi d) jahon quvurlari uzunligi

17. Atmosferaning gaz tarkibini birinchi bo`lib qaysi mamlakat olimi aniqlagan?

a) Buyuk Britaniya b) AQSh s) Italiya d) Fransiya

18. Qaysi aloqalarning 80 foizi dengiz transportiga to`g`ri keladi?

a) yo`lovchi tashishning b) mahsulot tashishning
s) suyuqlantirilgan gaz tashishning d) savdo aloqalarining

19. Xrom rudasi qazib olish bo`yicha dunyoda 3-o`rinda turadigan mamlakatni belgilang?

a) Pokiston b) Eron s) Turkiya d) Afg`oniston

20. Aholi jon boshiga yalpi milliy mahsulot ishlab chiqarishda quyidagi davlatlardan qaysi biri kuchli o`nlikka kirmaydi?

a) Daniya b) Italiya s) Yaponiya d) Fransiya

21. Temir rudasini eksport qilmaydigan mamlakatni aniqlang.

a) Liberiya b) Avstraliya s) Avstriya d) Hindiston

22. Avstraliya aholisining asosiy qismi qaysi til oilasiga mansub?

a) avstroosiyo til oilasiga b) oltoy til oilasiga
s) hind-yevropa til oilasiga d) papuas til oilasiga

23. Jon boshiga qog`oz ishlab chiqarish bo`yicha birinchi o`rinda turadigan mamlakat belgilang?

a) Kanada b) Finlandiya s) Shvetsiya d) Rossiya

24. O`rmonga boy mamlakatni belgilang.

a) Ispaniya b) Germaniya s) Peru d) Polsha

- 25. Konteyner tashuvchi kemalar tonna jinning kattaligi bo`yicha dunyoda 2-o`rinni egallagan mamlakatni belgilang?**
 a) Tayvan b) Panama s) Yaponiya d) Xitoy
- 26. 300 dan ortiq ko`mir koni mavjud mamlakatni aniqlang?**
 a) AQSh b) Hindiston s) Xitoy d) JAR
- 27. Tamakichilik rivojlangan mamlakatni belgilang?**
 a) Turkiya b) BAA s) Iroq d) Quvayt
- 28. Elektr energiyasini import qiluvchi mamlakatni aniqlang?**
 a) Niderlandiya b) Rosssiya s) Shversariya d) Ukraina
- 29. Ishlab chiqarishning geografik joylashtirish nimaga bo`ysindirish lozim.**
 a) mudofani mustahkamlashga b) iqtisodiyotni rivojlantirishga
 s) ishlab chiqarishni oqilona rivojlantirishga d) iqtisodiy samaradorlikni oshirishga
- 30. Har yili barcha xalqaro yuklarning o`rtacha 4/5 qismi transporti orqali tashilmoqda?**
 a) daryo b) temir yo`l s) dengiz d) havo
- 31. Qalqish elektr stansiyasi barpo etilgan mamlakatni belgilang?**
 a) Eron b) Iroq s) Xitoy d) Quvayt
- 32. Ishlab chiqarish taraqqiyotining asosiy nechta yo`nalishi mavjud?**
 a) 4 ta b) 3 ta s) 6 ta d) 5 ta
- 33. Xalqaro ixtisoslashgan tarmoqlar nima?**
 a) mehnatga yaroqli aholi ko`p band bo`lgan tarmoqlar
 b) mamlakat ixtisosini belgilovchi tarmoqlar
 s) bir xil tabiiy sharoit tufayli vujudga kelgan tarmoqlar
 d) malakali mutaxassislar band bo`lgan tarmoqlar
- 34. Germaniyaning intensiv sut chorvachiligi rivojlangan hududni belgilang?**
 a) janubiy b) shimoliy s) janubiy –sharqiy d) sharqiy
- 35. Qishloq xo`jaligida asosiy mehnat predmeti va mehnat vositasini belgilang?**
 a) yer b) suv s) texnika va texnologiya d) texnika
- 36. Fan talab sanoat tarmog`ini belgilang?**
 a) rangdor metallurgiya b) samolyotsozlik s) optika d) stanoksozlik
- 37. Quyidagi davlatlar guruhining qaysi birida demografik tanglik kuzatiladi?**

- a) Pern, GFR, Chad b) AQSh, Kanada, Niger, Chad
s) Rossiya, Daniya, Jazoir, AQSh d) GFR, Daniya, Italiya, Belgiya
- 38. Dunyo bo`yicha kartoshkaning yalpi hosili necha mln tonnani tashkil etadi?**
a) 220 b) 200 s) 280 d) 260
- 39. Ishlab chiqarish taraqqiyotining 5-yo`nalishi qanday nomlanadi?**
a) kompleks avtomatlashtirish b) kompyuterlashtirish
s) biotexnologiyani rivojlantirish d) yangi materiallarini ishlab chiqarish
- 40. Germaniyada oliy darajadagi avtomobil yo`llarining uzunligi ...ning kilometrdan ortiq?**
a) 11 b) 8 s) 50 d) 40
- 41. O`rmonlar maydonini kattaligiga ko`ra qaysi mamlakat birinchi o`rinda turadi?**
a) AQSh b) Braziliya s) Rossiya d) Xitoy
- 42. Javoblarda ko`rsatilgan halqaro tashkilotlarning qaysi biri hozirgi kunda parchalanib ketgan?**
a) OPEK b) ASEAN s) BMT d) O`IYOK
- 43. Yiliga 800 ming yo`lovchi tashuvchi transport turini belgilang?**
a) temir yo`l b) avtomobil s) daryo d) havo
- 44. Jahon yer fondining 11 foizi qanday yerlarga tegishli**
a) o`tloqlar b) yaylovlar s) o`rmonlar d) ishlov berilgan yerlar
- 45. Og`ir metallar guruhini aniqlang?**
a) rux, mis, magniy b) qalay, nikel, rux
s) qo`rg`oshin qalay titan d) magniy, alyuminiy, qo`rg`oshin
- 46. Benin davlatining qo`shnilari?**
a) Togo, Niger b) Negir, ChAD s) Mali, Barkina Faso
d) Nigeriya, Mali
- 47. Keltirilgan jovoblardan qaysi birida “sobiq” monarxiyali davlat keltirilgan?**
a) Belgiya b) Yaponiya s) Quvayt d) Eron
- 48. Qo`ylar soniga ko`ra dunyoda 2-o`rinni egallagan mamlakatni belgilang?**
a) AQSh b) Avstraliya s) Rossiya d) Xitoy
- 49. Yengil metallar guruhini belgilang?**
a) magniy, alyuminiy, titan b) rux, titan, magniy
s) aluminiy, qo`rg`oshin, qalay d) titan, mis, aluminiy

50. Hayot darajasi juda yuqori bolgan mamlakatlar-

- a) Lyuksenburg, BAA b) Quvayt, JAR s) Yaponiya, Botsvana d) JAR, Yaponiya

III variant

1. Avstraliya davlati g`osht eksportida dunyoda nechanchi o`rinda turadi?

- a) birinchi o`rinda b) to`rtinchi o`rinda
s) uchinchi o`rinda d) ikkinchi o`rinda

2. Germaniyaning intensiv sut chorvachiligi rivojlangan hududni belgilang?

- a) janubiy b) shimoliy s) janubiy –sharqiy d) sharqiy

3. Mamlakatimiz quvur transportida bosim necha atmosferadan oshmaydi?

- a) 30 b) 20 s) 50 d) 40

4. Quyidagi mamlakatlardan Osiyo yo`lbarlari to`g`ri ko`rsatilgan javobni toping?

- a) Janubiy Koreya, Tayland, Malayziya, Vetnam
b) Tayvan, BAA, Isroil, Quvvayt
s) Janubiy Koreya, Singapur, Gonkong, Tayvan
d) Turkiya, Malayziya, Yaponiya, Eron

5. Jahon transportidamln.dan ortiq kishi band.

- a) 150 b) 100 s) 180 d) 200

6. Germaniyaning neftni qayta ishlovchi markazini aniqlang.

- a) Karsru b) Leypsig s) Bonn d) Berlin

7. Elektr energiyasini import qiluvchi mamlakatni aniqlang.

- a) Niderlandiya b) Rossiya s) Shveysariya d) Ukraina

8. Mamlakat aholisining qancha foizi shahrlilik bo`lsa, u yuqori urbanizatsiyalashgan bo`ladi?

- a) 80 % b) 70 % s) 40 % d) 20 %

9. Elektro energiyaning 90 foizdan ortig`ini GES lar ishlab chiqaruvchi mamlakatni belgilang.

- a) Fransiya b) Braziliya s) Germaniya d) AQSh

10. AQSh da yetishtiriladigan donli ekinlarning necha foizini makkajo`xori tashkil etadi.

- a) 55 % b) 50 % s) 65 % d) 40 %

11. Yevropada ...mln. kishi transport tarmog`ida band.

- a) 80 b) 100 s) 70 d) 20

12. Dunyo bo'yicha qog'oz ishlab chiqarish bir yilda har bir kishiga necha kg dan to'g'ri keladi.

a) 45 b) 35 s) 65 d) 55

13. "Yashil inqilob"ga asos slogan mamlakatni aniqlang.

a) Kanada b) Meksika s) Hindiston d) Kuba

14. Xitoy aholisining qanchasi qishloq xo'jaligida band?

a) 550 mlni b) 700 mlni s) 300 mlni d) 200 mlni

15. Iqtisodiy jihatdan bir-biri bilan chambarchas bog'langan, bir-biriga yaqin joylashgan shaharlar guruhi qanday ataladi?

a) megapolis b) aglomeratsiya s) suburbanizatsiya d) shahar atrofi znasi

16. Hududning 8 foizini o'rmonlar egallagan mamlakatni aniqlang.

a) Kanada b) AQSh s) Hindiston d) Xitoy

17. 1 kg shartli yoqilg'I o'rta hisobda qancha kvv/soat elektr energiyaga teng qabul qilingan.

a) 2 b) 1 s) 5 d) 4

18. "600 mln." quyidagi javoblardan qaysi biriga taaluqli?

a) jahondagi avtomobillarning umumiy soni

b) Indoneziya aholisining soni

s) jahon qishloq xo'jaligida band aholi soni

d) jahon sanoatida band aholi soni

19. Rossiya Federatsiyasining necha mln.km² ga teng hududi Yevropada joylashgan?

a) 4,1 b) 5,6 s) 6,4 d) 3,7

20. Dunyo okeani yuzasining 1/3 qismi nima bilan qoplangan?

a) plankton b) neft va neft mahsulotlari

s) turli xil chiqindilar d) bentos

21. Teri oshlashda ishlatiladigan xom ashyoni belgilang?

a) kunjut b) taran s) tamaki d) maxsar

22. Mamlakatimiz quvur transportida bosim necha atmosferadan oshmaydi?

a) 30 b) 20 s) 50 d) 40

23. Quyida berilganlardan yarim orollarni belgilang.

1. Arabiston 2. Shpitsbergan 3. Hindiston 4. Florida 5. Bretan 6. Tasmaniya 7. Labrador 8. Olovli 9. Keyb-York 10. Madagaskar

a) 3,4,5,7,8,9 b) 1,2,3,4,5,6 s) 2,6,7,8,9,10 d) 1,3,4,5,7,9

24. Xitoyda donli ekinlar hosildorligi gektariga necha sentnerni tashkil qiladi?

a) 30-40 b) 40-60 s) 10-20 d) 20-30

25. 1997 yil 1 iyulda qanday voqea yuz berdi?

- a) Gonkong (Syangan) XXR tarkibiga kirdi
- b) Uchinchi energetik inqiroz yuz berdi
- s) Seylon Shri-Lanka deb atala boshlandi
- d) Tayvan mustaqil davlat deb tan olindi

26. Dastlabki geothermal elektr stansiya qurilgan hududni belgilang.

- a) Kavkaz b) Qrim s) O`rta Osiyo d) Kaliforniya

27. Tamakichilik rivojlangan mamlakatni belgilang?

- a) Turkiya b) BAA s) Iroq d) Quvayt

28. Tugaydigan resurslar qatorini aniqlang

1. yoqilg`I resursi 2. geotermik 3. metal 4. shamol energiyasi 5. kimyo qurilish materiallari 6. o`rmon resurslari 7. suv qalqish energiyasi 8. quyosh energiyasi

- a) 1,2,4,6,7 b) 1,3,5,6 s) 2,4,6,8 d) 2,4,5,7

29. “40 ming” quyidagi javoblardan qaysi biriga tegishli?

- a) Yevropadagi lokomotivlar soni b) Yevropadagi samolyotlar soni
- s) Osiodagi lokomotivlar soni d) Osiodagi samolyotlar soni

30. Dunyo bo`yicha fosforit qazib olishga yetakchi davlatni belgilang.

- a) Xitoy b) JAR s) Marokash d) AQSh

31. Dunyo okeanining necha foiz maydoni neft mahsulotlari bilan ifloslangan?

- a) 20 % b) 10 % s) 33 % d) 25 %

32. Quyidagilardan noruda foydali qazilmalarni belgilang.

1. torf 2. osh tuzi 3. boksit 4. fosforit 5. apatit 6. tabiiy gaz 7. oltingugurt

- a) 2,4,5,6 b) 1,2,3,4 s) 1,2,5,7 d) 1,2,4,6,7

33. Mahalliy an`anaviy dinlar mavjud mamlakatlar....

- a) Avstraliya, Indoneziya b) Jazoir, Braziliya
- s) Tunis, Sudan d) Braziliya, Tunis

34. Qaysi mamlakat eng asosiy “dengiz kirakashi” hisoblanadi?

- a) Braziliya b) Norvegiya s) Belgiya d) Italiya

35. Kanada aholisining 2/3 qismi mamlakatning qaysi qismida joylashgan?

- a) sharqiy qismidagi dengiz bo`yicha
- b) AQSh bilan chegaradosh janubiy qismida
- s) markaziy qismida

d) g`arbiy qismidagi dengiz bo`yida

36. Toza mis ishlab chiqarish yetakchi mamlakatlar qatorida turuvchi davlatni belgilang?

a) Germaniya b) Portugaliya s) Daniya d) Shvetsiya

37. Lotin Amerikasida nechta mustaqil davlat mavjud

a) 35 b) 36 s) 34 d) 33

38. Boliviya dunyo surma zonasining qanchaga ega

a) 70% b) 65% s) 50% d) 75%

39. Kolmbiya quyidagi foydali qazilmalarning qaysi biriga boy?

a) qalay b) surma s) volfram d) platina

40. Chli qanday foydali qazilma konlariga boy?

a) volfram, vismut b) mis, molibden s) xrom, titan d) platina, surma

41. Lotin Amerika iqtisodiy hamkorligi tashkiloti qachon tuzilgan va unga nechta mamlakat a'zo

a) 1974 yil 30 mamlakat b) 1970 yil 20 mamlakat

s) 1975 yil 25 mamlakat d) 1982 yil 15 mamlakat

42. Lotin Amerikasi mamlakatlaridan qaysilari g`osht eksport qilishda yetakchi

a) Braziliya, Venusuela b) Chili, Peru

s) Argintina, Chili d) Meksika, Peru

43. Lotin Amerikasidagi qaysi mamlakatlarda lama hayvoni ham boqiladi

a) Meksika, Peru b) Surinam, Urugvay

s) Paragvay, Braziliya d) Boliviya, Ekvador

44. Braziliya temir rudasi, margens, xrom, beriliy, pirit, slyuda kabi qazilmalar zahirasi jihatdan regionda nechanchi o`rinda turadi?

a) 1- o`rinda b) 2- o`rinda s) 3-o`rinda d) 4- o`rinda

45. Braziliya slanes konlari jihatdan dunyoda nechanchi o`rinda turadi

a) 1- o`rinda b) 2- o`rinda s) 3- o`rinda d) 4- o`rinda

46. Braziliya qaysi foydali qazilma turidan foydalanish bo`yicha kapitalistik mamlakatlar orasida 2-o`rinda turadi.

a) toshko`mir b) tabiiy gaz s) temir rudasi d) nodir metallar

47. Boksit Braziliyaning qaysi shtatidan ko`plab miqdorda qazib olinadi

a) Urunum shtatidan b) Goyas shtatidan

s) Monos-Jayros shtatidan d) Banyashtatidan

48. Braziliyaning ma'muriy hududiy tizimini aniqlang.

- a) 25 shtat, 3 hududiy viloyat b) 24 shtat, 3 hududiy viloyat
s) 20 shtat 5 hududiy viloyat d) 30 shtat 6 viloyat

49. Braziliya aholining qanchasi shaharlarda yashaydi?

- a) 70% b) 65% s) 80% d) 68%

50. Braziliyada mehnatga yaroqli aholisining qanchasi qishloq xo'jaligi bilan shug'ullanadi

- a) 40% b) 45% s) 37% d) 50%

O`RTA OSIYO IQTISODIY VA IJTIMOIIY GEOGRAFIYASI

Qozog'iston Respublikasiga oid test savollari

I-variant

- 1. Qozog'iston Respublikasining maydoni qancha? (ming kv.km)**
A) 2717,3 C) 1932,1
B) 2995 D) 2717
- 2. Qozog'iston Respublikasining aholisi qancha? (mln.kishi)**
A) 25 C) 5,8
B) 4,5 D) 16,9
- 3. Qozog'iston Respublikasi qachon o'z mustaqilligini qo'lga kiritgan?**
A) 1990 yil, may C) 1991 yil, sentyabr
B) 1991 yil, avgust D) 1992 yil, mart
- 4. Qozog'iston ma'muriy jihatdan nechta viloyatga bo'linadi?**
A) 18 ta C) 13 ta
B) 15 ta D) 17 ta
- 5. Qozog'iston iqtisodiy jihatdan nechta rayonga bo'linadi?**
A) 8 ta B) 5 ta
B) 6 ta D) 13 ta
- 6. Qozog'iston Respublikasi qaysi davlatlar bilan chegaradosh?**
A) Rossiya, O'zbekiston, Qirg'iziston, Turkmaniston, Xitoy
B) O'zbekiston, Tojigiston, Pokiston
C) Rossiya, Mingoliya, Xitoy
D) To'g'ri javob yo'q
- 7. Qozog'iston aholisi har km.kv.ga necha kishi to'g'ri keladi?**
A) 12 C) 11,2
B) 10 D) 6
- 8. Qozog'iston tub joy aholisi qaysi?**
A) O'zbeklar C) Qozoq

- B) Tojik, qozoq
D) Rus, qozoq
- 9. Qozog'istonning qaysi qismida aholi ko'p?**
A) Shimoliy va janub
C) Janubda
B) G'arb va Markazda
D) Markazda
- 10. Qozog'iston aholisining necha foizi shaharlarda yashaydi?**
A) 60 %
C) 55 %
B) 58 %
D) 50 %
- 11. Qozog'istonning qaysi shaharida aholi soni ko'p?**
A) Ostona
C) Qorag'anda
B) Olma-Ota
D) Chimkent
- 12. Qozog'istonda 1990 yilda qaysi milat aholisi ko'pchilikni tashkil qilgana**
A) Tojiklar
C) Ruslar
B) Qozoqlar
D) O'zbeklar
- 13. Qozog'istonda yirik aglomera'siya hosil qilgan**
A) Qarag'anda, Balxash
C) Chimkent, Jezkazgan
B) Olma-ota, Ostona
D) Balxash, Ostona
- 14. Qozog'iston xo'jaligida qaysi tarmoq yetakchilik qiladi?**
A) qishloq xo'jaligi
C) dehqonchilik
B) sanoat
D) chorvachilik
- 15. Qozog'iston qishloq xo'jaligida eng ko'p mahsulot beradigan ekin qaysi?**
A) makkajo'xori
C) bug'doy
B) ziroatchilik
D) sholi
- 16. Qozog'iston qishloq xo'jaligiga yaroqli yerlar maydoni qanchagacha**
A) 218,9 mln.g.
C) 213,9 mln.g.
B) 272,3 mln.g.
D) 218,1 mln.g
- 17. Qozog'iston MDH davlatlari orasida donning necha foizini yetishtiradi.**
A) 15,6 %
C) 21 %
B) 20 %
D) 22 %
- 18. Qozog'iston bug'doy eksport qilish bo'yicha MOD orasida nechanchi o'rinda turadi?**
A) Ikkinchi
C) oxirgi
B) Uchinchi
D) birinchi
- 19. Qozog'istonda chorvachilikda qaysi tuyoqlilar ko'pchilikni tashkil qiladi?**
A) Yirik sholi mollar
C) echki, qo'y

- B) Cho`chqalar D) yilqi
- 20. Qozog`istonda texnika ekinlaridan qaysilari ekiladi?**
 A) Bug`doy C) Paxta, kungaboqar
 B) Tariq, sholi, paxta D) To`g`ri javob yo`q
- 21. Qozog`istonda qaysi foydali qazilmalar ko`p tarqalgan?**
 A) Ko`mir, mis C) Oltin, ko`mir
 B) Qora va rangli metallar D) barchasi
- 22. Qozog`istonda polimetall rudalari qaysi qismidan qazib olinadi?**
 A) Shimoliy, g`arbiy C) Sharqiy, janubiy
 B) Janubiy, g`arbiy D) Shimoliy, sharqiy
- 23. Qozog`istonda xalq xo`jaligining ixtisoslashgan muhim tarmog`ini belgilang?**
 A) Qora metallurgiya C) Polimetall rudalari
 B) Rangli metallurgiya D) Temir rudalari
- 24. Qozog`iston rangli metallurgiya sanoati nodir va rangli metallarni qanchasini ishlab chiqaradi?**
 A) 55 ga yaqin C) 45 ga yaqin
 B) 50 ga yaqin D) 43 ga yaqin
- 25. Qozog`istonda yoqilg`I sanoati bo`yicha eng yosh tarmoqi belgilang.**
 A) ko`mir C) neft
 B) gaz D) yonuvchi slanets
- 26. Qozog`istonda qancha gaz qazib olinadi? (mlrd.m³)?**
 A) 10 C) 6
 B) 9 D) 8
- 27. Qozog`istonda nechta GRES ishlab turibdi?**
 A) 8 C) 10
 B) 9 D) 12
- 28. Qozog`istonda nechta AES bor?**
 A) 3 ta C) 2 ta
 B) 4 ta D) 1 ta
- 29. Qozog`istonda nechta GESlar ishlab turibdi?**
 A) 19 ta C) 21 ta
 B) 20 ta D) 22 ta
- 30. Qozog`istonning Aktyubinsk va Jambul hududlarida nima ishlab chiqariladi?**
 A) Fosforit C) Texnik spirt
 B) Azot D) Tuzlar

- 31. Qozog`istonda qaysi transport turi birinchi o`rinda turadi?**
 A) Avtomobil C) Temir yo`l
 B) Quvur D) Havo yo`li
- 32. Qozogistondagi temir yo`llarning uzunligi qanchaga teng?**
 A) 14000 km C) 14500 km
 B) 14560 km D) 1450,9 km
- 33. Qozog`istonda avtomobil yo`llarining uzunligi qancha?**
 A) 115 ming km C) 113 ming km
 B) 105 ming km D) 100 ming km
- 34. Qozog`istonning mustaqilligini nechta mamlakat tan olgan?**
 A) 112 ta C) 130 dan ortiq
 B) 95 ta D) 150 dan ortiq
- 35. Qozog`iston chet mamlakatlarga qaysi mahsulotlarni chiqaradi?**
 A) neft, ko`mir C) don va don mahsulotlari
 B) ruda, rangli va qora metallar D) barchasini
- 36. Qozog`iston chet mamlakatlardan nimalarni import qiladi?**
 A) mashina, asbob uskuna C) don mahsulotlari
 B) rangli metallar D) chorva mahsulotlari
- 37. Shimoliy Qozog`iston rayonning maydoni qancha?**
 A) 600,9 ming kv.km C) 730 ming kv.km
 B) 400 ming kv.km D) 720 ming kv.km
- 38. Markaziy Qozog`istonning maydoni qancha?**
 A) 720 ming km² C) 730 ming km²
 B) 400 ming km² D) javob yo`q
- 39. Markaziy Qozog`iston rayoniga nechta viloyat kiradi?**
 A) 4 ta C) 3 ta
 B) 5 ta D) 2 ta
- 40. G`arbiy Qozog`istonning maydoni qancha**
 A) 4,6 mln. C) 4431 ming
 B) 1848 ming D) 2124 ming
- 41. G`arbiy Qozog`iston rayoniga qaysi viloyatlar kiradi?**
 A) Aktyubinsk, Atirov, Ural C) Kustanay, Ostona
 B) Qarag`anda, Jezqazgan D) Olma-ota, Jambul
- 42. Janubiy Qozog`iston hududi qanchaga teng?**
 A) 720 ming km² C) 600,9 ming km²
 B) 400 ming km² D) javob yo`q

43. Sharqiy Qozog`iston Respublikasi sanoat yalpi mahsulotining necha foizini ishlab chiqaradi?

- A) 17 % C) 19 %
B) 18 % D) 20 %

44. Qozog`istonda sanoat yetakchilik qiladigan iqtisodiy rayonni belgilang.

- A) Janubiy Qozog`iston C) Sharqiy Qozog`iston
B) Markaziy Qozog`iston D) Shimoliy Qozog`iston

45. Qozog`istonning qaysi rayonida aholi siyrak joylashgan?

- A) Markaziy C) Janubiy
B) Shimoliy D) Sharqiy

46. Qozog`istonda ko`mirning zahirasi qanchaga teng?

- A) 100 mlrd.t. C) 120 mlrd.t.
B) 110 mlrd.t. D) 140 mlrd.t.

47. Qozog`istonda yirik osh tuzi konlari qayerda joylashgan?

- A) Pavlodar, Qizil O`rda C) Chimkent, Jambul
B) Ostona, Olma-ota D) Jambul, Pavlodar

48. Qozog`iston Respublikasining poytaxti?

- A) Olma-ota C) Qarag`anda
B) Ostona D) Pavlodar

49. Qozoq so`zining ma`nosi?

- A) "Erkin" C) "Mehnatkash"
B) "Oraliq" D) Javob yo`q

50. Qozog`istonning iqlimi issiq rayonini belgilang.

- A) Sharqiy Qozog`iston C) Shimoliy Qozog`iston
B) Janubiy Qozog`iston D) Hammasi

II variant

1. Tojikiston hududida nechta iqtisodiy geografiya rayon va ularni umumlashtiruvchi iqtisodiy zona mavjud ?

- A) 10:5; C) 9:4;
B) 8:3; D) 6:3;

2. Tojikistonda qancha elektr energiya ishlab chiqariladi? (mlard kv soat hisobida)

- A)10-12; C)14-15;
B)12-15; D)15-18;

3. Tojikistonda sanoatning etakchi tarmog`ini belgilang

- A)energetika, rangli-metallurgiya, engil, oziq-ovqat;
B)tog`-kon, ko`mir, engil va oziq-ovqat;

C)yoqilgʻi-energetika, neft, kimyo,oziq-ovqat

D)kimyo, neft-kimyo,togʻ-kon, oziq-ovqat;

4. Janubiy Tojikistonda xududiy ishlab chiqarish kompleksi nima asosida barpo etilgan?

A) NorakGESning energiyasi va mahalliy xom-ashyo;

B) RagunGESning energiyasi va alyumin;

C) DushanbeIEM va koʻmir;

D) Farxod GES va polemetall;

5. Tojikiston Respublikasi milliy daromadining qancha qismi sanoat mahsulotlariga toʻgʻri keladi.

A) 1/5

C) 1/4

B) 1/2

D) 1/3

6. Tojikistonda aholisi eng koʻp zona qaysi, eng kamichi?

A) janubiy-sharqiy, shimoliy; C) shimoliy, janubiy-gʻarbiy;

B) janubiy,janubiy-sharqiy; D) janubiy-gʻarbiy; janubiy-sharqiy

7. Tojikiston Respublikasi iqtisodiyotida etakchi oʻrnni nima egallaydi.

A) qishloq xoʻjaligi;

C) deqonchilik;

B) sanoat;

D) charvochilik;

8. Oʻrta Osiyo (Oʻzbekiston,Tojikiston,Qirgʻiziston,Qozogʻiston, Turkmaniston)ning aholisi salmogʻini belgilang.(necha mln.kishi).

A) 25,0; 5,8; 4,5; 16,9; 4,5;

C) 25,0; 4,5; 5,8; 4,5; 16,9;

B) 16,9; 25,0; 5,8; 4,5; 4,5;

D) 25,0; 16,9; 5,8; 4,5; 4,5;

9. Qozogʻiston Respublikasining ichki royonlarini belgilang?

A) Kustanay, Atirov, Uraljanubiy, shimoliy;

B) Povlador Aktybinsi, Novosibi

C) Markaziy, Jazkazgʻa, Shimoliy, sharqiy, janubiy

D) Shimoliy, Markaziy, Gʻarbiy, Janubiy, Sharqiy

10. Tojikistonda aholining asosiy qismi qayerlarda yashaydi?

A) vodiylarda;

C) qishloqlarda;

B) shaharlarda;

D) togʻlarda

11. Tojikistondagi Nefteobod va shurob konlarida nima qazib olinadi?

A) koʻmir, gaz

C) gaz, osh tuzi

B) neft, koʻmir

D) neft, gaz

12. Tojikistondagi Xuja Moʻmin konidan nima qazib olinadi?

A) oltin

C) osh tuzi

B) qoʻrgʻoshin

D) kumush

- 13. 1995 yilda Tojikistonda aholining o`rtacha zichligi qanchaga teng bo`lgan**
- A) 36,6
B) 13,8
C) 40,2
D) 10,3
- 14. 1990-1995 yillarda Turkmaniston, O`zbekiston va Tojikistonda aholining yillik o`rtacha o`sishini belgilang? (foiz hisobida)**
- A) 2,1; 4,1; 1,9;
B) 4,1; 2,1; 1,9;
C) 1,9; 4,1; 2,1;
D) 4,1; 1,9; 2,1;
- 15. Tojikiston Respublikasiga qo`shni bo`lgan 2-tartibli davlatlarni belgilang?**
- A) Tojikiston
B) Rossiya
C) Turkiya
D) Nepal
- 16. Tojikiston Respublikasi ma`muriy jihatdan nechta viloyatga bo`linadi?**
- A) 6
B) 5
C) 2
D) 4
- 17. Tojikistonda 1995 yilda qancha miqdorda don, kartoshka, poliz ekinlari etishtirilgan (ming.t.) hamda go`sht va sut ishlab chiqarilgan (ming.t.)**
- A) 3,2; 0,5; 3,0; 519; 3686;
B) 1,1; 0,2; 0,5; 82; 786;
C) 9,5; 1,7; 0,8; 876; 4384;
D) 0,1; 0,1; 0,5; 56; 449;
- 18. Norak va Pagun GESlarining quvvati qanchaga teng. (mln.kvt)**
- A) 3,6 va 2,7
B) 2,7 va 3,6
C) 3,6 va 3,0
D) 2,7 va 3,0
- 19. Tojikistondagi daryolarning energetika quvvati qancha? (mln.kvt.)**
- A) 30
B) 45
C) 35
D) 32,6
- 20. Markaziy Osiyoda yetishtiriladigan ingichka tolali paxtaning necha foizi Tojikistonga to`g`ri keladi?**
- A) 35 %
B) 40 %
C) 45 %
D) 50 %
- 21. Tojikiston Respublikasida milliy daromadning qancha qismi, xalq xo`jaligida band aholining necha foizi qishloq xo`jaligiga to`g`ri keladi?**

A) 100; 45 %

C) asosiy qismi: 45 %

B) katta qismi; 55 %

D) 30; 65 %

22. Janubiy –gʻarbiy Tojikiston iqtisodiy zonasi Respublika hududining va aholining necha foizini tashkil etadi?

A) 37; 66;

C) 44; 3;

B) 19; 31;

D) 35; 37;

23. Milliy tarkibi boʻyicha Tojikistonda aholi qanday taqsimlangan? (foizi hisobida)

A) tojiklar (50%), Oʻzbeklar (23 %), ruslar (11 %) va b.

B) tojiklar (62%), Oʻzbeklar (23 %), ruslar (10 %) va b.

C) tojiklar (60%), Oʻzbeklar (27 %), ruslar (5 %) va b.

D) tojiklar (55%), Oʻzbeklar (25 %), ruslar (15 %) va b.

24. Oʻrta Osiyo davlatlari maydonini tartib bilan belgilang? (qaysi qatorda toʻgʻri berilgan ming km²)

A) 2717,3; 198,5; 143,0; 488,1; 448,9;

B) 2787,3; 488,1; 448,9; 1985; 143,0

C) 488,1; 2717,3; 448,9; 143,0; 1985;

D) 2717,3; 448,9; 488,1; 1430; 198,5;

25. Qozogʻiston Respublikasida nechta iqtisodiy rayon bor?

A) 7

C) 4

B) 6

D) 5

26. Tojikiston Respublikasida shahar aholisining salmogʻi qanchaga teng? (foiz)

A) 35;

C) 39;

B) 40;

D) 30;

27. Oltin topgan konidan nima qazib olinadi?

A) dala shpati

C) vismut

B) polimetall rudalari

D) osh tuzi

28. Tojikistonda qishloq xoʻjaligiga yaroqli yerlar qancha maydonni shudgor qilinadigan yerlar qanchani tashkil etadi? (foiz va mingga hisobida)

A) 44%; 6300; 19%; 1200;

C) 35%; 5000; 26%; 1000;

B) 19%; 2200; 44%; 5300;

D) 44%; 6300; 25%; 1200;

29. 1990-1995 yillarda Tojikiston aholisi necha ming kishiga koʻpaygan?

A) 252;

C) 200;

B) 821;

D) 900;

30. Tojikiston Respublikasi aholisi sonini belgilang? (ming kishi)

A) 4,6; B) 4,5; C) 5,0; D) 5,8;

31. Tojikiston Respublikasining viloyatlarini belgilang?

- A) Leninobod, Gram, Xatlon, Tog`li Badaxshon;
- B) Xo`jand, Dushanbe, Qo`rg`ontepa, Xorog;
- C) Xo`jand, To`gli Badaxshon, Kulob, Leninobod;
- D) Xo`jand, Dushanbe, Kulob, Xorog

32. Tojikiston qaysi davlatlar bilan birinchi tartibli chegaraga ega?

- A) O`zbekiston, Eron, Hindiston, Qirg`iziston;
- B) O`zbekiston, Qozog`iston, Qirg`iziston, Turkmaniston;
- C) O`zbekiston, Qirg`iziston, Xitoy, Afg`oniston
- D) O`zbekiston, Qirg`iziston, Xitoy, Hindiston

33. Turkmaniston egallagan maydoni jahatdan MDH davlatlari va MO davlatlari orasida nechanchi o`rinda turadi?

- A) 2;1; B) 4;2; C) 3;3; D) 1;4

34. Markaziy Osiyo hududining necha foizi Turkmanistonga to`g`ri keladi?

- A) 12,5% B) 10,5% C) 11,5% D) 11,0%

35. "Turkman" so`zi 1- marta qachon va qaysi adabiyotda tilga olingan?

- A) fors adabiyoti X – asr C) arab adabiyoti XII – asr
- B) o`zbek adabiyoti XX- asr D) arab adabiyoti X asr

36. Turkmanistonning aholisi qancha (1996 yil mln.kishi.hisobida)

- A) 4,6; B) 5,4; C) 5,9; D) 7,5;

37. Turkmanistonda aholi o`sishi (1995 yilda foiz hisobida)

- A) 1,8; B) 1,7; C) 2,6; D) 0,6;

38. Aholining o`rtacha zichligi deganda nimani tushunasiz?

- A) zichlikni; C) umuman aholi joylashuvini;
- B) 1 km² ga to`g`ri kelgan aholi sonini; D) ma`lum joydagi aholi sonini;

39. Tabiiy o`shish nima?

- A) ko`payishi;
- B) bolalar tug`ilishi;
- C) tug`ilganlar sonidan o`lganlar sonini ayirish;
- D) 1000 kishi hisobiga tug`iladiganlar sonidan 1000 kishi hisobiga o`lganlar sonini ayirmasi;

40. Turkmanistonda 1990-1999 yillar ichida aholining o`rtacha yillik o`sishi necha % ni tashkil etadi?

- A) 5,0; B) 4,1; C) 3,1; D) 5,5;

- 41. Turkmanistonda shahar aholisi necha foizini tashkil etadi?**
A) 45 % B) 50 % C) 55 % D) 60 %
- 42. Turkmanistonda qishloq aholisi necha foizini tashkil etadi?**
A) 60 % B) 65 % C) 70 % D) 55 %
- 43. Ashgabad Turkmanboshi, Chorjuy shaharlarida necha kishi yashaydi?**
A) 491000; 70000; 40000; C) 450000; 75000; 150000;
B) 700000; 140000; 190000; D) 550000; 85000; 110000;
- 44. Mamlakat aholisi qachondan boshlab va nimalar bilan bepul ta'minlangan.**
A) 1992 y. Ichimlik suvi, tabiiy gaz, elektr-energiya;
B) 1991 y. Tuz, suv, gaz,
C) 1992 y. Suv, tuz, elektr-energiya;
D) 1993 y. Moy, benzin, sovun.
- 45. Turkmanistonda qancha miqdorda neft ishlab chiqariladi? (1995 yil. mln.t.)**
A) 4,7; B) 7,8; C) 4,0; D) 307,0
- 46. Turkmanistonda qancha miqdorda gaz olinadi (1995 y. mlrd.m³)**
A) 47,5; B) 18,1; C) 32,3; D) 595,0;
- 47. Turkmanistonda necha viloyat bor?**
A) 5 ta; B) 3 ta; C) 4 ta D) viloyatlar yo`q.
- 48. Turkmanistondagi viloyatlarni aniqlang?**
A) Turkmanboshi, Kerki, Doshovuz, Mari, Ashgabad.
B) Ashgabad, Neftdag, Doshavuz, Mari, Turkmanboshi.
C) Ashgabad, Turkmanboshi, Mari, Chorjuy, Doshhavuz.
D) Turkmanboshi, Chorjuy, Kushka, Doshavuz, Mari.
- 49. Turkmanistonda aholining necha foizini turkmanlar, ruslar, o`zbeklar va qozoqlar tashkil etadi?**
A) 60; 10; 8; 1,0; C) 68; 9; 10; 3,0;
B) 65; 15; 10; 2,0; D) 70; 12; 8; 3,0;
- 50. Nechanchi yili Turkmanistonda aholining soni 6,0 mln. kishiga yaqinlashdi?**
A) 1995 y. B) 1992 y. C) 2000 y. D) 2001 y.

III variant

- 1. Turkmanistonda mustaqillik kuni qachon e'lon qilingan?**
A) 1990 yil 1 sentabr C) 1991 yil 30 avgust
B) 1991 yil 27 oktabr D) 1991 yil 1 sentabr

2. Turkmanistonning maydoni qancha? (ming km²)

A) 447,4; B) 603,7; C) 207,6; D) 488,1;

3. Xo`jalik nima? Tartibini aniqlang?

A) qishloq xo`jaligi, sanoat;

B) moddiy va nomoddiy ishlab chiqarish qurilmasi;

C) sanoat, yoqilg`i-energetika majmui;

D) dehqonchilik, donchilik, paxtachilik.

4. Qishloq xo`jaligi tarmoqlarini aniqlang?

A) nomoddiy boyliklar ishlab chiqarish;

B) xizmat sohasi;

C) sanoat dehqonchiligi;

D) chorvachilik, dehqonchilik.

5. Yoqilg`i-energetika majmuasiga qaysi tarmoqlar kiradi?

A) ko`mir, neft, gaz qazib chiqarish;

B) yoqilg`I qazib chiqarish, gidro elektr stansiyalari;

C) yoqilg`I sanoati, energiya ishlab chiqarish sanoati

D) gaz qazib olish, issiqlik elektro-stansiyalari.

6. Turkmanistonning xalqaro mehnat taqsimotida tutgan o`rnini aniqlang?

A) neft, qazib olish va qayta ishlash, yengil, yoqilg`I energetika;

B) qora va rangli metallar ishlab chiqarish, oziq-ovqat, mashinasozlik;

C) mashinasozlik, metallurgiya, rangli metallurgiya;

D) yengil, mashinasozlik, asbob-uskunalar;

7. Turkmanistondagi asosiy sanoat tarmoqlarini belgilang?

A) metallurgiya, kimyo sanoati;

B) Yoqilg`i- energetika, tog`-kimyo, yengil sanoat;

C) mashinasozlik, asosozlik, tog`--kon, oziq-ovqat;

D) yengil, oziq-ovqat metallurgiya.

8. Turkmanistonda 1995 yilda necha tonna don, kartoshka va go`sht – sut etishtirilgan. (mln.tonna va ming tonna)

A) 7,0; 0,01 va 82; 666;

C) 9.5; 1.7 va 876; 4384;

B) 7,7; 0,2 va 82; 789;

D) 0,2; 0,1 va 56; 449;

9. Turkmanistonda qishloq xo`jaligiga yaroqli bo`lgan yerlar maydoni qancha (mln.ga)

A) 30,0; B) 37,0; C) 40,2; D) 34,8.

10. 1995 yil ma`lumoti bo`yicha Turkmanistonda necha bosh qo`y va echkilar bor? (mln.bosh)

A) 6,5; B) 4,5; C) 5,0; D) 5,5;

- 11. Qirg'iziston Respublikasi qachon mustaqilligini e'lon qildi.**
 A) avgust 1991 y. C) oktyabr 1990 y.
 B) sentyabr 1991 y. D) avgust 1990 y.
- 12. Qirg'iziston Respublikasining maydoni va aholi sonini aniqlang.**
 A) 143,1 ming km² ; 4,5 mln kishi .
 B) 143,ming km²; 6,0 mln kishi.
 C) 198,5 ming km²; 6,0 mln kishi.
 D) 198, 5 ming km²;4,5 mln kishi.
- 13. Qirg'iziston xududining necha qismi dengiz sathidan 3000 m. va undan balandda joylashgan.**
 A) 1/3 B) 1/4 C) 1/5 D) 2/3
- 14. Qadamjoy va Xaydarkentda qanday foydali qazilma konlari mavjud?**
 A) qung'ir ko'mir va surma C) simob va oltin
 B) toshko'mir va neft D) toshko'mir va simob
- 15. Qirg'izistondagi daryolarni belgilang.**
 A) Norin, Zarafshon, Oqdaryo C) Norin, Qoradaryo, Talas,
 B) Chuv, Norin, Kllas D) Qoradaryo Oqdaryo Chuv
- 16. Qirg'iziston hududining qancha qismini o'rmonlar qoplagan?**
 A) 29% B) 40% C) 30% D) 15%
- 17. Qirg'iziston gidroenergetika resuslari bo'yicha MDH da nechanchi o'rinda turadi.**
 A) 3 B) 2 C) 4 D) 1
- 18. Qirg'izistonda 1 km²ga qancha kishi to'g'ri keladi?**
 A) 23 ta, B) 20 ta, C) 25 ta, D) 27 ta,
- 19. Qirg'izistonda ruslar, o'zbeklar va ukrainlar necha foizni (foiz) tashkil etadi?**
 A) 25; 12 va 6,0 C) 24; 10,6 va 6,6
 B) 20;12 va 8,0 D) 18; 11 va 9
- 20. Shimoliy Qirg'iziston iqtisodiy zonasi Respublika hududining va aholisining necha qismini tashkil etadi?**
 A) 36 va 6; B) 40 va 50; C) 32 va 43; D) 43 va 32
- 21. Qirg'izistonning shahar va qishloqlarida jami aholining qancha qismi (foiz) yashaydi?**
 A) 62 va 38; B) 58 va 42; C) 38 va 62; D) 40 va 60;
- 22. Qirg'izistonda jami aholining necha foizi qirg'iz millatiga mansub?**

- A) 60; B) 70; C) 65; D) 67;
- 23. Qirg`izistonda o`zbeklar va ruslar qaerda ko`p yashaydi?**
 A) Shimolda va O`sh viloyatida; C) O`sh, Jallolobod vil. va shim.
 B) Markazda va Talas viloyatida. D) Issiqko`l viloyatida va shimolda
- 24. Qirg`iziston Respublikasi qanday foydali qazilma olishda MDH da 1-o`rinda turadi?**
 A) oltin; B) rangli metallar; C) simob; D) qo`rg`oshin.
- 25. Qirg`izistonning qaysi viloyatida oltin konlari mavjud**
 A) O`shda; B) Issiqko`l; C) Jalolobod; D) Norin.
- 26. Qirg`iziston Respublikasi xalqoro mehnat taqsimotida nimasi bilan ishtirok etadi?**
 A) Engil mashina sozlik, tog`-kon sanoti
 B) go`sht – jun yetishtirish, surma ishlab chiqarish;
 C) og`ir mashinasozlik, gidroenergetika;
 D) go`sht-sut chorvachiligi, paxtasi.
- 27. Qirg`izistonning qaysi sanoat tarmoqlari yaxshi rivojlangan?**
 A) asbobsozlik, qishloq xo`jaligi mashinasozligi, to`qimachilik.
 B) yengil mashinasozlik, to`qimachilik, elektronika.
 C) radiotexnika, yengil mashinasozlik, oziq – ovqat
 D) elektrontexnika, radiotexnika, asbobsozlik.
- 28. Qirg`izistonda qancha elektr energiya ishlab chiqariladi bir yilda?**
 A) 10 mlrd.kvt/soat C) 12-13 mlrd. kvt/soat
 B) 15 mlrd. kvt/soat D) 14 mlrd. kvt/soat
- 29. To`xtagul GESning quvvati qanchaga teng?**
 A) 2,0 mln.kvt B) 2,2 mln.kvt C) 2,5 mln.kvt D) 1,2 mln.kvt
- 30. Qirg`izistonning qaysi qismida qand shakar sanoati rivojlangan.**
 A) Norinda C) Chuv vodiysida
 B) Farg`ona viloyatida D) O`sh, Jalolobod viloyatlarida
- 31. Qirg`izistonning umumiy yer fondi qishloq xo`jaligida foydalaniladigan yer va shudgor qilinadigan yerlar qancha miqdorda?**
 A) 19,8; 10,1 va 1,4 C) 38,0; 15,0 va 4,0
 B) 14,3; 4,2 va 0,9 D) 15,0; 8,0 va 1,2
- 32. Har yili Qirg`izistonda qancha paxta yetishtiriladi (ming tonna hisobida)**
 A) 90-95; B) 60-65; C) 85-90; D) 70-75;

- 33. Qirg`iziston qo`ylarining ko`pligi bo`yicha Markaziy Osiyoda qaysi respublikalardan keyinda turadi va nechanchi o`rinda?**
A) Qozog`istondan; 2 o`rinda
B) O`zbekistondan, Qirg`izistondan; 3 o`rinda
C) O`zbekistondan; 2 o`rinda
D) Turkmaniston, O`zbekistondan; 3 o`rinda
- 34. Qirg`izistonda temir yo`llarning uzunligi mamlakat hududi ichida) qanchaga teng? (kilometr)**
A) 405 B) 376 C) 350 D) 425
- 35. Qirg`izistonda avtomagistrallarning umumiy uzunligi qancha?**
A) 39,2 B) 45,0 C) 35,8 D) 42,3
- 36. Qirg`izistonda nechta iqtisodiy rayon bor va ular o`z navbatida nechta iqtisodiy zonaga birlashtirilgan?**
A) 5 va 3 B) 9 va 4 C) 7 va 3 D) 8 va 3
- 37. Qirg`iziston Respublikasida nechta viloyat bor?**
A) 4 B) 5 C) 6 D) 7
- 38. Markaziy Qirg`iziston Respublika hududining va aholisining necha foizini tashkil etadi?**
A) 30 va 30 B) 26 va 6 C) 33 va 43 D) 40 va 50
- 39. Markaziy Qirg`iziston iqtisodiy zonasida Respublikada yetishtiriladigan junning nech qismi tayyorlanadi?**
A) 1/3 B) 2/3 C) 1/5 D) 2/4
- 40. Janubiy Qirg`iziston iqtisodiy zonasida Respublika hududining va aholisining qancha foizi mavjud?**
A) 33 va 43 B) 40 va 40 C) 28 va 6 D) 50 va 35
- 41. O`sh shahrida qanday sanoat tarmoqalri mavjud?**
A) Mashinasozlik, yengil sanoat
B) Shoyi to`qish, ip gazlama
C) Shoi to`qish, mashinasozlik
D) ip gazlama, elektro energetika
- 42 . Tojikiston Respublikasi iqtisodiyotida etakchi o`rinni nima egallaydi.**
A) qishloq xo`jaligi; B) sanoat; C) dehqonchilik;
D) charvochilik;
- 43. Tojikistonda aholining asosiy qismi qayerlarda yashaydi?**
A) vodiylarda; B) shaharlarda; C) qishloqlarda; D) tog`larda

44. Markaziy Osiyoda yetishtiriladigan ingichka tolali paxtaning necha foizi Tojikistonga to`g`ri keladi?

A) 35 % B) 40 % C) 45 % D) 50 %

45. Tojikiston Respublikasida shahar aholisining salmog`i qanchaga teng? (foiz)

A) 35; B) 40; C) 39; D) 30

46. Turkmanistonda necha viloyat bor?

A) 5 ta; B) 3 ta; C) 4 ta D) viloyatlar yo`q.

47. Turkmanistonda qishloq aholisi necha foizini tashkil etadi?

A) 60 % B) 65 % C) 70 % D) 55 %

48. "Turkman" so`zi 1- marta qachon va qaysi adabiyotda tilga olingan?

A) fors adabiyot X – asr

B) o`zbek adabiyoti XX- asr

C) arab adabiyoti XII – asr

D) arab adabiyoti X asr

49. Oltin topgan konidan nima qazib olinadi?

A) dala shpati B) polimetall rudalari C) vismut D) osh tuzi

50. Tabiiy o`shish nima?

A) ko`payishi; B) bolalar tug`ilishi;

C) tug`ilganlar sonidan o`lganlar sonini ayirish;

D) 1000 kishi hisobiga tug`iladiganlar sonidan 1000 kishi hisobiga o`lganlar sonini ayirmasi;

O`ZBEKISTON IQTISODIY VA IJTIMOIIY GEOGRAFIYASI

I variant

1. Iqtisodiy geografiya hozirgi kunda qanday geografiyaga aylandi?

a) sotsial geografiyaga b) sotsial- iqtisodiy geografiya

s) siyosiy geografiya d) sotsial – siosiy geografiya

e) sotsial ekologik geografiya

2. Daryolarining jami energiya resurslari jihatdan O`zbekiston Markaziy Osiyoda nechanchi o`rinda turadi?

a) 1 b) 2 s) 3 d) 4 e) 5

3. Quyida ko`rsatilgan gidroelektrostansiyalarning (GES) qaysi biri O`zbekiston xududida joylashgan?

a) Chorvoq b) Xo`jakent s) G`azalkent d) Qayraqum e) Farhod

4 O`zbekiston sanotining etakchi tarmoqlarini belgilang?

a) mashinasozlik va metallni qayta ishlash

- b) rangli metallurgiya
- s) neft va gaz sanoti
- d) elektroenergetika va kimyo sanoti
- e) barca javoblar to`g`ri

5 O`zbekiston mashinasozlik va metallni qayta ishlash sanotining etakchi tarmog`ini belgilang.

- a) qishloq xo`jalik mashinasozligi b) to`qimachilik mashinasozligi
- s) elektronika va rodiotexnika d) transport mashinasozligi
- e) elektronika

6 O`zbekiston qishloq xo`jaligi mashinasozligining asosiy markazlarini ko`rsating.

- a) Toshkent Nukus, Termiz b) Toshkent, Chirchiq, Samarqand
- s) Toshkent, Farg`ona, Buxoro d) Toshkent Namangan, Guliston
- e) Toshkent, Navoiy, Jizzax

7 O`zbekistonning qora metallurgiya markazi bo`lgan shaharni aniqlang.

- a) Angren b) Olmaliq s) Navoiy d) Marjonbuloq e) Bekobod.

8. O`zbekistonda kimyo sanoatining qaysi tarmoqlari rivoj topgan?

- a) azot va fosfor o`g`itlari ishlab chiqarish b) suniy tola sanoti
- s) oltingurgut ishlab chiqarish d) lab bo`yoq sanoti
- e) yuqoridagilarning barchasi

9. O`zbekistonda kimyo sanotning asosiy markazlarini ajrating.

- a) Toshkent, Samarqand, Nukus, Termiz
- b) Namangan, Andijon, Marg`ilon, Chust
- s) Olmaliq, Chirchiq, Navoiy, Farg`ona
- d) Kataqo`rg`on , Taxiatosh, Bekobod, Quvasoy
- e) Urganch, Yangiyo`l, Buxoro, Qarshi.

10. O`zbekistonda eng rivojlangan iqtisodiy rayonlarni ko`rsating.

- a) Farg`ona, Samarqand b) Toshkent, Buxoro, Navoiy
- s) Samarqand, Quyi Amudaryo d) Toshkent, Farg`ona
- e) Surxandaryo, Mirzacho`l.

11. Farg`ona iqtisodiy rayoni sanoatining qaysi tarmog`i bilan Respublikada ajralib turadi.?

- a) mashinasozlik bilan b) elektroenergetika bilan
- s) neftni qayta ishlash va neft kimyo bilan d) engil sanoti bilan
- e) oziq-ovqat sanoti bilan

12. Toshkent iqtisodiy rayonida mashinasozlikning asosiy qaysi tarmog`i rivojlangan?

- a) qishloq xo`jaligi mashinasozligi b) samolyotsozlik

s) elektro texnika mashinasozligi d) barcha javob to`g`ri

13. Farg`ona iqtisodiy rayoni respublikada qishloq xo`jaligining qaysi tarmog`I bilan ajralib turadi?

a) paxtachilik b) bog`dorchilik s) uzumchilik d) pillachilik
e) parrandachilik

14. Qorako`lchilik respublikaning qaysi viloyatlarida rivojlangan?

a) Andijon va Namangan viloyatlarida
b) Samarqand va Farg`ona viloyatlarida
s) Toshkent va Farg`ona viloyatlarida
d) Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlarida
e) Buxoro va Navoiy viloyatlarida

15. Samarqand iqtisodiy rayoni qishloq xo`jaligi respublikada qanday texnik ekinlar bilan ajralib turadi?

a) paxta b) kunjut s) zig`ir d) tamaki e) kanop

16. Buxoro-Navoiy iqtisodiy rayoni respublikada sanoatning qaysi tarmog`I bilan mashhur?

a) to`qimachilik b) mashinasozlik
s) oltin qazib olish d) elektro energetika
e) oziq-ovqat

17. Buxoro – Navoiy iqtisodiy rayoni respublikada chorvachilikning qaysi tarmog`I bilan ajralib turadi.

a) qorako`lchilik b) qoramolchilik
s) parrandachilik d) pillachilik
e) yilqichilik

18. Surxondaryo iqtisodiy rayonining qishloq xojaligi respublikada qaysi ekinlar bilan mashhur?

a) paxta ekinlari b) tamaki ekinlari
s) subtropik ekinlari d) poliz ekinlari e) tokzorlar

19. Surxondaryo iqtisodiy rayonining chorvachiligi nima bilan mashhur?

a) yilqichilik b) hisor qo`ylari bilan
s) qorako`lchilik bilan d) tuyachilik bilan e) qoramolchilik bilan

20. Quyi Amudaryo iqtisodiy rayonidagi dunyoga mashhur bo`lgan badiiy hunarmandchilik markazini belgilang?

a) Xiva b) Urganch s) Beruniy d) Nukus e) To`rtko`l

21. Kegeyli tumanni qaysi ma`muriy hududga joylashgan?

a) Andijon viloyati b) Qoraqolpog`iston Respublikasi
s) Buxoro viloyati d) Navoiy viloyati e) to`g`ri javob yo`q

22. Xatirchi tumani joylashgan hududni belgilang?

- a) Namangan viloyati b) Farg`ona viloyati
s) Navoiy viloyati d) Qoraqolpog`iston Respublikasi
e) to`g`ri javob yo`q

23. Mehnatobod tumani joylashgan viloyatni belgilang?

- a) Andijon b) Jizzax s) Sirdaryo d) Xorazm e) Namangan

24. Sayxunobod tumani joylashgan viloyatni belgilang?

- a) Andijon b) Jizzax s) Sirdaryo d) Xorazm e) Namangan

25. O`zbekistondagi qaysi shaharlarida gidroliz kimyo, farmaseftika, plasmassa zavodlari ishlamoqda?

1. Samarqand 2. Farg`ona 3. Olmaliq 4. Chirchiq 5. Toshkent 6. Jizzax

- a) 1,3,5 b) 2,4,6 s) 3,5,6 d) 5,6,4 e) 2,5,6

26. Farg`ona iqtisodiy rayonida asosan qanday foydali qazilmalar qazib olinadi?

- a) ko`mir, rangdor metallar b) neft, simob
s) gaz, polimetallari d) oltin, plotina e) neft, gaz

27. O`rta to`qay suv ombori qaysi daryoda qurilgan

- a) Kosonsoy b) Sherobod s) Quvasoy d) Isfara e) Zominsuv

28. Qaysi iqtisodiy rayon o`simlik moyi ishlab chiqarish bo`yicha yetakchi?

- a) Fargo`na b) Toshkent
s) Samarqand d) Buxoro-Navoiy e) Quyi Amudaryo

29. O`zbekiston tarkibida Qoraqolpog`iston Respublikasi qaysi yili kirgan?

- a) 1926 yil b) 1936 yil s) 1946 yil d) 1956 yil e) 1958 yil

30. O`zbekistonda birinchi marta 1904 yilda qaysi kondan neft olingan?

- a) Polvontosh b) Xo`jaobod
s) Janubiy Olamushuk d) Chimyon e) Xovdog`

31. Echkichilik qaysi viloyatlarda yaxshi rivojlangan?

- a) Toshkent, Xorazm, Namangan
b) Namangan, Qashqadaryo, Surxondaryo
s) Buxoro, Samarqand, Jizzax
d) Navoiy, Qashqadaryo, Xorazm
e) Farg`ona, Andijon, Namangan

32. Chigit po`stlog`i (sheluxa) dan texnik spirt va boshqa mahsulotlar qaysi shaharlardagi gidroliz zavodlarida ishlab chiqarilmoqda?

- a) Andijon, Farg`ona, Olmaliq b) Yangiyo`l, Qo`qon, Quvasoy
s) Jizzax, Farg`ona, Muborak d) Yangiyo`l, Andijon, Farg`ona,

e) Qo`qon, Smarqand, Chirchiq

33. Ishlov beriladigan yerlar h qanday yerlar hisoblanadi?

a) yer fondi

b) qimmat baho

s) madaniy

d) unumdor

e) sifatli

34. Hozirgi kunda faoliyat ko`rsatadigan Respublikamizdagi oltin saralash fabrikalarini belgilang?

a) Qo`shbuloq, Qizilolma, Marjonbuloq

b) Muruntov, Chodoq, Zarmitan

s) Muruntov, Chodoq, Zarmitan, Qolmoqqir

d) Qizilolma, Zarmitan, Chodoq, Oltintopgan

e) Marjonbuloq, Muruntov, Nurota, Qo`shbuloq, Marmunbuloq, Oltintopgan

35. Toshkent viloyati O`rta Chirchiq tumani markazini belgilang?

a) To`ytepa b) Yangihayot s) Piskent d) Olmazor e) Yangichinoz

36. O`zbekiston aholisining necha foizi sanoat sohasida ishlaydi?

a) 10,4 b) 12,8 s) 14,2 d) 15,4 e) 16,6

37. O`zbekiston aholisining necha foizi qishloq va o`rmon xo`jaligi sohasida ishlaydi?

a) 30,5 b) 35,8 s) 40,7 d) 45,5 e) 50,2

38. Chinni buyumlar shlab chiqarish yo`lga qo`yilgan viloyatni aniqlang?

a) Toshkent, Namangan b) Namangan, Farg`ona

s) Farg`ona, Xorazm, Buxoro d) Buxoro, Andijon, Samarqand

e) Samarqand, Andijon, Toshkent

39. Noan`anaviy energiya resurslari qaysi resurslarga kiradi?

a) toshko`mir, qo`ng`irko`mir, yonuvchi slanesh

b) neft, gaz

s) suvning qalqishi, ko`mir, neft

d) yerning issiqlik energiyasi, quyosh va shamol energiyalari

e) o`tin, torf, kokslangan ko`mir

40. Sariqcheku, Dalnee va Qalmoqqir nomli konlardan qanday foydali qazilma qazib olinadi

a) alyuminiy xom-ashyo b) ko`mir

s) kumush va oltin

d) mis

e) qurilish materiallari

41. Qaysi iqtisodiy rayonda tog`-kon sanoati yaxshi rivojlangan?

a) Farg`ona

b) Mirzacho`l

s) Surxondaryo

d) Buxoro-Qizilqum

e) Quyi Amudaryo

42. Sirdaryo qaysi iqtisodiy rayonlar hududidan oqib o`tadi?

a) Quyi Amudaryo, Mirzacho`l

- b) Buxoro-Navoiy, Farg`ona
- s) Mirzacho`l, Farg`ona, Toshkent
- d) Samarqand, Mirzacho`l, Toshkent
- e) Farg`ona, Toshkent, Quyi Amudaryo

43. Qaysi shaharlarda azotli o`gitlar ishlab chiqariladi?

- a) Farg`ona, Navoiy b) Olmaliq, Qo`qon
- s) Chirchiq, Samarqand d) Buxoro- Navoiy e) Samarqand, Andijon

44. O`zbekiston Respublikasi bilan bir xil kengliklarda quyidagi davlatning qaysi guruhi joylashgan?

1. Polsha 2. Ispaniya 3. Turkiya 4. Germaniya 5. Italiya 6. Gretsiya 7. Chexiya 8. Portugaliya 9. Slovakiya 10. Iordaniya
- a) 1,2,3,5,10 b) 2,3,5,6,8 s) 2,3,5,7,9 d) 3,5,6,7,9 e) 2,3,4,7,10

45. Qaysi ekinlardan respublikamizda ikki marta hosil olishimiz mumkin?

- a) makkajo`xori, bug`doy, arpa, sholi
- b) sabzavot, kartoshka, sholi, uzum
- s) makkajo`xori, sabzavot, kartoshka, poliz ekinlari
- d) sholi, uzum, poliz ekinlari, bug`doy
- e) sholi texnika ekinlari

46. O`zbekistonda neft va gaz sanoati qaysi viloyatlarda rivojlangan?

- a) Farg`ona, Andijon, Buxoro, Qashqadaryo, Surxondaryo
- b) Buxoro, Surxondaryo, Navoiy, Xorazm, Namangan
- s) Namangan, Jizzax, Sirdayo, Farg`ona
- d) Qoraqolpog`iston Respublikasi, Buxoro, Xorazm, Andijon
- e) Navoiy, Surxondaryo, Sirdaryo, Andijon, Namangan

47. Qaysi shaharlarda sement ishlab chiqariladi?

- a) Quvasoy, Ohangaron, Angren, Navoiy va Bekobod
- b) Quvasoy, Ohangaron, Samarqand, Qo`qon
- s) Bekobod, Angren, Navoiy, Toshkent va Qo`qon
- d) Quvasoy, Ohangaron, Pop, Angren, Asaka
- e) Ohangaron, Navoiy, Kattaqo`rg`on, Qarshi

48. Quyidagi qaysi qatorda O`zbekiston Respublikasi viloyatlari hududining kattalashib borishi tartibida joylashgan

- a) Sirdaryo, Farg`ona, Namangan, Toshkent
- b) Toshkent, Sirdaryo, Namangan, Farg`ona
- s) Farg`ona, Namangan, Sirdaryo, Toshkent
- d) Namangan, Farg`ona, Sirdaryo, Toshkent
- e) Toshkent, Namangan, Farg`ona, Sirdaryo

49. Quyidagi qaysi qatorda O`zbekiston Respublikasi viloyatlari aholisi sonining ko`payib borishi tartibida joylashgan?

- a) Farg`ona, Toshkent, Andijon, Namangan
- b) Namangan, Farg`ona, Andijon, Toshkent
- s) Toshkent, Andijon, Farg`ona, Namangan
- d) Andijon, Namangan, Toshkent, Farg`ona
- e) Toshkent, Farg`ona, Namangan Andijon

50. Quyida berilganlardan Respublikamizning asosiy sholikorlik rivojlangan viloyatlarni belgilang?

1. Qoraqolpog`iston Respublikasi 2. Andijon 3. Buxoro 4. Xorazm 5. Sirdaryo 6. Toshkent 7. Namangan 8. Surxondaryo 9. Farg`ona
- a) 1,2,3,4,5 b) 5,6,7,8,9 s) 1,3,5,7,9 d) 1,4,5,6,8 e) 2,4,7,9

II variant

1. Mamlakatimizda kemalarni ta`mirlash markazi qaysi shaharda joylashgan?

- a) Termiz b) Samarqand s) Nukus d) Urganch e) Xo`jayli

2. Kimyo sanoatining asosiy xom ashyo turlarini belgilang?

- a) asbest, grafit, oltin, ko`mir
- b) tabiiy gaz, ko`mir, neft, oltingugurt, turli minerallar
- s) ko`mir, gaz, neft, grafit, temir
- d) temir, osh tuzi, glauber tuzi, ko`mir
- e) ko`mir, oltingugurt, alyuminiy, oltin, kumush

3. O`zbekistonda mineral o`g`itlar ishlab chiqaradigan korxonalarini belgilang?

- a) Olmaliq “Ammofos” birlashmasi, “Toshkent kabel” zavodi, Farg`ona zavodi
- b) “Toshqishloqmashq”, Samarqand kimyo zavodi, Navoiy kon metallurgiya kombinati
- s) “Olmaliq tog` metallurgiya” kombinati, “O`zbekrezinatexnika”, “Toshkent rezina texnika zavodi”
- d) Chirchiq elektr kimyo kombinati, Toshkentkabel zavodi, Farg`ona zavodi
- e) Chirchiq elektr kimyo kombinati, Farg`ona azotli o`g`itlar zavodi, Navoiy kimyo birlashmasi, Olmaliq ammofos birlashmasi

4. Qurilish materiallari asosan necha guruhga bo`linadi.

- a) 5 b) 2 s) 4 d) 3 e) 1

5. Respublikada birinchi sement zavodi qachon va qayerda qurilgan.

- a) 1914 yilda Toshkentda b) 1913 yilda Bekobod (Xilkovo)

- s) 1913 yilda Quvasoyda d) 1913 yilda Angrenda
e) 1914 yilda Ohongoronda

6. Respublikada oyna ishlab chiqaradigan korxonalar qayerda joylashgan.

- a) Toshkent, Angren b) Ohangaron, G`azalkent
s) Quvasoy, Samarqand d) Quvasoy, G`azalkent
e) Quvasoy, Xiva

7. 1990 yilgacha O`zbekistonda etishtiriladigan paxta tolasining necha foizi Respublikada qayta ishlanar edi.

- a) 7 b) 8 s) 10 d) 5 e) 6

8. O`zbekistonda paxta tozalash zavodining soni nechta.

- a) 130 ga yaqin b) 120 ta s) 68 ta d) 110 ta e) 80 ta

9. Respublikada yog` - moy ishlab chiraqiladigan kombinatlar qaysi shaharlarda mavjud.

- a) Yangiyo`l, Uchqo`rg`on, Guliston b) Toshkent, Buxoro, Guliston
s) Toshkent, Farg`ona, Kattaqo`rg`on d) Buxoro, Qarshi, Denov
e) Chimkent, Samarqand, Andijon

10. O`zbekistondagi eng yirik suv omborini belgilang.

- a) Jizzax b) Janubiy Surxon s) Tuyamo`yin d) Chorvoq e) Andijon

11. Quyidagi suv omborlaridan qaysi biri Qashqadaryo viloyatida qurilgan?

- a) Karkidon, Chimqo`rg`on, Uchqizil b) Tolimarjon, Pachkamar, Chimqo`rg`on
s) Pachkamar, Quyimazor, Chimqo`rg`on
d) Chimqo`rg`on, Quyimazor, Tolimarjon e) Karkidon, Pachkamar, Tuyamo`yin

12. Eng ko`p suv omborlari qaysi daryo havzasida qurilgan.

- a) Amudaryo b) Qashqadaryo s) Zarafshon d) Sirdaryo
e) Surxondaryo

13. Traseka nima?

- a) Evropa-Kavkaz-Osiyo transport koridori b) TRASEKA loyihasi
s) Evropa Ittifoqining transport dasturi d) Evropada tranzit yuk tashish
e) A va B javoblar to`g`ri

14. Mustaqillikkacha Respublikamiz transport yo`llari asosan qaysi davlat orqali o`tadi?

- a) Turkmaniston b) Qozog`iston s) Rossiya d) Qirg`iziston
e) B va D javoblar to`g`ri

15. Mashhad – Seraxs-Tajan temir yoli qachon ishga tushdi?

- a) 1994 yil may b) 1996 yil yanvar
s) 1991 yil yanvar d) 1996 yil may e) 1994 yil sentabr

16. O`zbekiston MDH davlatlariga asosan nimalar eksport qiladi.

- a) Qora va rangli metallar, kimyo mahsulotlari, mashinalar
- b) Energiya tashuvchilar, oziq-ovqatlar, paxta tolasi
- s) Kimyo mahsulotlari, plastmassalar, qora metallar
- d) Rangli metallar, kimyo mahsulotlari, mashinalar
- e) Qora va rangli metallar, plastmassalar, kimyo mahsulotlari

17. Toshkent – Angren temir yo`li nechanchi yilda qurilgan?

- a) 1939 yil
- b) 1940 yil
- s) 1941 yil
- d) 1942 yil
- e) 1943 yil

18. Xo`jakent GES qaysi daryoda qurilgan?

- a) Amudaryo
- b) Zarafshon
- s) Qashqadaryo
- d) Chirchiq
- e) Papj

19. Bekobod qora metallurgiya zavodi nechanchi yilda ishga tushirilgan?

- a) 1945 yil
- b) 1944 yil
- s) 1946 yil
- d) 1947 yil
- e) 1948 yil

20. Sanoat tarmoqlarini joylashtirishda ta'sir etadigan iqtisodiy omillarni hisobga oling.

- a) tabiiy resurs, mehnat resurslari, energetika, transport
- b) mehnat resurslari, energetika, transport, fan-texnika taraqqiyoti
- s) tabiiy sharoit, fan-texnika taraqqiyoti, energetika transporti
- d) relief, tabiiy sharoit, iqlim, mehnat resurslari
- e) mehnat resurslari, relief tabiiy sharoit, iqlim

21. O`zbekistondagi neft va tabiiy gaz zahiralari joylashgan mintaqalarni aniqlang?

- a) Fargo`na, Surxondaryo, Qashqadaryo- Buxoro
- b) Samarqand, Jizzax, Sirdaryo mintaqasi
- s) Surxondaryo, Qashqadaryo, Navoiy mintaqasi
- d) Andijon, Buxoro, Xorazm mintaqasi
- e) Sirdaryo, Namangan, Andijon mintaqasi

22. O`zbekiston tabiiy gaz zahirasi jihatdan MDHda nechanchi o`rnida turadi.

- a) 4
- b) 3
- s) 5
- d) 2
- e) 6

23. Surxondaryo viloyatlaridagi Sharg`un k`omir koni qaysi tog` tizmasida joylashgan?

- a) Pomir tog`I yon bag`rida
- b) Sulton uvays tog`ida
- s) Hisor tog`I etaklarida
- d) Tyanshan tog`ida
- e) to`g`ri javob yo`q

24. O`zbekiston yoqilg`I sanoatining eng yosh tarmog`I qaysi

- a) neft
- b) ko`mir
- s) toshko`mir
- d) gaz
- e) to`g`ri javob yo`q

25. O`zbekistonda nechta iqtisodiy rayon mavjud.

- a) 10 ta
- b) 8 ta
- s) 9 ta
- d) 7ta
- e) 6 ta

26. Qalmoqqir, Dalniy, Sarichekuv bu qanday konlardir.

- a) Temir b) Oltin s) Kumush d) Mis e) Qo`rg`oshin
- 27. Oltingugurt Farg`ona vodiysidagi qaysi kondan qazib olinadi.**
- a) Sho`rsuv b) Oqtosh s) Boybichakon d) Oqqum e) Chorkesar
- 28. O`zbekistonda paxtachilik majmui bilan bog`liq mashinasozlik tarmog`I necha guruhga bo`linadi.**
- a) 3 b) 4 s) 2 d) 5 e) 7
- 29. O`zbekistonda 1948 yilda qaysi GES ishga tushirildi.**
- a) Farxod b) Xo`jakent s) Andijon d) Tuyamo`yin e) Chorvoq
- 30. O`zbekiston hududida temir yo`l qurilish nechanchi yilda boshlangan edi?**
- a) 1985 yil b) 1886 yil s) 1887 yil d) 1888 yil e) 1889 yil
- 31. O`zbekistonda transport turlari ichida yuk tashish bo`yicha qaysi transport turi yetakchi rol o`ynaydi.**
- a) temir yo`l transporti b) havo transporti
s) suv transporti d) quvur transporti e) to`g`ri javob yo`q
- 32. 1962 yilda qaysi yo`nalishlar bo`yicha temir yo`l qurib bitkazildi?**
- a) Chorjo`y-Qo`ng`irot b) Navoiy-Uchquduq
s) Atma – Orenburg d) Jalolobod-O`sh e) Termiz-Qo`rg`ontepa
- 33. Kogon nechanchi yilda yangi Buxoror deb atalgan?**
- a) 1931 yil b) 1934 yil s) 1932 yil d) 1936 yil e) 1935 yil
- 34. Buxoro-Qizilqum iqtisodiy rayonida qurilgan birinchi temir yo`l qaysi.**
- a) Buxoro-Rossiya b) Zarafshon – Uchquduq
s) Navoiy – Uchquduq d) Kogon – Kraskovadsk e) Kogon – Navoiy
- 35. O`zbekiston Respublikasi janubdan qaysi davlat bilan chegaradosh?**
- a) Amudaryo orqali Avg`oniston bilan
b) Qirg`iziston bilan, Turkmaniston bilan
s) Tojikiston va Turkmaniston bilan
d) Qozog`iston Respublikasi bilan
e) Mo`g`iliston bilan shimolda
- 36. O`zbekiston Respublikasi g`arbdan sharqqa necha km masofaga cho`zilgan?**
- a) 1435 km b) 1425 km s) 1455 km d) 1415 km e) 1436 km
- 37. O`zbekiston Respublikasi O`rta Osiyoni qaysi qismida joylashgan?**
- a) shimol b) janub s) markaziy d) g`arbiy e) sharqiy

38. O`zbekiston Respublikasi chegaralarining muhim xususiyatlaridan biri.....?

- a) ularning aksariyat qismi tekisliklar orqali o`tishidir.
- b) ularning aksariyat qismi tog`liklar orqali o`tishidir
- s) ularning aksariyat qismi cho`llar orqali o`tishidir
- d) ularning aksariyat qismi suvliklar orqali o`tishidir.
- e) to`g`ri javob yo`q

39. Surenota, Susegen, Jaoraz, Mingbuloq bular qanday konlar?

- a) Mis konlari b) Magmatik temir ruda konlari
- s) ko`mir konlari d) toshko`mir konlari e) Alyuminiy konlari

40. O`zbekistonda xrom ruda konlari qaysi tog`larda topilgan?

- a) Nurota, Chotqol b. Korjontov, Morguzar s) Tomditog`, Sul-ton Uvays
- d) Chotqol, Sul-ton Uvays e) Morguzar, Nurota

41. Qaysi tog`da marmarning juda katta zahirasi aniqlangan.

- a) Sul-ton Uvays tog`ida b) Chotqol-Qurama tog`ida
- s) Bukantovda d) Xisor tog`ida e) Karjontog`ida

42. Sovuqsiz kunlar O`zbekiston janubida necha kungacha etadi?

- a) 190-210 kun b) 200-260 kun s) 220-270 kun
- d) 210-280 kun e) 180-200 kun

43. O`zbekistonda issiqsevar texnika ekinlaridan nimalar yetishtiriladi?

- a) paxta, kanop, tamaki, zig`ir b) paxta, kungaboqar, sholi, kanop
- s) paxta, g`alla, tamaki, makkajo`xori d) paxta, kanop, sholi, g`alla
- e) texnika ekinlari ekilmaydi.

44. O`zbekistonning yer fondi necha mln gektar?

- a) 30 b) 10 s) 50 d) 40 e) 60

45. Respublika hududining necha foizini tog` va adirlar tashkil qiladi?

- a) 30 b) 40 s) 50 d) 60 e) 70

46. Tabiiy o`shish ko`rsatkichlarining kattaligiga ko`ra O`zbekiston hamdo`stlikda qaysi davlatdan keyin turadi?

- a) Tojikiston b) Turkmaniston s) Qozog`iston
- d) Qirg`iziston e) Rossiya

47. O`zbekistonning ko`p vazifali yirik shahri qaysi?

- a) Angren b) Zarafshon s) Toshkent d) Uchquduq e) Kattaqo`rg`on

48.. Farg`ona vodiysi sharqiy qismidagi neft konlaridan olingan yo`ldosh gaz dastlab qaysi shaharlarga quvurlar orqali olib kelingan?

- a) Andijon, Asaka, Farg`ona b) Namangan, Farg`ona, Marg`ilon

- s) Andijon, Angren, Qo`qon d) Guliston, Qarshi, Termiz
e) Andijon, Farg`ona, Qo`qon

49. Farg`ona vodiysidagi neftni qayta ishlash zavodi qaysilar?

- a) Farg`ona va Oltiariq b) Farg`ona va Beshariq
s) Farg`ona va Quva d) Farg`ona va O`zbekiston
e) Farg`ona va Marg`ilon

50. O`rta Osiyoda tan narxi eng arzon ko`mir zahirasi qaysi?

- a) Sharg`un b) Angren s) Boysun d) Uchqir e) Jarqoq

III variant

1. Surxondaryodagi Shargun ko`mir koni nechanchi yil ishga tushgan?

- a) 1951 b) 1953 s) 1955 d) 1958 e) 1957

2. O`zbekistonda azotli mineral o`g`tilar ishlab chiqaradigan elektroximiya kombinati nechanchi yilda va qayerda ishga tushirilgan?

- a) 1940 yil Chirchiqda b) 1946 yil Qo`qon
s) 1957 yil Samarqand d) 1956 yil Andijon e) 1941 yil Olmaliq

3. 80 yillar boshida Chirchiq daryosida qaysi GES ishga tushirildi? 165 ming KVT

- a) Xo`jakent GES b) Andijon GES s) Chorvoq GES d) Farxod GES
e) Norak GES

4. O`zbekistonda rezinka sanoatining yirik markazi va poyafzal tayyorlovchi zavod qaysi viloyatda qurilgan?

- a) Oltiariq (Farg`ona) b) Angren (Toshkent)
s) Pop (Namangan) d) Karmana (Navoiy) e) Asaka (Andijon)

5. O`zbekistondagi birinchi pillakashlik fabrikasi nechanchi yili qayerda qurildi?

- a) 1920 yil Urganchda b) 1921 yil Farg`onada
s) 1922 yil Andijonda d) 1923 yil Namanganda e) 1924 yil Xorazmda

6. Inqilobgacha O`zbekiston hududida qanday davlatlar mavjud edi?

- a) Turkiston general gubernatori, Xiva xonligi va Buxoro Amirligi
b) Qo`qon va Xiva xonliklari, Turkiston davlati
s) Turkiston davlati, Buxoro Amirligi, Qo`qon xonligi
d) Xiva va Qoqon xonliklari, Turkiston davlati
e) Turkiston general gubernatorligi, Qo`qon va Xiva xonliklari

7. Buxoro va Xorazm Sovet Respublikalari qachon tuzilgan

- a) 1922 b) 1924 s) 1920 d) 1918 e) 1917

8. Qachon O`zSSR tuzildi?

a) 1922 b) 1920 s) 1918 d) 1924 e) 1916

9. Qoraqolpog'iston muxtor SSRni qachon O'zbekiston tarkibiga qo'shib berildi?

a) 1925 b) 1936 s) 1932 d) 1928 e) 1930

10. O'zbekiston mustaqillik kunini belgilang?

a) 1990 yil 31 avgust b) 1991 yil 30 avgust s) 1991 yil 2 sentabr
d) 1991 yil 31 avgust e) 1991 yil 1 sentabr

11. O'zbekiston Respublikasi hududi egallagan maydoni bo'yicha MDH davlatlari orasida nechanchi o'rinda turadi?

a) -6 b) -2 s) -3 d) -4 e) -5

12. Respublika chegarasining umumiy uzunligi qanchaga teng?

a) 2385 km b) 6221 km s) 4850 km d) 5500 km e) 5000 km

13. Respublikamizning MDH davlatlariga nisbatan tutgan o'rni qanday o'rin deb nomlanadi?

a) makro-geografik b) mikro-geografik s) mezzo-geografik
d) tabiiy geografik e) iqtisodiy geografik

14. Seraxs – Mashxad temir yo'li qaysi davlatlar hududlarida qurilgan?

a) O'zbekiston-Turkmaniston b) Turkmaniston-Eron
s) O'zbekiston – Afg'oniston d) Turkmaniston – Afg'oniston
e) Turkmaniston- Qozog'iston

15. O'zbekiston hududining necha qismi (foiz) hisobida tekisliklardan iborat?

a) 75 % b) 80 % s) 85 % d) 70 % e) 65 %

16. O'zbekistonda gaz va ko'mirning zahirasi qanchaga teng?

a) – 2mlrd.t. va 2 trllion m³ b) – 2trillion t. va 2 mlrd.m³
s) – 2,5 trllion.m³ va 2,5 mlrd.t. d) – 3,0 trillion.m³ va 3,0 mlrd.t
e) – 2,0 trillion.m³ va 2 mlrd.t

17. Respublikada neft va gazning istiqbolli zahiralari uchraydigan nechta mintaqa mavjud?

a) 5 ta b) 3 ta s) 4 ta d) 6 ta e) 2 ta

18. O'zbekiston hududida nechta qimmat baho metal konlari mavjud?

a) 30 ta b) 25 ta s) 45 ta d) 40 ta e) 35 ta

19. Qalmoqqir va Xondiza konlaridan nimalar qazib olinadi?

a) oltin va kumush b) kumush va mis
s) mis-molibdin va qo'rg'oshin-rux d) qo'rg'oshin, rux va mis
e) oltin va mis

20. O`zbekiston hududida xo`jalikning rivojlanishi qachondan boshlandi?

- a) Sobiq Ittifoqning dastlabki yillaridan
- b) Meloddan avvalgi asrlarda
- s) O`rta asrlar davrida
- d) Buyuk geografik kashfiyotlar davrida
- e) Chor Rossiyasi davrida

21. O`zbekistonning xo`jaligi o`zining chinakam yangi taraqqiyot bosqichini qachon boshladi?

- a) 1991 yil 31 avgust
- b) 1989 yil 9 yanvar
- s) 1985 yil boshida
- d) Sobiq Ittifoqning birinchi besh yilliklari davrida
- e) Urushdan keyingi yillarda

22. Sanoatni tashkil etish, rivojlantirish va hududiy joylashtirishda qanday omillar qatnashadi?

- a) Iqtisodiy-ijtimoiy va tabiiy geografik omillar
- b) Faqat iqtisodiy geografik omillar
- s) Faqat tabiiy geografik omillar
- d) Faqat ijtimoiy geografik omillar
- e) hech qanday omillar ta'sir etmaydi.

23. Yoqilg`i-energetika sanoati majmuiga qanday sanoat tarmoqlari kiradi?

- a) gaz sanoati
- b) ko`mir sanoati
- s) a,b,d,e,
- d) neft sanoati
- e) energetika sanoati

24. O`zbekiston ko`mir zahirasi bo`yicha Markaziy Osiyoda nechanchi o`rinda turadi?

- a) 5
- b) 2
- s) 3
- d) 4
- e) 1

25. Respublika energetikasi kelajakda qaysi yo`nalishda rivojlanadi?

- a) issiqlik energetikasi
- b) gidroenergetika
- s) atom energetikasi
- d) noan'anaviy energiya
- e) a va b javoblar to`g`ri

26. Markaziy Osiyoda ishlab chiqarilgan rangli metallarning necha qismi O`zbekiston hissasiga to`g`ri keladi?

- a) 7/4
- b) 1/4
- s) 5/5
- d) 2/3
- e) 1/6

27. Respublika mashinasozlik sanoatining yalpi sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi hissasi qanchaga teng?

- a) 11,7 %
- b) 9,6 %
- s) 13,2 %
- d) 10,5 %
- e) 8,2 %

28. Respublika mashinasozligida ishlab chiqariladigan jami mahsulotning necha foizi traktorsozlik va qishloq xo`jaligi mashinasozligiga to`g`ri keladi?

a) 30 b) 25 s) 20 d) 35 e) 15

29. “O`zDEU” avto qo`shma korxonasi qachon barpo etildi va qayerda?

a) 1990 Andijonda b) 1992 Asakada s) 1990 Asakada
d) 1992 Andijonda e) 1990 Samarqandda

30. Toshkent samalyotsozlik-aviatsiya zavodi qaysi yilda barpo etilgan?

a) 1941 yil b) 1938 yil s) 1949 yil d) 1935 yil e) 1945 yil

31. Respublikamizda kimyo va neft –kimyo sanoatining yalpi sanoat mahsulotidagi hissasi qanchaga teng? (foiz hisobida)

a) 5,4 b) 6,0 s) 5,0 d) 4,8 e) 4,5

32. Chirchiq elektr kimyo konbinati qachon ishga tushirilgan?

a) 1940 b) 1942 s) 1945 d) 1948 e) 1950

33. Samarqanddagi superfosfat zavodi qachon ishga tushirildi?

a) 1956 b) 1957 s) 1952 d) 1950 e) 1960

34. Gaz kondensatidan 1 tonnasidan qancha suniy kauchuk olinadi?

a) 51 kg b) 52 kg s) 50 kg d) 55 kg e) 100 kg

35. Toshkentda to`qimachilik konbinati qachon qurilgan?

a) 1930 b) 1936 s) 1940 d) 1932 e) 1935

36. “O`zsalaman” qo`shma korxonasi qayerda barpo etilgan?

a) Toshkentda b) Qo`qonda s) Andijonda d) Samarqandda
e) Farg`onada

37. O`zbekiston Respublikasi o`simlik moyi ishlab chiqarish bo`yicha MDH davrlari orasida nechanchi o`rinda turadi?

a) 2 b) 5 s) 3 d) 4 e) 1

38. Buyuk Britaniyaning “BAT” kompaniyasi bilan hamkorlikda qaysi korxonada ish boshlagan?

a) Samarqand, choy qadoqlash b) Navoiy, sut korxonasi
s) Toshkent, un zavodi d) Qo`qon yog`-moy konbinati
e) Toshkent, tamaki fabrikasi

39. Qishloq xo`jaligi Respublikada ishlab chiqarilayotgan mahsulotning necha qismini beradi va ish bilan band aholining necha foizi unda faoliyat ko`rsatadi?

a) 1/3 va 36,0 b) 1/2 va 45,4 s) 2/5 va 40,0 d) 1/4 va 40,0
e) 2/3 va 48,0

40. Respublika hududi qishloq xo`jaligi jihatdan nechta mintaqaga bo`linadi?

a) 1 b) 2 s) 4 d) 3 e) 5

- 41. Cho'l yaylov mintaqasi Respublika maydonining necha foizini tashkil etadi?**
a) 60 b) 70 s) 50 d) 65 e) 75
- 42. O'zbekistonda istiqbolda qancha yerni sug'orib ekish mumkin?**
a) 4,0 mln.ga; b) 10,0 mln.ga; s) 5,0 mln.ga;
d) 8,0 mln.ga; e) 6,0 mln.ga
- 43. Respublikada asosiy sholi ekiladigan viloyatlarni belgilang?**
a) Qoraqolpog'iston, Sirdaryo, Surxondaryo va Toshkent
b) Toshkent, Buxoro, Mirzacho'l va Qoraqolpog'iston Respublikasi
s) Samarqand, Navoiy, Qoraqolpog'iston va Toshkent
d) Qashqadaryo, Surxondaryo, Farg'ona va Qoraqolpog'iston Respublikasi
e) Farg'ona, Sirdaryo, Buxoro va Qashqadaryo
- 44. O'zbekiston Jahonda pillaning yalpi miqdori va uning aholi jon boshiga to'g'ri kelishida nechanchi o'rinlarda turadi?**
a) 1 va 5 b) 5 va 2 s) 5 va 1 d) 2 va 5 e) 5 va 3
- 45. Hisor qo'ylar asosan qayerlarda yetishtiriladi?**
a) Surxondaryo, Toshkent va Jizzaxda
b) Jizzax, Samarqand va Navoiyda
s) Toshkent, Surxondaryo va Buxoroda
d) Samarqand, Andijon va Toshkentda
e) Surxondaryo, Qashqadaryo va Jizzaxda
- 46. Respublikada temir va avtomobil yo'llarining umumiy uzunliklari qancha?**
a) 6700 va 70000 km b) 70000 va 6700 km s) 80000 va 6700 km
d) 6700 va 90000 km e) 90000 va 6700 km
- 47. O'zbekiston eksportining asosiy maxsuloti qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?**
a) bug'doy b) kartoshka s) mashina va uskunalar
d) paxta e) chorvachilik mahsulotlari
- 48. O'zbekiston paxtachilik mashinalari, paxta tolasi, to'qimachilik jihozlari, qorako'l terisi eksporti bo'yicha MDH da nechanchi o'rinda turadi?**
a) 1 b) 2 s) 3 d) 4 e) 5
- 49. Xalqaro mehnat taqsimotida O'zbekiston qanday mahsulotlar ishlab chiqarish va etkazib berishda ixtisoslashgan?**
a) paxta xom-ashyosi
b) paxtachilik va to'qimachilik mashinalari
s) kimyo sanoati jihozlari, irrigatsiya mashinalari

d) barcha javoblar to`g`ri

e) rangli metallar

50. 1918 yilda Turkiston Muxtor Sovet Sotsialistik Respublikasida nechta viloyat mavjud edi?

a) 9 b) 11 s) 8 d) 6 e) 5

GEORAFIYA O`QITISH METODIKASI

I variant

1. Geografiya o`qitish metodikasining metodik asosini nima tashkil qiladi?

a) bilish nazariyasi b) ko`nikma s) malaka d) didaktika

2. A.B.Darinskiy “Umumiy metodika” haqida nima deb o`tgan?

a) geografiya ta`limi b) geografiya didaktikasi s) geografiya nazariyasi
d) geografiya bo`limi

3. Geografiya o`qitish metodikasining vazifalari nimalardan iborat.

a) maktab geografiya kurslarining sinflar bo`yicha maqsadi, mazmuni va ahamiyatini belgilash

b) ular mazmunini takomillashtirish

s) o`quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda geografiya fanidan asosiy g`oya, fakt, tushuncha va qonuniyatlarni ajratib olish

d) barcha javob to`g`ri

4. Geografiya metodikasi vazifalari necha guruhga bo`linadi?

a) 2 ta b) 4 ta s) 3 ta d) to`g`ri javob yoq

5. Geografiya o`qitish metodikasining hozirgi kundagi eng muhim muammolaridan biri.

a) geografiya darslarida jamiyat bilan, tabiat inson bilan tabiat o`rtasidagi murakkab aloqadorlikni o`rganish.

b) geografiya darslarida atrof-muhitning aloqadorligi

s) kartografik muammolar

d) geologic muammolar

6. Geografiya o`qitish metodikasi qaysi fanlar bilan bog`liq.

a) kartografiya, psixologiya, matematika

b) tarix, geologiya, didaktika

s) kartografiya, geologiya, atrof-muhit

d) didaktika, tarix

7. Maktab geografiyasi kurslarida qanday vositalardan foydalaniladi.

a) kartadan, globusdan, adabiyotlardan

b) kartadan, ko`rgazmali qurollar, texnika vositalaridan

s) adabiyotlardan, karta

d) to`g`ri javob yo`q

8. Pedagogik eksperiment vaqtga nisbatan qanday guruhga ajratiladi?

a) uzoq va qisqa muddatli b) tabiiy va oddiy s) uzoq va murakkab
d) qisqa va oddiy

9. Eksperiment uyushtirishning eng keng tarqalgan metod turi qaysi?

a) sintez, tahlil b) induksiya, deduksiya s) eskperimental va nazorat
d) tadqiqot metodi

10. Tadqiqot jarayonida qo`llaniladigan barcha metodlar qanday mantiqiy vositalar yordamida amalga oshiriladi.

a) tahlil, sintez b) induksiya, deduktsiya s) umumlashtirish, abstraksiya
d) barcha javob to`g`ri

11. Uslubiy tadqiqotni bosqichlarda tashkil qilishni tavsiya etgan professor nomi qaysi qatorda to`g`ri ko`rsatilgan.

a) A.R.Beruniy b) M.G`aznaviy
s) L.M.Pachishnikova d) I.V. Dushina

12. Geografiya ta`lm metodkasi bo`yicha ilmiy tadqiqot ishlarini rivojlantirishga katta hissa qo`shgan mashhur metodist olim moni qaysi javobda to`g`ri ko`rsatilgan?

a) L.M. Panchichnikova b) N.N.Baranskiy s) R.Qurbonniyozov
d) I.S.Matrusov

13. Beruniy Buxoro shahrining kengligini qanday kenglikda o`lchagan?

a) $39^0 20^1$ b) $38^0 21^1$ s) $39^0 40^1$ d) $33^0 35^1$

14. Beruniy meridian yoyining o`lchashda qanday birlikdan foydalangan?

a) Farsang birligi b) Vaqt birligi s) Tezlik d) Gradus birligi

15. Beruniyning minerologiyaga oid eng buyuk va eng so`ngi asari qaysi?

a) "Al-Qonun Al-Ma`sud" b) "Hindiston" s) "Ma`sudiy qonun"
d) "Qimmatbaho toshlarni bilib olish bo`yicha ma`lumot"

16. Beruniy tabiatshunos olim sifatida nechta asar yozgan

a) 140 b) 150 s) 160 d) 170

17. Birinchi geografik darsliklar qatoriga qaysi olimni kitobi misol boladi

a) Yan Amos Kominskiy b) K.D.Ushinskiy s) M.Neader
d) G. Pestolotsii

18. "Ulug` didaktika" asarining muallifi kim?

- a) Yan Amos Komenskiy b) K.D.Ushinskiy s) M.Neander
d) M.V.Lavrov

19. O`zbekistonda nechanchi yillarda geografiyadan yangi dasturlar joriy etildi?

- a) 1969- 1971 b) 1969-1970 s) 1968 – 1969 d) 1967 – 1967

20. O`zbekistonda ta`lim to`g`risidagi qonun qachon qabul qilingan?

- a) 1991 b) 1993 s) 1992 d) 1994

21. “Ta`lim dasturini taxlashda yagona va tabaqalashtirilgan mamlakatimizda yagona ta`limida ham tub o`zgarishlar sodir bo`lgan yondashuv zarurligi ta`kidlangan.” Bu qaysi moddada ko`rsatilgan?

- a) 1- modda b) 2- modda s) 3- modda d) 4- modda

22. Qaysi metodist olim raxbarligida geografiya o`qitishga oid milliy ta`lim konsepsiyasi ishlab chiqildi?

- a) P.Musayev b) R.Qurboniyozov s) A.Hasanov d) P.Baratov

23. O`zbekiston geografiya atlasini qachon chop qilingan?

- a) 1999 yil b) 1998 yil s) 1997 yil d) 2000 yil

24. Geografiya ta`limi maqsadlarini necha guruhga ajratish mumkin?

- a) 3 b) 4 s) 5 d) 6

25. Maktabda geografiya ta`limini necha qismga bo`lib o`rganiladi?

- a) 2 b) 3 s) 4 d) 5

26. Geografiya tadqiqotlari ichida eng yangi metodlaridan biri qaysi javobda to`g`ri ko`rsatilgan

- a) eksperiment b) kuzatish s) o`lchash d) aerokosmik

27. Modellarning eng asosiy turi qaysi javobda to`g`ri ko`rsatilgan?

- a) globus b) karta s) statistik materiallar d) A,B,S

28. Hozirgi kunda geografiya ta`limi jahonda necha yo`nalishda olib boriladi?

- a) 2 b) 3 s) 4 d) 5

29. Barcha o`quvchilar uchun yagona o`quv rejasi va dasturi asosida o`qitish ushbu yo`nalish qaysi davlatlarga tegishli?

- a) Filippin, Fransiya b) Germaniya, Yaponiya s) Sharqiy Evropa va MDH d) AQSh, Buyuk Britaniya

30. Qaysi davlat maktablarida geografiya bo`yicha yagona dastur yo`q

- a) Germaniya b) Fransiya s) Italiya d) Buyuk Britaniya

31. Germaniya maktablarida dastlabki geografik bilimlar bilan tanishish nechanchi sinfdan boshlanadi?

a) 3-4 sinfdan b) 5-6 sinfdan s) 4-5 sinfdan d) 6-7 sinfdan

32. Qaysi davlat sinflari teskari hisob bilan yuritiladi?

a) Fransiya b) Italiya s) Germaniya d) Buyuk Britaniya

33. Evristik metod___

a) O`quvchilarni mustaqil bilim olishi b) kichik tadqiqot qilishga o`rgatish s) A,B javoblar to`g`ri d) to`g`ri javob yo`q

34. Evristik metod ko`proq qaysi davlatlarga tegishli

a) Osiyo davlatlari b) MDH davlatlari
s) AQSh, Buyuk Britaniya, Yangi Zinlandiya d) Afrika davlatlari

35. Didaktika fanida ta`lim metodi deganda nimani tushinasiz?

a) o`qituvchi va o`quvchining ta`lim jarayonida birgalikdagi faoliyati
b) o`qituvchi faoliyati
s) o`quvchi faoliyati
d) to`g`ri javob yo`q

36. Ta`lim metodi nima bilan belgilanadi?

a) o`quvchi va o`qituvchi faoliyati turlari
b) ta`lim qanday ketishligi
s) o`qituvchilar materialni qay darajada tushuntirishi
d) hammasi to`g`ri

37. Metodning alohida detallari nima deyiladi

a) usul b) bo`lim s) bob d) modda

38. Bilish olish asosiy manbalariga ko`ra qanday turlarga bo`linadi?

a) og`zaki – bayon, suhbat, kartografik qo`llanmalar
b) ko`rsatmali qo`llanmalar
s) kuzatish, tajriba
d) hammasi to`g`ri

39. Didaktik maqsadlarga ko`radars qanday turlarga bo`linadi?

a) yangi materiallarni o`rganish
b) bilimlarni mustahkamlash
s) bilish, ko`nikma, malakalarni tekshirish
d) hammasi to`g`ri

40. Xulosa chiqarish faoliyatiga ko`ra dars nechta turga bo`linadi?

a) 4 b) 5 s) 6 d) 7

41. Ta`lim metodida o`qituvchining nimasi aks etgan bo`ladi?

a) qiyosiy b) dunyoqarash, ruhiy pedagogik
s) uslubiy va maxsus d) hammasi to`g`ri

42. Hikoya nimalarda aks etadi?

- a) obekt va hodisalarda
 b) tabiat va jamiyatdagi halqlar hayotidagi hodisalar
 s) voqealarni nutqda ifodalashidir. d) hammasi to`g`ri
- 43. Maktab geografiasida hikoyaning nechta turi tarqalgan?**
 a) 2 b) 3 s) 4 d) 5
- 44. Yuqori sinflarda hikoya uchun necha minut ajratiladi?**
 a) 5-6 minut b) 15-20 minut s) 20-25 minut d) 40-45 minut
- 45. Tushuntirishda mulohaza qilish shakllaridan qaysilari keng qo`llaniladi?**
 a) tahlil va sintez b) kuzatish va xulosalarni tahlil qilish
 s) induksiya va deduksiya d) hammasi to`g`ri
- 46. Suhbat _____**
 a) ta`lim metodi sifatida o`quv materialini egallashning savol javob shaklidir.
 b) nazariy o`quv materialini egallash shaklidir
 s) o`quv materiallarini bayon qilishi shaklidir.
 d) to`g`ri javob yo`q
- 47. Suhbat metodini didaktik maqsadiga ko`ra necha xilga bo`linadi?**
 a) 4 b) 3 s) 2 d) 6
- 48. Umumlashtiruvchi suhbat metodida foydalanishdan maqsad nima?**
 a) o`quvchilarni ekskursiyaga tayyorlash
 b) yangi materiallarni o`rgatish
 s) xulosa chiqarishga o`rgatish
 d) to`g`ri javob yo`q
- 49. Maktabda ma`ruza darsi necha minut davom etadi?**
 a) 40-45 minut b) 20-25 minut s) 30-40 minut d) 25-30 minut
- 50. Ma`ruzani necha metodda tashkil qilish mumkin?**
 a) 2 metodda b) 3 metodda s) 4 metodda d) 5 metodda

II variant

- 1. Bilim _____**
 a) obekt va hodisalarning tashqi xususiyatlariga oid bilimlar aks etiradi.
 b) ijtimoiy mehnat va tafakkur mahsuli
 s) mavjud olamning obyekt mahsuli
 d) to`g`ri javob yo`q
- 2. Bilim nechta guruhga bo`linadi?**
 a) 2 ta; nazariy, elepirik b) 2 ta; ilmiy, obyektiv

s) 3 ta; nazariy, ilmiy, induktiv d) 2 ta; induktiv; deduktiv

3. Nazariy bilimlarga nimalar kiradi.

a) narsa va xulosalarning mohiyati

b) ichki aloqalari va munosabatlari

s) tasavvur va fakt

d) A,B

4. Elepirik bilimlariga nimalar kiradi?

a) obyekt va hodisalarning tashqi xususiyatlariga oid bilimlar

b) sabab-oqibatlar

s) tasavvur va faktlar

d) A,S

5. Ilmiy bilimlarga nimalar kiradi?

a) nazariy b) qonun, qonuniyat s) sabab – oqibat d) A,B,S

6. Tushuncha___

a) narsa va hodisalarning umumiy va muhim belgilarini aks ettiradi

b) narsa va hodisalarni mohiyati va o`ziga xos xususiyatlari

s) obyekt va hodisalarni tashqi xususiyatlarini

d) to`g`ri javob yo`q

7. Tushuncha mohiyati jihatdan necha turga bo`linadi va qaysilar?

a) 2 ta; aniq va mavhum b) 2 ta; ilmiy va obyektiv

s) 2 ta nazariy va eleperik d) 2 ta; obyektiv va subyektiv

8. Qaysi qatorda aniq tushunchaga ta`rif berilgan.

a) ilmiy bilimlar umumlashgan tushunchalar

b) bir butun narsaga aloqador tushuncha

s) umumlashtirilgan yakka tushunchalarga

d) to`g`ri javob yo`q

9. Geografik tushunchalar qo`llash jihatdan necha turga bo`linadi?

a) 2 ta; aniq va mavhum b) 2 ta; ilmiy va obyektiv

s) 2 ta; umumiy va yakka d) 2 ta; umumiy va nazariy

10. Tushunchani shakllantirish yo`llari qaysilar?

a) umumiy va nazariy b) umumiy va induktiv

s) aniq va mavhum d) induktiv va deduktiv

11. Iqtisodiy geografik tushunchalarni shakllantirish nechta bo`g`indan iborat bo`ladi?

a) 3 b) 4 s) 5 d) 6

12. Geografik ko`nikma va malakalarni shakllantirish metodikasi nimalar bilan chambarchas bog`liq.

a) bilim egallash b) ko`nikma

s) malakani shakllantirish d) hammasi to`g`ri

13. Ko`nikma va malakalar shakllanishi ko`pgina sabablarga bog`liq. Ular qaysi qatorda to`g`ri ko`rsatilgan?

- a) o`quv jihozlari va vositalari
- b) o`quvchilarning shaxsiy xususiyatlari
- s) mavzuni o`rganish jarayoniga
- d) A,B

14. Maktab geografiyasining muhim metodologik masalalaridan bu:

- a) insonning xo`jalik faoliyati bilan tabiat o`rtasidagi aloqadorlikni ochib berish;
- b) insonning yashash sharoiti va geografik qobiq to`g`risida ma'lumotlarni ochib berish:
- s) zonal va azonal tabiiy komplekslarni ochib berish:
- d) to`g`ri javob yo`q

15. Maktab geografiyasida o`quvchilar dunyoqarashining shakllantiruvchi g`oyalar qaysi qatorda berilgan?

- a) dunyoning moddiyligi, dialektiv munosabatlar
- b) hozirgi zamon xo`jaligi va tabiatni bir butunlikda rivojlanishi
- s) xalq xo`jaligi resurslaridan oqilona foydalanish
- d) hammasi to`g`ri

16. Kartani bilish va undan foydalana olish deganda nimalarni tushunasiz?

- a) xilma-xil ma'lumotlarni
- b) tabiiy va iqtisodiy geografik ma'lumotlarni
- s) ular o`rtasidagi bog`liqlikni
- d) A,B

17. Karta o`qitish vositasi sifatida nechta vazifa bajaradi?

- a) 4 b) 5 s) 3 d) 2

18. Karta faqat o`rgansh obyektigina bo`lmay yana qanday vazifa bajaradi?

- a) kartani tushunish b) globus bilan ishlash
- s) kartani o`rganish d) to`g`ri javob yo`q

19. Kartani o`rganish obyekti deyilganda nima tushiniladi?

- a) bevosita kuzatish imkoniyatiga ega
- b) uning yordamida xilma-xil geografik ma'lumotlar olish
- s) geografik hodisalarni o`rganish
- d) hammasi to`g`ri

20. Ta`lim jarayonida karta qanday vazifalarni bajaradi?

- a) uslubiy va ta`limiy b) ta`limiy va tarbiyaviy

s) ilmiy va uslubiy d) A,B,S

21. Karta tuzishda eng muhim bosqich nimalarda aks etadi?

a) ko'z bilan chamalab plan olish b) nivelirlash

s) geografik bilimlarni egallash d) A,B

22. Kartagrafik tasavvur o'quvchida qachon shakllanadi

a) geografiyani birinchi darsidan b) kartani o'qish jarayonida

s) kartani tuzishda d) hammasi to'g'ri

23. Kartani o'qish necha qismga ajratiladi?

a) 2 qismga b) 3 qismga s) 4 qismga d) 5 qismga

24. Kartani o'qish deganda nimani tushunasiz?

a) karta tuzish va kartalarning mazmuniga oid bo'lgan savollarni aniqlang

b) kartografik ko'nikmalarni shakllantirish va mustahkamlash

s) idrok qilingan narsa va xulosalarning tasvirini shartli belgilar asosida ongimizga aks etirishi

d) hammasi to'g'ri

25. Kartani o'qishni o'rganish va zarur ko'nikmalar hosil qilish uchun nimalarga e'tibor berish kerak?

a) geografik obyektini o'rganish b) geografik obyektini shartli belgisini tasavvur etish

s) o'rganilayotgan obyektini xayolan tiklay olish d) hammasi to'g'ri

26. Kalimantan oroli qaysi uzunliklar oralig'ida joylashgan?

a) 7° sh.k. va 3° m.k. hamda 109° va 117° sh.k

b) 8° sh.k. va 4° sh.k. hamda 110° va 118° sh.k.

s) 9° sh.k. va 5° sh.k. hamda 111° va 119° d) to'g'ri javob yo'q

27. Kalimantan orolida yog'in miqdori qancha?

a) 1900 mm b) 1800 mm s) 2000 mm d) 2100 mm

28. Karta bilan ishlashni qanday darajalarga ajratish mumkin?

a) geografiyani o'rganishga kirishguncha egallangan kartaografik bilimlar

b) o'quvchilar o'zlaridagi mavjud geografik bilim va tasavvur

s) kartani bilish undan bilim manbai sifatida foydalana olish

d) A,B,S

29. Karta o'qishni murakkablik darajasiga ko'ra nechta turga ajratiladi?

a) 3 ta b) 4 ta s) 5 ta d) 6 ta

30. Kartani eng oddiy oqishga nimalarga e'tibor beriladi?

a) obyektning geografik o'rni

) obyektning xususiyatlari va ichki tuzilishi

s) obyektning tashqi ko`rinishidagi xususiyatlariga

d) to`g`ri javob yo`q

31. Kartani murakkab o`qishda nimalarga e`tibor beriladi?

a) obyektlarning o`zaro joylashishi haqida fazoviy tasavvur hosil qilish

b) obyektlarni tashqi ko`rinishidagi xususiyatlariga

s) obyektlarni taqqoslashga

d) hamma javob to`g`ri

32. Kontur karta asosida nazorat ish uyushtirish necha minutdan oshmasligi lozim.

a) 20-25 minut b) 25-30 minut s) 10-15 minut d) 5-10 minut

33. O`qituvchi yozuvsiz kartadan foydalanishni necha guruhga ajratishi mumkin.

a) 4 guruhga b) 5 guruhga s) 6 guruhga d) 3 guruhga

34. Loviya o`simligi doniga o`xshatilgan geografik obyekt qaysi javobga berilgan?

a) Shri Lanka b) Qora dengiz s) Apenin yarim oroli d) Skandinaviya yarim oroli

35. Shri – Lanka orolini nimaga o`xshatishadi.

a) etikka b) tuxumga s) loviya o`simligi doniga d) arslonga

36. Soqov kartalar qanday bo`ladi?

a) geografik nomlar berilmaydi b) siyosiy kartalar s) iqtisodiy kartalar d) hammasi to`g`ri

37. Ilmiy bilimlar darslikda qanday tarzda aks etadi?

a) tushuncha b) qonuniyat, faraz s) nazariya, qoidalar d) hammasi to`g`ri

38. Geografiya darsligi bilan ishlash metodlari qaysi qatorda berilgan?

a) matn bilan ishlash b) savol va topshiriqlar bilan ishlash

s) darslikdagi illyustratsiya va raqamli materiallar bilan ishlash d) hammasi to`g`ri

39. Darslik bilan ishlashdagi eng muhim xususiyat qaysi javobda

a) metodik tuzilishi b) raqamli ko`rsatkichlar s) ileystrativ materiallar

d) to`g`ri javob yo`q

40. Darslik bilan ishlashda asosiy o`rnini nima egallaydi?

a) o`qituvchi jonli so`zi b) darslik matni bilan ishlash

s) materiallarni muammoli bayon qilish d) o`quvchilarni izlashga o`rgatish

41. “Qiyoslash geografiyaning jonidir” degan fikr kimga tegishli?

a) N.Vavilov b) V.Yuker s) N.N.Baranskiy d) G.Yo`ldoshev

42. Rasm bilan matnning bog`liqligini nechta guruhga ajratish mumkin?

a) 4 ta b) 5 ta s) 3 ta d) 6 ta

43. Grafik sxemalar bilan ishlashda avvalo o`quvchilarni nima bilan tanishtirish kerak?

a) sxema, grafik b) belgilar mazmuni
s) statistik, iqtisodiy ko`rsatkichlar d) hammasi to`g`ri

44. Ekvator uzunligi qancha?

a) 38710 km b) 40070 km s) 40075 km d) 40080 km

45. Darslikdagi illyustrativ materiallarni necha guruhga ajratish mumkin?

a) 5 b) 6 s) 7 d) 4

46. O`quvchilar illyustrativ materiallar bilan nechanchi sinflarda tanishganlari ma`qul?

a) 5-6 sinf b) 3-4 sinf s) 7-8 sinf d) 6-7 sinf

47. Darslik illyustratsiyalari bilan ishlashda eng asosiy e`tiborni nimaga qaratish kerak?

a) raqamli ko`rsatkichlar bilan tanishtirish
b) ular bilan mustaqil ishlay olish ko`nikmalarini shakllantirish
s) oddiy diogrammani tuzishga o`rganish
d) hammasi to`g`ri

48. Darslik bilan ishlash qanday pedagogik talablarga javob berishi kerak?

a) o`quvchida geografiya kitobi va daftari bo`lishi kerak
b) o`qituvchi oquvchilarga o`rganilayotgan materialni rejasini va qisqacha konspekt tuzishni o`rgatish kerak
s) o`quvchilarni darslik matni yakunida berilgan savol va topshiriqlarni bajarib berish
d) hammasi to`g`ri

49. Darslik matni ustida ishlashning muhim elementlaridan biri bu__

a) o`quvchini xarakter xususiyatini belgilash
b) o`quvchilarni uyida ishlash uchun beriladigan vazifani o`rganish
s) jadvalni ustunlari bo`yicha aniqlash
d) A, B, S

50. O`quvchilarda nechta yo`nalish bo`yicha bilimlar sistemasini shakllantirish maqsadga muvofiq.

a) 4 b) 5 s) 3 d) 6

III variant

1. Bilim egallashning nechta darajasi bor?

a) 2 ta b) 3 ta s) 1 ta d) 4 ta

2. Geografiya o`qitishda o`qituvchilarga qo`l keladigan va yordam beradigan qanday tekshirish metodlaridan keng foydalaniladi?

a) bilim va ko`nikmalarni joriy metodda tekshirish

b) tematik tekshirish

s) yakuniy tekshirish chorak yakunida va yil oxirida qo`llaniladi

d) barcha javob to`g`ri

3. Geografik bilim va ko`nikmalarni tekshirish nechta guruhga ajratiladi?

a) 5 b) 6 s) 7 d) 4

4. Bilim va ko`nikmalarni tekshirishda qaysi metod katta rol o`ynaydi?

a) tushuntirish b) ko`rgazma s) yozma d) geografik diktant

5. Testlarning eng asosiy maqsadi nima?

a) o`quvchilar egallagan bilim, ko`nikma va malakalarni aniqlash

b) o`quvchilar qobiliyatini aniqlash

s) o`quvchilar tarbiyasini aniqlash

d) to`g`ri javob yo`q

6. Reyting so`zining ma`nosi nima?

a) tartib b) baho, tartib yoki klassifikatsiya

s) baho, ball d) barcha javob to`g`ri

7. O`quvchining bilim darajasini aniqlashda nechta mezonga asosan baholanadi?

a) 8 ta b) 10 ta s) 7 ta d) 6 ta

8. O`rta ta`lim maktablaridagi fanlar siklini belgilang?

a) aniq fanlar b) gumanitar fanlar s) tabiiy fanlar d) hammasi to`g`ri

9. Ekskursiya qanday ma`noni anglatadi?

a) lotincha, yugurib chiqaman b) forscha, sekin yuraman

s) fransuzcha, sayr qilaman d) grekcha, yuguraman

10. Ekskursiya mazmuni necha turga bo`linadi?

a) 2 b) 4 s) 3 d) 5

11. Didaktik olim M.N.Skatkin darsni nima deb atagan?

a) pedagogik jarayonning xujayrasi b) pedagogik jarayonning asosi

s) pedagogik jarayonning mezoni d) pedagogik jarayonning mazmuni

12. Ekskursiya ishlab chiqarish korxonalarida uyushtirilganda o`quvchilar soni nechta bo`lishi kerak.

a) 20-25 ta b) 25-30 ta s) 15-20 ta d) 30-35 ta

13. Darsning eng asosiy vazifasi nima

- a) o`quvchilarda zarur bilim, tayyorgarlik va dunyoqarashni shakllantirish
- b) o`quvchilarni vatan tuyg`usi ruhida tarbiyalash
- s) o`quvchilarda bilim, malaka, ko`nikmalarni shakllantirish
- d) hammasi noto`g`ri

14. Dars pedagogik jarayonning xujayrasi deb atagan olim qaysi javobda to`g`ri ko`rsatilgan?

- a) Ya.Chernikova b) M.N.Skatkin s) N.N.Baranskiy
- d) O. Mo`minov

15. Geografiya o`qituvchisining eng asosiy vazifasi nimadan iborat.

- a) o`quvchilarni firkini bilishdan
- b) darsning maqsadini to`g`ri anglashdan
- s) darsning mazmuni to`g`ri tanlashdan
- d) shaxsiy tajribasini bilishdan

16. Geografiya ta`limida rejalashtirish o`qituvchilarning vazifasi qaysi qatorda berilgan?

- a) mavzularni choraklarda yoki 2 ta yarim yilga taqsimlash
- b) mavzularni darslarga bo`lib chiqish va ularni o`tish muddatini aniqlash
- s) har bir darsni o`tishning bajarish rejasini tuzish
- d) hammasi to`g`ri

17. Pedagogik ko`nikmalarni rejalashtirishning eng oddiy shakli qaysi qatorda berilgan.

- a) dars rejasi b) o`qituvchi rejasi s) o`quvchi rejasi
- d) hammasi to`g`ri

18. Geografiya darslariga tayyorlanish jarayonida qanday reja keng ishlatiladi.

- a) dars rejasi b) o`qituvchi rejasi s) mavzuli reja d) o`quvchi rejasi

19. Darsning asosiy maqsadi nima?

- a) o`quvchilarga yangi bilimlarni berish
- b) yirik va murakkab mavzularni yaratish
- s) iqtisodiy geografiya darslarini berish
- d) o`quvchilarda bilim ko`nikmani shakllantirish

20. Ko`nikma va malakalar shakllantiruvchi darslar qanday tarkibiy qismlardan iborat?

- a) 3 ta b) 4 ta s) 5 ta d) 6 ta

21. O`quvchilar bilimini hisobga olish darsning necha minuti jarayonida o`tkaziladi?

a) 35 min b) 40 min s) 45 min d) 30 min

22. Takrorlash vaqtida darsning qaysi tomoniga ko'proq e'tibor berish kerak?

a) tarbiyaviy b) tashkiliy s) ruhiy jihatlariga d) hammasiga

23. Kirish darsining asosiy vazifasi nimalardan iborat.

a) kursning baho normalarini ishlab chiqish
b) kursning maqsad va vazifalarini ochib berish
s) topshiriqlar tayyorlash va bajarish
d) bilimlarga nisbatan talablar ishlab chiqish

24. Hozirgi kunda ta'limni tashkil qilishning eng keng qo'llanilayotgan shakllaridan biri ____

a) kuzatish b) ekskursiya s) seminar d) ma'ruza

25. Seminar o'tishning eng asosiy vazifasi nima?

a) o'quvchilarda dunyoqarashni shakllantirish
b) darslarni muvofaqiyatli tuzishni tashkil qilish
s) o'quvchilarda ijodiy qobiliyatni hamda mustaqillik xislatlarini tarbiyalash
d) o'quvchilarni fanga qiziqtirish

26. Seminarda o'quvchilarning ma'ruzalari necha minutdan oshmasligi lozim?

a) 5-7 min b) 6-8 min s) 3-4 min d) 9-10 min

27. Sinfdan tashqari ishlarning asosiy maqsadi__

a) o'quvchilarni har tomonlama barkamol rivojlantirish
b) o'quvchilarni ekskursiyaga tayyorlash
s) o'quvchilarni kelajak hayotga tayyorlash
d) to'g'ri javob yo'q

28. Darsdan tashqari ishlarning asosiy markazi qayerda joylashgan.

a) ekskursiya maydoni b) geografiya xonasi s) maktab to'garak maydoni d) hammasi to'g'ri

29. To'garak ishining samaradorligi ko'p jihatdan nimaga bog'liq.

a) rejaning qanday tuzilishiga b) mavzuning samaradorligi
s) mavzularning tematikasiga d) to'garak o'tkazilishiga

30. To'garak necha kunda otkazilsa maqsadga muvofiq.

a) 15 kunda bir marta b) 7 kunda bir marta s) 10 kunda bir marta
d) 20 kunda bir marta

31. To'garak nizomining mazmuni nechta bo'limdan iborat?

a) 4 ta b) 3 ta s) 2 ta d) 5 ta

32. Geografiya jamiyati o'z.....ega bo'lishi mumkin? Nuqtalar o'rnini to'ldiring.

- a) maqsad va vazifalar b) funksiyalari s) nizom va nishon
d) to`g`ri javob yo`q

33. Klublarda nechta yo`nalishlar bo`yicha ishlar olib boriladi?

- a) 4 ta b) 6 ta s) 3 ta d) 1 ta

34. Geografiya olimpiadalari necha turga amalgam oshiriladi

- a) 4 turga b) 2 turga s) 6 turga d) 3 turga

35. Olimpiadani tayyorlashning eng muhim qismlaridan biri nima?

- a) metod b) savol va topshiriqlar s) topshiriqlar d) amaliy ishlar

36. Olimpiada savollari qanday tuziladi?

- a) muammoli va taqqoslash xarakterida b) muammoli s) testlar d) amaliy ishlar

37. Geografik konferensiyaga tayyorgarlik necha kun oldin boshlanishi kerak?

- a) 2 hafta b) 3 hafta s) 3-4 hafta d) 1 oy oldin

38. Mavjud adabiyotlar asosida konferensiya rejasining birinchi tarkibiy qismi nima?

- a) shaharning geografik o`rni va tabiiy sharoiti b) shaharning tarixi
s) sanoatiga umumiy ta`rif d) shaharning rivojlanishi

39. Geografiya haftaliklari kompleks tadbirlariga nimalar kiradi?

- a) konferensiya b) geografik kecha, konferensiyalar, ko`rik tanlovlar
s) gazetalar d) referatlar tanlovi

40. Geografiya haftaligi tadbirlari qatoriga yana bir tadbirni kiritish mumkin?

- a) savol – javob b) topshiriqlar s) munozarali d) to`g`ri javob yo`q

41. Geografiya kechalarini tayyorlashda nimalarga e`tibor berish kerak?

- a) kecha mavzusini belgilash, kecha uchun zarur adabiyotlarni aniqlash va to`plash

- b) kechaga tayyorgarlik ko`rish va bezash s) kecha uchun tartib tuzish
d) hamma javob to`g`ri

42. Dastlabki maktab geografiyasida geografik madaniyat masalalari bilan qaysi rus geograf metodisti shug`ullangan?

- a) N.N.Baranskiy b) A.V.Darinskiy s) P.G`ulomov
d) R.Qurbonniyozov

43. O`zbek geograf metodistlaridan kimlar shug`ullangan

- a) P.G`ulomov, N.N.Baranskiy, Z.Akramov
b) R.Qurbonniyozov, A.V.Darinskiy, P.G`ulomov
s) Z.Akromov, P.Musayev, A.Mo`minov, P.G`ulomov
d) to`g`ri javob yo`q

44. Umumgeografik madaniyatga oid bilim va ko`nikmalarini shakllantirish necha yo`nalish bo`yicha olib boriladi?

a) 2 yo`nalish b) 1 yo`nalish s) 4 yo`nalish d) 3 yo`nalish

45. Geografiya ta'limi o`z ichiga nechta elementni oladi?

a) 5 ta b) 6 ta s) 7 ta d) 9 ta

46. Ijodkorlik geografik madaniyat shakllantirishdagi muhim omillar necha darajada hosil bo`ladi?

a) 3 ta b) 4 ta s) 2 ta d) 1 ta

47. Zamonaviy darslarda qanday shakllardan foydalaniladi?

a) dars-seminar b) dars – sinov

s) dars – o`yin va dars konferensiya d) barchasi

48. O`quv vazifalarini bajarishda qanday jarayon markaziy o`rnini egallaydi?

a) bilim va ko`nikmalar b) metod s) vazifalar d) funksiyalar

49. Hozirgi zamon darsi o`z navbatda necha guruhga bo`linadi.

a) 5 guruhga b) 7 guruhga s) 6 guruhga d) to`g`ri javob yo`q

50. Dars bevosita qayerda bo`layotgan voqealar bilan uyg`unlashgan.

a) hudud, mamlakat, jahon b) region, mamlakat, jahon s) mamlakat

d) to`g`ri javob yo`q

Sanoat va qishloq xo`jaligi asoslari

I variant

1	C	11	E	21	A	31	B	41	B
2	A	12	C	22	C	32	E	42	B
3	B	13	A	23	C	33	A	43	D
4	D	14	C	24	A	34	B	44	A
5	E	15	E	25	E	35	B	45	C
6	A	16	D	26	A	36	D	46	E
7	C	17	D	27	E	37	A	47	E
8	E	18	E	28	B	38	E	48	B
9	A	19	E	29	A	39	B	49	E
10	B	20	D	30	E	40	A	50	D

II variant

1	B	11	C	21	B	31	D	41	B
2	B	12	D	22	C	32	E	42	D
3	C	13	C	23	A	33	E	43	E
4	D	14	E	24	B	34	A	44	A
5	D	15	E	25	E	35	E	45	E
6	A	16	E	26	C	36	B	46	D
7	D	17	B	27	A	37	D	47	B
8	C	18	C	28	D	38	A	48	C
9	E	19	E	29	B	39	C	49	D
10	B	20	A	30	A	40	D	50	B

III variant

1	E	11	E	21	C	31	D	41	C
2	A	12	B	22	A	32	E	42	A
3	C	13	E	23	A	33	E	43	E
4	E	14	A	24	C	34	B	44	A
5	B	15	C	25	B	35	C	45	D
6	E	16	B	26	D	36	D	46	E
7	B	17	A	27	A	37	E	47	E
8	A	18	C	28	E	38	D	48	A
9	E	19	D	29	A	39	A	49	E
10	D	20	D	30	B	40	C	50	B

Aholi geografiyasi va demografiya asoslari

I variant

1	b	11	d	21	a	31	s	41	d
2	s	12	a	22	a	32	b	42	b
3	a	13	a	23	s	33	d	43	a
4	a	14	s	24	d	34	a	44	b
5	s	15	a	25	b	35	d	45	a
6	d	16	d	26	s	36	b	46	a
7	a	17	b	27	d	37	a	47	s
8	s	18	s	28	a	38	a	48	s
9	s	19	b	29	a	39	s	49	s
10	d	20	b	30	s	40	d	50	e

II variant

1	e	11	d	21	a	31	b	41	b
2	d	12	b	22	e	32	b	42	d
3	b	13	a	23	d	33	s	43	s
4	a	14	a	24	b	34	e	44	a
5	s	15	a	25	s	35	a	45	a
6	b	16	s	26	s	36	a	46	e
7	e	17	e	27	e	37	d	47	d
8	d	18	d	28	e	38	e	48	b
9	d	19	b	29	a	39	s	49	a
10	e	20	b	30	d	40	b	50	s

III variant

1	d	11	s	21	d	31	e	41	s
2	s	12	d	22	a	32	d	42	e
3	b	13	b	23	e	33	e	43	d
4	e	14	s	24	b	34	b	44	b
5	a	15	a	25	s	35	s	45	s
6	a	16	e	26	d	36	a	46	a
7	a	17	b	27	a	37	d	47	a
8	e	18	d	28	a	38	a	48	a
9	e	19	s	29	s	39	e	49	e
10	e	20	b	30	d	40	a	50	e

Jahon mamlakatlarning iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi

I-variant

1	a	11	s	21	a	31	a	41	s
2	b	12	b	22	b	32	s	42	s
3	a	13	s	23	s	33	a	43	d
4	s	14	s	24	s	34	d	44	a
5	b	15	b	25	d	35	b	45	a
6	a	16	b	26	b	36	d	46	s
7	s	17	d	27	s	37	s	47	s
8	s	18	d	28	a	38	b	48	a
9	s	19	b	29	s	39		49	b
10	a	20	a	30	s	40	a	50	a

II – variant

1	d	11	d	21	s	31	s	41	s
2	a	12	d	22	s	32	s	42	d
3	b	13	s	23	a	33	b	43	b
4	s	14	s	24	a	34	b	44	s
5	b	15	b	25	b	35	a	45	s
6	b	16	b	26	s	36	d	46	a
7	a	17	d	27	a	37	d	47	d
8	s	18	a	28	a	38	s	48	d
9	s	19	s	29	a	39	s	49	a
10	s	20	a	30	s	40	a	50	a

III – variant

1	d	11	d	21	b	31	s	41	s
2	b	12	d	22	d	32	d	42	s
3	d	13	b	23	d	33	s	43	s
4	b	14	b	24	d	34	b	44	a
5	b	15	a	25	a	35	b	45	s
6	a	16	d	26	d	36	a	46	s
7	a	17	a	27	a	37	d	47	s
8	a	18	a	28	b	38	a	48	b
9	b	19	a	29	a	39	d	49	d
10	d	20	b	30	d	40	b	50	s

O`rta Osiyo iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi

I – variant

1	A	11	B	21	D	31	C	41	A
2	D	12	C	22	C	32	B	42	A
3	B	13	A	23	A	33	A	43	C
4	D	14	B	24	B	34	C	44	C
5	C	15	C	25	B	35	D	45	D
6	A	16	A	26	B	36	A	46	D
7	D	17	B	27	A	37	A	47	A
8	C	18	D	28	D	38	B	48	B
9	A	19	A	29	B	39	D	49	A
10	B	20	C	30	A	40	D	50	B

II variant

1	A	11	B	21	C	31	A	41	A
2	C	12	C	22	A	32	C	42	D
3	A	13	C	23	B	33	B	43	A
4	A	14	B	24	D	34	A	44	A
5	D	15	A	25	D	35	D	45	A
6	D	16	D	26	A	36	A	46	C
7	A	17	D	27	B	37	C	47	A
8	A	18	B	28	A	38	B	48	C
9	D	19	D	29	A	39	D	49	D
10	A	20	D	30	D	40	B	50	D

III variant

1	B	11	A	21	C	31	A	41	B
2	D	12	D	22	A	32	D	42	A
3	B	13	A	23	C	33	A	43	A
4	D	14	D	24	D	34	B	44	D
5	C	15	C	25	B	35	A	45	A
6	A	16	C	26	B	36	C	46	A
7	B	17	A	27	D	37	C	47	D
8	A	18	A	28	C	38	B	48	D
9	D	19	C	29	D	39	C	49	B
10	D	20	B	30	D	40	A	50	D

O`zbekiston iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi

I variant

1	b	11	s	21	b	31	b	41	d
2	s	12	e	22	a	32	d	42	s
3	d	13	a	23	s	33	d	43	a
4	e	14	e	24	s	34	b	44	b
5	a	15	a	25	e	35	a	45	s
6	b	16	s	26	e	36	b	46	a
7	e	17	a	27	a	37	s	47	a
8	a	18	a	28	s	38	e	48	e
9	s	19	b	29	b	39	d	49	e
10	d	20	a	30	d	0	d	50	d

II variant

1	a	11	b	21	a	31	a	41	s
2	b	12	d	22	b	32	b	42	s
3	e	13	a	23	s	33	e	43	a
4	a	14	a	24	d	34	d	44	d
5	b	15	b	25	b	35	a	45	a
6	d	16	b	26	d	36	b	46	a
7	a	17	s	27	a	37	s	47	s
8	b	18	d	28	a	38	a	48	a
9	s	19	s	29	a	39	b	49	a
10	d	20	b	30	d	0	s	50	b

III variant

1	d	11	d	21	a	31	a	41	b
2	a	12	d	22	a	32	a	42	b
3	a	13	s	23	s	33	b	43	a
4	s	14	b	24	b	34	e	44	s
5	b	15	a	25	d	35	b	45	e
6	s	16	e	26	d	36	e	46	d
7	s	17	a	27	a	37	e	47	d
8	d	18	d	28	s	38	e	48	a
9	b	19	s	29	b	39	a	49	d
10	d	20	a	30	a	40	d	50	d

Geografiya oqitish metodikasi

I variant

1	a	11	s	21	s	31	a	41	d
2	b	12	b	22	a	32	a	42	d
3	d	13	a	23	a	33	s	43	a
4	s	14	a	24	a	34	s	44	s
5	a	15	d	25	a	35	a	45	d
6	s	16	b	26	d	36	d	46	a
7	b	17	s	27	d	37	a	47	b
8	a	18	a	28	b	38	d	48	s
9	s	19	b	29	s	39	d	49	s
10	d	20	s	30	a	40	a	50	a

II variant

1	b	11	a	21	d	31	a	41	s
2	a	12	d	22	b	32	s	42	a
3	d	13	d	23	a	33	a	43	b
4	d	14	a	24	s	34	b	44	s
5	d	15	d	25	d	35	b	45	a
6	a	16	d	26	a	36	a	46	a
7	a	17	a	27	s	37	d	47	b
8	b	18	a	28	d	38	d	48	d
9	s	19	b	29	a	39	a	49	b
10	d	20	b	30	s	40	b	50	a

III variant

1	b	11	a	21	b	31	a	41	d
2	d	12	a	22	a	32	c	42	a
3	s	13	s	23	b	33	a	43	s
4	d	14	b	24	s	34	a	44	a
5	a	15	b	25	s	35	b	45	s
6	b	16	d	26	a	36	a	46	a
7	s	17	d	27	a	37	s	47	d
8	s	18	s	28	b	38	a	48	a
9	a	19	a	29	a	39	b	49	b
10	s	20	a	30	a	40	s	50	b